

Hørings svar til budgetmaterialet 2018-2021

1. September 2017

Indhold	
Ældrerådet	4
Handicaprådet.....	4
Kulturelt Råd	4
Idrætsrådet.....	4
Hoved MED	5
Fælles MED Administrationen	5
MED Personaleafdelingen.....	6
MED i Økonomi, IT og Borgerservice.....	6
MED Jobcenter.....	6
MED Teknik og Miljø.....	8
MED Plan og Vækst	9
MED Park og Vej	10
MED Social og Sundhedsafdelingen	10
Fælles MED Børn og Unge.....	10
Fælles MED Plan, Kultur og Teknik.....	10
MED Kultur og Fritidsstaben.....	10
MED Børn og Familie.....	11
MED Børn og Læring	12
MED Biblioteket.....	12
MED Center for Sundhedsfremme	12
MED Samstyrken	13
MED Bo- og Rehabiliteringscenter Lunden	14
MED Sundhedsplejen	15
Skolelederforeningen Varde.....	16
Tillidsrepræsentanter på B&U i Varde Kommune og Varde Lærerkreds.....	16
Skolebestyrelse og MED Janderup Skole	18
MED udvalg Alslev Skole	19
Skolebestyrelse Alslev skole	20
MED og Skolebestyrelse Ansager skole.....	20
Skolebestyrelse og MED-udvalg på Sct. Jacobi Skole og 10icampus	21
Skolebestyrelsen Blåbjerg skolen	22
MED Blåbjergskolen.....	23
MED og Skolebestyrelse Brorsonskolen.....	24
MED Blåvandshuk Skole	24
Fællesbestyrelsen Blåvandshuk skole	26
MED og Skolebestyrelse Horne-Tistrup skolerne.....	27
Skolebestyrelsen og MED-udvalget på Agerbæk-Starup Skole.....	28
Skolebestyrelsen Lykkesgårdsskolen	29
MED Lykkesgårdsskolen	30

MED og Skolebestyrelsen Årre Skole.....	31
MED og skolebestyrelse Thorstrup Skole.....	32
MED og Skolebestyrelse Nordenskov og Næsbjerg Skoler	34
MED og Bestyrelse Outrup Skole	36
TR Gruppen pædagogerne.....	37
Skolebestyrelse og MED udvalg Ølgod skole.....	38
MED Børneuniverset.....	38
Bestyrelsen i Børneuniverset.....	39
Regnbuen ´s bestyrelse og MED-udvalg	39
Bestyrelse og personale Møllehuset.....	40
MED Dagtilbuddet Firkløveret.....	41
Bestyrelsen Firkløveret	42
MED og forældrebestyrelse Skovbrynet.....	43
Bestyrelsen S/I Højgårdsparken	43
MED S/I Højgårdsparken.....	43
MED Dagtilbud Øst.....	44
Pædagoger og ledelse ved kommunale dagpleje	45
MED-udvalget og bestyrelsen i Blaabjergegnens Dagtilbud.....	46
MED Dagplejen Varde.....	46
Forældrebestyrelsen Dagplejen Varde.....	47
Forældrebestyrelserne og MED i dagtilbuddet Nordøst og Varde Vest.....	47
Bestyrelsen dagtilbud Øst.....	48
S/I Søndermarkens skolebestyrelse og MED-udvalg	49
Fælles MED Social og Sundhed.....	50
B sidens høringssvar Ældreområdet.....	50
MED Ældreområde Syd	54
MED Ældreområde Vest.....	57
Overgangs MED Ældreområde Nord	58
MED Ældreområde Øst.....	60
MED Sygeplejen	61
MED Ældre og Sundhed - Myndighed.....	61
Høringssvar BUPL Sydjylland.....	62
FUR – Fælles Udviklingsråd.....	63
Høringssvar fra Sammenslutning af Idrætshaller i Varde Kommune (SIV).....	63
Forældregruppe, Oksbøl.....	63

Hørings svar

Ældrerådet

Forslag SS3 Strukturændringer vedr. demensboliger - Ældrerådet kan bakke op omkring alternativ 2, idet sammenlægning med centrene synes at være mest hensigtsmæssigt.

Der er ikke fra Ældrerådet opbakning til nedlæggelse af Skovhøj. En driftsmæssig sammenlægning med Poghøj kan måske medvirke til en driftsbesparelse.

SS4 - Birgittegården har Ældrerådet ingen bemærkninger til.

SS5 - Reduktion med et yderligere nattevagtslag kan Ældrerådet ikke gå ind for.

SS13 - Reduktion af serviceniveauet i hjemmeplejen. Ældrerådet kan ikke gå ind for forslagene, som opfattes som en serviceforringelse.

Handicaprådet

I forhold budgettet skal der igen spares mange penge på et yderst sårbart område - handicapområdet.

Samstyrken står igen for skud og skal spare mange penge.

I Handicaprådet ser vi med bekymring på, at Samstyrken må spare en lederstilling bort, for at opnå denne besparelse. Vi er bange for, at det vil give en forringet kvalitet af tilbuddene. Vi anser det som meget vigtigt i forhold til borgerne og personalet, at der er en leder meget tæt på.

Der lægges op til at Gartnervænget nedlægges, og at borgerne flyttes til de kommende nye boligerne i Ølgod. Vi går helt klart ud fra, at denne flytning er i fuld overensstemmelse med borgerne på Gartnervænget.

Kulturelt Råd

Kulturelt Råd takker for at vi er involveret som høringspart i Varde Kommunes budgetlægning. Vi har noteret os, at Byrådet har fundet det nødvendigt at udarbejde et sparekatalog, for at sikre balance i Kommunens økonomi.

Vi er principielt betænkelig ved forslag nr. KF5, hvor man via en grønthøster besparelse på 1% finder 500.000 kr. Vi ved ikke hvordan besparelsen tænkes udmøntet, men for mange kulturelle foreninger - der jo primært drives af frivillige - vil selv en mindre reduktion være alvorlig. Vi skal derfor opfordre til at forslaget IKKE gennemføres.

Vi skal derudover opfordre til, at man i budgettet for 2018 og de kommende år lægger investeringer ind, på det kulturelle område.

Bygningen af Tirpitz viser, hvor stor effekt investeringer på området kan få for udviklingen i Varde Kommune.

Der findes en række fornuftige projekter på det kulturelle område, som vil gavne udviklingen i Varde Kommune. Det er derfor vigtigt, at der er et råderum til, at Varde Kommune kan understøtte disse projekter.

Det kan styrke bosætningen og gøre området mere attraktiv for gæster fra ind og udland.

Idrætsrådet

En sænkning af lokaletilskud til foreninger fra 75 - 70% vil kunne få katastrofale følger for flere foreninger.

Flere foreninger har allerede på nuværende tidspunkt meget store økonomiske udfordringer. Det vil være urealistisk, at foreningerne kan skaffe økonomi fra andre kanaler (sponsorindtægter og øget kontingent).

Foreningerne har sat udgiften til den normale foreningsdrift ned på et minimum. Det er lokalelejen, der er den store udgiftsbasket.

Følggevirkninger: Såfremt en af vore store foreninger, må dreje nøglen og lukke ned, vil det være et økonomisk problem for den pågældende hal, der vil ikke være grundlag for, at hallen kan leje ud til anden side, da f.eks håndbold er den store timeforbruger i hallen.

Idrætsrådet har i længere tid arbejdet på det modsatte, nemlig at fjerne egenbetaling for foreningerne, så de kan arbejde med deres kerneopgave, nemlig idrætten. Hvilket også fremgik af Idrætsrådets nylig afholdte dialogmøde d. 21. august 2017 på Varde Fritidscenter.

Varde kommune har en idrætspolitisk vision om at være førende indenfor området. Har for få år siden oprettet idræts talentlinien, elitesatsning samt et ønske om at være en brede idrætskommune, og hvor der tænkes sundhed ind. Dette kræver en økonomisk mulighed for foreningerne at leve op til dette.

Hoved MED

Hoved MED-udvalget har gennemgået budgetmaterialet. Hoved MED-udvalget havde nok forventet, at vi ovenpå de senere års budgetreduktioner ikke skulle have endnu en budgetlægning med budgetreduktioner, men Hoved MED-udvalget må også anerkende, at blandt andet bortfaldet af udligningstilskuddet på de 30 mio. kr. må vanskeliggøre budgetvilkårene.

Hoved MED-udvalget vil gerne opfordre til, at Byrådet er opmærksom på, at det ikke er sundt for en organisation, at der hvert år er besparelsesrunder. Hoved MED-udvalget opfordrer til, at Byrådet arbejder for at få en langsigtet balance i budgettet. Hoved MED-udvalget vil i den sammenhæng bemærke, at der i stigende grad er vanskeligheder med at rekruttere arbejdskraft, og for mange besparelsesrunder letter ikke rekrutteringsmulighederne og man opfordrer et kommende Byråd til at se nøje på, hvilke kompetencer, der er brug for i fremtidens Varde Kommune.

Hoved MED-udvalget har noteret, at politikkerne er meget optaget af nøgletal. Hoved MED-udvalget vil gerne opfordre til, at politikkerne er tilbageholdende hermed, da disse nøgletal let bliver en sammenligning af "æbler og pærer".

Hoved MED-udvalget noterer også, at det udarbejdede moderniserings- og effektiviseringskatalog er et væsentligt indlæg i budgetarbejdet. Hoved MED-udvalget vil gerne gøre opmærksom på, at opgaveglidning som følge af eventuelle besparelser bør undgås. Man skal i stedet for bare at flytte opgaver sænke ambitionsniveauet.

Hoved MED-udvalget vil også opfordre til, at der, såfremt der træffes beslutning om at etablere et fælles ejendomsdriftscenter, tilrettelægges en grundig procedure, så de involverede medarbejdere kan bidrage med deres perspektiver, ligesom der bør være et blik på kommunens udstrakte geografi.

Hoved MED-udvalget er bekymret for mulige konsekvenser ved at sænke kørselstaksten. En besparelse bør ikke hæmme fleksibiliteten i forhold til brug af egen bil, og der bør laves en løsning, der synliggør, hvilke kommunale biler, der er ledige f.eks. via en app.

Endelig vil Hoved MED-udvalget opfordre til, at Byrådet søger at være så tydelige om konsekvenserne af eventuelle budgetreduktioner, så medarbejderne ikke alene skal forklare og forsvare, hvorfor en given opgave ikke længere kan løses.

Fælles MED Administrationen

Fælles MED for administrationen har behandlet budgetmaterialet, som danner grundlag for en kommende vedtagelse af et budget 2018. Fælles MED kan konstatere, at der i det udarbejdede materiale er lagt op til en række besparelser på det administrative område, hvilket giver bekymring i Fælles MED.

Fælles MED vil gerne gøre opmærksom på følgende:

1) Vi synes, man skal se mere helhedsorienteret på kommunens budget. Administrative medarbejdere er også forudsætningen for, at der såvel er det nødvendige overblik over kommunens opgaveløsning, ligesom kommunens økonomi i høj grad præges af, hvor dygtig det administrative personale er. Eksempelvis er det administrative medarbejdere, der tager vare på de mange omkostningstunge sygedagpengesager.

2) Vi vil gerne gøre opmærksom på, at rigtige mange administrative medarbejdere har en daglig kontakt med borgerne. Det drejer sig eks. om byggesagsbehandlere, socialrådgivere på en række områder og flere funktioner i borgerservice. Reduktioner kan derfor medføre en ringere betjening af borgerne.

3) Vi anerkender, at der skal arbejdes med eks. digitalisering og effektivisering. Men der er for mange eksempler fra den offentlige sektor på, at man høster gevinsten ved digitalisering inden et

nyt system reelt er implementeret. Vi opfordrer derfor politikerne til at afvente effekterne af nye systemer, før man høster besparelsen.

4) Fælles MED vil gerne opfordre til, at der bliver ro om det administrative område, så vi bedre véd, hvilke udsigter og visioner, der er for det administrative område.

5) Såfremt Byrådet ender med at realisere besparelserne, der angives i kataloget, så vil Fælles MED opfordre til, at politikerne er så tydelige som overhovedet muligt i forhold til at angive, hvorvidt og hvilke opgaver, der enten ikke skal løses eller løses på et reduceret niveau.

MED Personaleafdelingen

Forslag EØ16 Analyse: Økonomisk potentiale ved at oprette en fælles Økonomi- og Lønfunktion

Vi ønsker det præciseret at der ikke er tale om sammenlægning af stabe, men om centralisering af funktioner der udføres decentralt i dag.

Endvidere vil vi gerne tilkendegive, at det er essentielt at de to berørte stabe involveres i processen omkring analysearbejdet fra start til slut.

Desuden at en centralisering kan modvirke digitalisering og medføre flere manuelle arbejdsgange i Løn, i modsætning til nu, hvor der har været arbejdet ud fra princip om indberetning direkte ved kilden. Det skal vurderes i analysen om dette opvejes af den faglige kvalitet og effektivitet.

MED i Økonomi, IT og Borgerservice

Vi har følgende kommentarer:

- De administrative medarbejdere løser en række opgaver, som er en forudsætning for at øvrige kommunale opgaver kan løses, hvilket i den sidste ende er til gavn og glæde for borgerne. Man kan sige, at de administrative medarbejdere sikrer, at "de varme hænder ikke bliver til kolde hænder". Det gælder f.eks. budgetopfølgninger, prognoser, opkrævning og regnskabsafregning.
- De administrative medarbejdere løser en lang række meget borgernære opgaver. Udover betjening af pas, kørekort, flytning osv. er vi også borgere behjælpelige med flytning til plejecenter, oprydning efter dødsfald, hjælp til håndtering af privat økonomi og andre lignende opgaver.
- I takt med at samfundet bliver mere og mere digitalt funderet er det af afgørende betydning, at de svageste borgere kan finde hjælp til at agere i det digitale univers.
- I IT afdelingen sikrer man grundlaget for at kommunens øvrige ansatte har adgang til nødvendige IT arbejdsredskaber ligesom man sikrer at data opbevares forsvarligt.
- Det bekymrer os, at der i materialet er foreslået en reduktion på hhv. Økonomi og IT området, som ikke er nærmere defineret. Dermed er der en risiko for, at der skæres u hensigtsmæssigt dybt uden at konsekvenserne er afdækket på forhånd.
- Der er stor fokus på digitalisering. Ved indførelsen af nye systemer, skal man være varsom med at høste besparelserne inden man har set effekten af systemet.
- De administrative medarbejdere udviser stor fleksibilitet, løser mange komplekse opgaver og arbejder løbende med at optimere og effektivisere arbejdsgangene. Vi opfordrer politikerne til at have respekt for den indsats, der bliver ydet.

MED Jobcenter

Med-udvalget ved Jobcenter Varde har den 23. august 2017 besluttet at fremsende høringssvar vedrørende kataloget. Høringssvaret er opbygget kronologisk i forhold til de områder i kataloget, der vurderes at berøre jobcentrets aktiviteter.

Ad side 7 - indkøb

Med-udvalget vurderer, at det selvfølgelig kan være hensigtsmæssigt at opnå besparelser ved fælleskøb og udbud. Standardiseringen af indkøb vedrørende eks. hjælpemidler til handicappede kan medføre et efterfølgende behov for individuel tilpasning og instruktion af borgeren, idet dette oftest foretages af leverandøren. Dette kan medføre forlænget sagsbehandlingstid og øget personaleforbrug.

Ad side 9 kørselsudgifter

Med-udvalget kan støtte at der bruges kommunebiler i størst muligt omfang i forbindelse med møder, kurser og konferencer.

Vedrørende kørselstakst ved egen befordring kommenterer Med-udvalget ikke herpå, idet dette er fagligt forhandlingsstof.

I forbindelse med borgerrelaterede opgaver vurderes det at medføre store logistiske udfordringer og risiko for meget spildtid, hvis kommunebiler skal anvendes ved borgerrelaterede virksomhedsbesøg. Disse besøg foregår oftest på tidspunkter, der er valgt på virksomhedernes præmisser. De senere års omlægning af opgaver i jobcentret hvor flere og flere medarbejdere har opsøgende virksomhed, vil forstærke problemstillingen. Spildtid og ventetid på en ledig kommunebil vil selvsagt smitte af på effektiviteten og sagsbehandlingstiderne.

Ad side 16 Central uddannelses pulje

Der er ingen bemærkninger til at puljen tilpasses det faktiske bevillingsniveau.

Ad side 21 effektivisering af stabe

Reduktioner der fremgår af kataloget vil påvirke jobcentrets muligheder for at påtage sig udviklingsaktiviteter, og der må således foretages en skarp prioritering af ressourceanvendelsen i forhold til den understøttende sagsbehandling.

Ad side 22 Nedlæggelse af Jobbutikken

Borgerservice har stillet forslag om at flytte Borgerservice betjening af jobbutikken ud i forhallen. I forbindelse hermed ønsker Borgerservice at fastholde de fysiske arbejdspladser til andre administrative formål i Borgerservice.

Med-udvalget vurderer at vi i dag er udfordret af, at de medarbejdere, der passer Jobbutikken er tilknyttet en anden afdeling og en anden leder. De har naturligt ikke samme kendskab til borgernes jobcenter relation som en jobcentermedarbejder har.

Hvis forslaget gennemføres foreslås et "mageskifte" af de fysiske arbejdspladser, så de borgere, der kommer ind i jobcentret mødes af jobcentrets frontmedarbejdere, og at Borgerservice overtager nogle af de øvrige lokaliteter som jobcentret pt. råder over på Borgercenter Varde. Såfremt der sidder medarbejdere helt uden relation til jobcentret vil der kunne være en øget sikkerhedsrisiko, idet disse medarbejdere ikke vil have et kendskab til potentielle urolige borgere.

Ad side 26 Monopolbrud

Gevinsten for effektiviseringen ved Monopolbrud er indregnet fra 2019. Da der i øjeblikket er usikkerhed om i hvilket omfang it- implementeringen holder tidsplanen, opfordres til at et tidsmæssigt forbehold indarbejdes i forslaget.

Vedrørende forslagets omfang, så fremgår det at alle 700.000 kr. i 2019 er indregnet som effektiviseringsgevinst i jobcenter regi. Opmærksomheden henledes på at dette ikke er i overensstemmelse med den nuværende arbejdsfordeling mellem Jobcenter og Borgerservice. Ved Monopolbrud vil en væsentlig del af gevinsten være i Borgerservice. Dette skønnes at være 200.000 kr. af de i alt 700.000 kr. Med-udvalget finder derfor at de 700.000 kr. i reduktion i 2019 bør fordeles med 200.000 kr. i Borgerservice og 500.000 kr. i Jobcenter (ydelsesteam) i tråd med opgavernes faktiske udførelse.

Ad side 28 Fælles økonomi – Løn

Der er ikke noget konkret forslag at give hørings svar til, men Med-udvalget er enig i at der hensigtsmæssigt bør foretages en cost benefit analyse vedrørende ændrede roller mellem centralt og decentralt niveau. Med-udvalget har forventning om at resultater heraf sendes i selvstændig høring.

Ad- effektivisering af ejendomsadministration.

Ved en samling af ejendomsadministration i en samlet enhed foreslås, at selve administrationen af flygtningeboliger flyttes fra jobcentret til en ny central ejendomsenhed. Baggrunden er at opgaven vurderes løst bedst og billigst i en administration, der har ejendomsadministration som kernekompetence. Fremfor i jobcentret, hvor det ikke er et kerneområde.

Ad side 101- 112 Jobcentrets egne bidrag.

Med-udvalget henleder opmærksomheden på at der i kataloget, og i de ekstra besparelsesforslag, som den 26.6.2017 er videresendt fra AI-udvalget til den videre budgetproces, indgår i alt 16 nye forslag til implementering pr 1.1 2018.

Med-udvalget bakker op om forslagene men ønsker at tilkendegive følgende:

Det er en voldsom stor omstillingsproces for organisationen, og vil være særdeles udfordrende for medarbejderne på alle niveauer i organisationen.

Der ligger i forslagene en reduktion i forsørgelseudgifter på ca. 10 mill. kr. og en yderligere reduktion i det tekniske budget på yderligere 10 mill. kr. En del af disse 20 mill. kr. vil af borgerne kunne opleves som serviceforringelser, og dette kan medføre dårligere arbejdsvilkår for medarbejdere og dårligere trivsel. I værste fald en øgning i klage og trusselsniveauet.

MED Teknik og Miljø

MED-udvalget for Teknik og Miljø har på MED-mødet i august behandlet effektiviserings- og prioriteringskataloget, som skal danne grundlag for en kommende vedtagelse af et budget 2018. Fra medarbejdersiden i MED-udvalget for Teknik og Miljø vil vi gerne gøre opmærksom på følgende: Der er lagt op til en række besparelser på det administrative område, hvilket giver bekymring. Vi ser gerne at besparelser, der medfører personalereduktioner skal følges af en tilkendegivelse af, hvilke opgaver der ikke længere skal løses.

Ad ØE2)

Vi anerkender, at der ved oprettelsen af et fælles ejendomscenter ligger et besparelspotentiale. Hvis I vælger at samle pedeller og serviceledere ledelsesmæssigt anbefaler vi, at der er fokus på at fastholde serviceniveauet og, at de berørte medarbejdere inddrages i omorganiseringen. Det er vores opfattelse, at der er stor risiko for, at de enkelte institutioner vil betragte det som en væsentlig forringelse af serviceniveauet ikke længere at have "egen" pedel.

Ad ØE3)

Vi mener, at der som udgangspunkt skal afregnes kørselsudgifter efter taksten, der hvert år fastsættes af skatterådet. Disse takster reguleres i forhold til faktiske udgifter, der er forbundet med at benytte egen bil i arbejdsmæssige sammenhænge.

Ved faldende brændstofudgifter nedsættes taksten eksempelvis.

Vi anerkender, at der med et større ledelsesmæssigt fokus i afdelingerne vil kunne reduceres i kørselsudgifterne. Vi appellerer dog til, at det øgede fokus kommer til at stå i et rimeligt forhold til den enkelte medarbejders mulighed for planlægning af egen arbejdstid og forsat giver gode muligheder for fleksibilitet til gavn og tidsmæssig gevinst for afdelingerne. Det fremgår, at togkørsel er billigere end at tage en bil. Det fremgår dog ikke, at kørsel med tog er mere tidskrævende og vil medføre mindre tid til andet arbejde.

Ad ØE4)

Hvis der ikke har været forbrug på kontoen, kan det meget vel tænkes, at ikke ret mange har haft kendskab til den.

Vi foreslår, at pengene overføres til seniorjob ordningen, som netop er blevet ændret pga. manglende ressourcer.

Ad ØE6)

Vi opfordrer til, at eventuelt årligt overskud i Den Centrale Uddannelsespulje fordeles ud i afdelingerne, hvor kursusbudgetterne ofte er under pres. Viden er vores vigtigste redskab, hvis vi kontinuerligt skal innovere og optimere den kommunale forvaltning.

Vi opfordrer til, at brede kendskabet til puljen mere ud, fordi ukendskab til den, kan være medvirkende årsag til at den ikke udnyttes i så stor grad.

Ad ØE7)

Vi henleder opmærksomheden på, at Structura Byg har været styresystemet for byggesager siden 1. januar 2006 (et år før kommunesammenlægningen - for tidligere Helle og Blåbjerg Kommuner, har styresystemet været brugt i mange år). Styresystemet er et integreret system som er væsentligt for det daglige arbejde. Vi vurderer, at det kan komme på tale med ændringer af serviceniveau og målsætninger, hvis A' Cadre-styresystemet ikke har de samme funktionaliteter som Structura eller helt samme historik.

Ad ØE10)

Vi opfordrer til, at beslutninger om effektiviseringer af fagstabe og forvaltninger foretages på et særlig grundigt og detaljeret belyst grundlag. Vi oplever, at sammenligninger af kommunale administrationsudgifter til tider foretages på uens præmisser.

Vi kan bl.a. henvise til den benchmarking på natur- og miljøområdet, der blev lavet om sammenlignelige kommuner i 2016. Den viste, at på alle områder var vi i Varde Kommune bemandet i den lavere eller lave ende, når antal medarbejdere blev holdt op mod antal sager. Analysen kan ses på sag nr. 15/15170 dok. nr. 455/216.

Medarbejderne i Teknik og Miljø ser det som en del af kerneopgaven hele tiden at optimere arbejdsgange og effektivisere arbejdsplanlægningen til gavn for Varde Kommune.

Vi arbejder kontinuerligt i Teknik og Miljø med digitalisering og effektivisering.

Vi opfordrer her til, at gevinsterne høstes, når arbejdsgange eller systemer er implementeret og forankret - og ikke før!

Vi er mange medarbejdere med daglig kontakt med borgerne. Reduktioner af medarbejdere kan/vil derfor medføre et ringere brugeroplevet serviceniveau.

Ad ØE11)

Vi mener, at pengene allerede er indregnet tidligere i form af en digitaliseringsbesparelse?

Ad PT5)

Reduktioner på driftskontoen for bygningsvedligehold anbefaler vi ikke, når man tager det nuværende, vedligeholdelsesmæssige efterslæb i betragtning.

Ad PT10

I 2007 indgik Miljøministeren, Danske Regioner og Kommunernes Landsforening en aftale om at afvikle brugen af plantebeskyttelsesmidler på offentlige arealer.

Aftalen indeholder bestemmelser om, at alle kommuner skal have iværksat afviklingsplaner for brugen af pesticider. Dog vil det fortsat være tilladt at bekæmpe kæmpe-bjørneklo med pesticid. Aftalen giver endvidere mulighed for, at pesticider kan anvendes til udviklings- og afprøvningsopgaver.

Aftalen er frivillig og, det er op til kommunalbestyrelsen at afgøre, om man ønsker at bruge pesticider til visse formål og dermed i et omfang undlade at overholde aftalen.

Til oplysning: Aftalen er frivillig, og man ser desværre en stigende tendens til at flere kommuner bryder aftalen, i modsætning til den glædelige tendens, at haveejere har et markant mindre forbrug af roundup.

Hvis det besluttes, at bruge miljøskadelige pesticider på offentlige arealer i Varde Kommune, bør anvendelsen præciseres med omfang, udsprøjtningmetode m.m. samt tolerance over for ukrudt på nogle områder (Vi i Naturen).

MED Plan og Vækst

Plan og Vækst sætter pris på, at det vurderes, at det på Plan og Teknik-området kan være muligt at finde eventuelle besparelser på personalebudgettet via naturlig afgang og en omstrukturering af opgaver.

Plan og Vækst stiller sig dog generelt uforstående overfor ønsket om at søge besparelser, der vil medføre et forringet udviklings- og serviceniveau. Netop vores gode udviklings- og serviceniveau har været medvirkende til blandt andet at bringe Varde Kommune i top 10 på DI's målinger af det lokale erhvervs-klima, skabe positiv opmærksomhed om Varde Kommune i medierne og befolkningen generelt, hvilket kan have medvirket til at styrke kommunens generelle befolkningsudvikling.

Forvaltningen er de seneste år blevet bedt om at arbejde for at skabe en positiv befolkningsudvikling og det er ikke motiverende for den fremtidige arbejdsindsats fra medarbejderne, at den positive befolkningsudvikling (og de tilhørende/frafaldende bloktilskud) anvendes som argument for administrative nedskæringer. På side 23 i effektiviserings- og prioriteringskataloget skrives endvidere om konsekvenserne ved den administrative effektiviseringer i fagstabe og forvaltninger:

"Forslaget har ingen konsekvenser for det borgeroplevede serviceniveau". Plan og Vækst kan ikke tilslutte sig så entydig en konsekvensvurdering af de administrative nedskæringer. Plan og Vækst mener ikke, at det kan udelukkes, at omprioriteringen på visse områder kan lede til længere sagsbehandlingstider. Med fokus på turismeproduktet i Varde Kommune skal det fra Plan og Vækst pointeres at fjernelsen af blå flag vil være en uheldig beslutning. Et blå flag ved stranden er ikke en grund til at gæsten/turisten tilvælger en destination, men det kan være en grund til at turisten fravælger en destination når feriemålet skal vælges. Den relativt beskedne besparelse på det blå flag kan derfor betyde en forringet indtægt via turismeerhvervet og dermed vil besparelsen på det blå flag kunne resultere i de facto, at være en udgift for Varde Kommune. Skulle det alligevel være

ønsket at søge en besparelse på udgiften til det blå flag, vil Plan og Vækst se det som en mulighed at bevare det blå flag på i hvert fald fem af kommunens strande, som nævnt i effektiviserings- og prioriteringskataloget.

MED Park og Vej

MED udvalget udtrykker bekymring ved, at der generelt reduceres på vedligehold af kommunes aktiver specifikt kan nævnes Kyst til Kyst stien.

MED Social og Sundhedsafdelingen

Social- og sundhedsafdelingen vil hermed indgive høringssvar vedr. effektiviserings- og prioriteringskataloget. Vi forholder os nedenfor til de konkrete forslag, som vi mener påvirker vores afdeling.

ØE10 Administrative effektiviseringer i fagstabe og forvaltninger.

Vi er bekymrede for, at en reduktion i Social- og sundhedsafdelingens budget vil betyde et betydeligt større arbejdspress på medarbejderne. Dette skal ses i forhold til, at det allerede i den nuværende APV fremgår, at mange medarbejdere oplever et stort arbejdspress pga. for mange opgaver. En reduktion i afdelingens budget vil derfor betyde, at betjening af udvalget og driftsområdet ikke kan bevares på samme niveau som i dag.

ØE16 Analyse: Økonomisk potentiale ved at oprette en fælles økonomi- og lønfunktion.

Vi stiller os tvivlende overfor om der kan hentes et økonomisk potentiale ved at oprette en fælles økonomi- og lønfunktion. Og vi vil derfor anbefale at man er konstruktiv kritisk i analysearbejdet og ser på sammenhængen med den øvrige drift. Det er vores oplevelse, at den medarbejder, der arbejder med økonomi i Social- og sundhedsafdelingen, har et stort overblik over vores opgaver og derfor også fanger fejl i fx regninger, som ellers ville have været svære at opdage. Desuden er vi overbeviste om at der vil blive brugt mange timer på koordination mellem de decentrale enheder og den centrale økonomifunktion. Endelig vil vi pointere, at da flere personaleopgaver i sin tid blev decentraliseret blev der ikke tilført ressourcer, så det er svært at se, hvordan det vil spare ressourcer at centralisere disse opgaver igen.

PT5 Bygningsvedligehold.

Vi er bekymrede for at beløbet til bygningsvedligehold nedsættes. Vi mener generelt at vi skal blive bedre til at vedligeholde de bygninger vi har i Varde Kommune og forslaget her går i den modsatte retning. Konkret er denne bekymring naturligvis rettet mod de bygninger vi har på Social- og sundhedsområdet og deres vedligeholdelse.

Fælles MED Børn og Unge

I FællesMED er der bred enighed om, at politikerne bør sikre, at de besparelser, der vælges fra Direktionens Effektiviserings- og moderniseringskatalog til budgetforhandlingerne, friholder områder med kerneydelserne på Børn og Ungeområdet.

Børn og Unge-området har gennem det sidste år skullet håndtere flere organisations- og strukturændringer. Flere venter stadig på at blive implementeret, de sidste i 2021. På skole- og dagtilbudsområdet er der politisk besluttet, at der skal udarbejdes en ny ressourcefordelingsmodel. En tildeling, der må forventes at få flere ansættelsesmæssige konsekvenser.

Derfor bør der politisk og ledelsesmæssigt fremadrettet sættes fokus på at fastholde et arbejdsmiljø i Varde Kommune, hvor medarbejdere dagligt oplever de kan lykkes med deres jobfunktioner, og at de kan fastholde kvaliteten i opgaveløsningen til borgernes tilfredshed.

Fælles MED Plan, Kultur og Teknik

Fælles MED PKT kan tilslutte sig høringssvarene fra Fælles MED Administration og Hoved MED. Fælles MED tilslutter sig også de høringssvar der er udarbejdet i de lokale MED på direktørområdet.

MED Kultur og Fritidsstaben

Hermed høringssvar fra Kultur og Fritidsstabens MED-møde:

Kultur og Fritidsstaben har drøftet budgetforslaget, herunder især forslaget om, at der skal spares 400t kr., stigende til 600t kr. i PKT-forvaltningen på konto 6. I afdelingen er der fem personer ansat på konto 6 og 1 seniorjobber. Afdelingen er præget af meget overarbejde, og der pågår derfor en opgavesanering for at få de nuværende personaleressourcer til at passe til opgavemængden. En beskæring af personaleressourcerne vil kræve bortfald af opgaver, der er væsentlige for kultur og fritid.

MED Børn og Familie

Lokalt MED-udvalg i Børn og Familie afgiver hermed hørings svar til budget 2018. Lokal MED-udvalg i Børn og Familie har følgende kommentarer:

ØE3: Reduktion af kørselsudgifter i forvaltninger og institutioner

Overordnet er det svært at vurdere konsekvenserne heraf, da vi ikke kendes beregningerne bag forslaget.

Medarbejder- og ledersiden udtrykker bekymring for konsekvenserne heraf. Bl.a. nævnes det, at det vil betyde ekstra tid og mindre fleksibilitet, hvis medarbejdere skal køre til en matrikel for at hente en kommunebil, før de kan køre afsted til arbejdsopgaver. Herudover er der flere medarbejdere, der har akutte opgaver, der afhænger af biltransport.

BU22 Omlægning af tilbud med familieiværksætterne:

Medarbejdersiden fortæller, at der er bekymring for, at der bliver fjernet ressourcer fra førstegangsførelse - og hvorledes denne målgruppe fremover rammes bedst.

Det påpeges, at det kan give mening, at omlægge familieiværksætterne som det ser ud i dag, så ressourcerne fordeles anderledes.

Ledersiden fortæller, at der eventuelt kan effektiviseres i forhold til mødefrekvens.

Det foreslås, at der fremover er mere fokus på udsatte forældregrupper.

Det foreslås i stedet, at der i det beskrevne i høringsmaterialet, skabes en besparelse på -100 (2018), -200 (2019), -300 (2020) og -300 (2021).

Medarbejdersiden fortæller, at sundhedsplejen har valgt at udarbejde særskilt hørings svar hertil, som vedlægges som bilag til nærværende hørings svar.

BU23 Effektivisering i forbindelse med tilpasning af ny organisation

Ingen kommentarer.

BU24 Hjemtagelse af tandpleje fra privat udbyder

Ingen kommentarer.

BU25 Omlægning af indsats med kontaktpersoner for 12-15 årige fra individuelle til gruppebaserede løsninger

Gruppebaserede indsatser vurderes i udvalgte tilfælde, at være en fordel for en gruppe af de 12-15 årige.

Det påpeges, at der fortsat vil være unge, der har behov for individuelle tilbud.

Medarbejdersiden påpeger bekymring for, hvorvidt det vil betyde reduktion i stillinger.

BU26 Reduktion af budgettet på Tippens Interne Skole

Medarbejdersiden påpeger bekymring herfor.

Der er bekymring for personalets sikkerhed, da en del af Tippens Interne Skoles elever ofte er udad reagerende. Dette vil blive sværere at håndtere ved færre voksne. Det vurderes derfor, at forslaget vil være en serviceforringelse for eleverne på Tippens Interne Skole.

Reduktionen af budgettet på Tippens Interne Skole kan desuden have betydning for optaget af eksterne elever fra andre kommuner, hvilket har betydning for antallet af arbejdspladser på Tippens Interne Skole.

BU27 Omlægning af efterværn for en del unge til gruppebaserede indsatser

Medarbejdersiden påpeger, at der er unge, der ikke kan rumme, at deltage i gruppebaserede indsatser.

Ledersiden påpeger, at der er gode erfaringer med tilbuddet i andre kommuner, samt at omlægningen ikke vedrører alle unge - men en del unge.

BU28 Reduktion af udgifter til økonomisk støtte i forbindelse med efterskoleophold

Der bakkes op om forslaget.

BU29 Genvurdering af plejevederlag til plejefamilier

Medarbejdersiden påpeger, at der også kan være behov for at forhandle plejefamiliernes vederlag op. Medarbejdersiden påpeger ligeledes, at der kan være plejefamilier, der efter genvurdering ikke længere ønsker at have børn i pleje.

Medarbejdersiden understreger, at der fortsat bør være fokus på at sikre tydelighed i kommunikationen med plejefamilierne om vederlag i forbindelse med ansættelser.

MED Børn og Læring

Høringsvar: dagtilbuds- og skolestruktur - MED Børn og Læring

MED-udvalget for Børn og Læring har gennemgået budgetmaterialet. MED-udvalget udtrykker bekymring for om de reduktionsforslag, der fremgår af direktionens effektiviserings- og prioriteringskatalog, er i overensstemmelse med intentionen i den nye dagtilbud- og skolestruktur. Den lange tidshorisont for implementeringen af strukturen kan medføre usikkerhed om situationen på forvaltningsniveauet ift. hvornår eventuelle besparelser skal effektueres.

Det forventes at blive administrativt tungere med de mange forskellige konstellationer i den nye struktur (klynger, børnebyer, hoved og filialskoler), hvilket kan kræve mere arbejde fra forvaltningens side, både på kort og lang sigt.

Vi henleder opmærksomheden på, at der er en forventning om en inddragende proces ift. eventuelle konsekvenser på forvaltningsniveauet i Børn og Læring.

MED Biblioteket

Biblioteket har allerede uden om effektiviseringskataloget ved organisationsændringen i Plan, Kultur og Teknik pr. 1. april 2017 mistet 37 ledertimer, uden at arbejdsopgaverne blev reduceret tilsvarende.

En yderligere besparelse på 37 timer vil betyde, at 2 årsværk inden for 1 år forsvinder, hvilket vil påvirke det faglige niveau, mulighederne for tværgående samarbejder i kommunen samt servicen overfor borgerne i det hele taget. Desuden vil det blive sværere at finde ressourcer til at søge eksternt finansiering ved fonde og puljer.

Borgerne i hele kommunen får ringere service, herunder færre muligheder for rådgivning og vejledning af professionelt personale. I den nationale bruger- og benchmarkundersøgelse på folkebiblioteksområdet 2016 fremgår det, at lånernes brug af og tilfredshed med personalet på kommunens biblioteker ligger over landsgennemsnittet. Man må derfor forvente, at denne tilfredshed daler.

Skoleelever under 14 år vil oftere skulle ledsages af en voksen, da de ikke selv har adgang til det selvbetjente bibliotek. En realisering af forslaget vil betyde, at samarbejdet med borgerservice i filialerne skal reorganiseres.

MED Center for Sundhedsfremme

Oplægget er sendt til hele personalegruppen d. 18. august og høringen er behandlet i vores lokale MED-udvalg d. 24. august.

Præsentationsvideoen er et godt tiltag og giver et godt overblik. Sparekataloget er meget omfangsrigt.

ØE1: Optimering af indkøb

Center for Sundhedsfremme støtter op om optimering af indkøb og accepterer også derved, at udvalget af produkter bliver mindre. Vi vil gerne have fokus på vores indkøbskultur med henblik på

besparelse

ØE3: Reduktion af kørselsudgifter

Leasingaftaler omkring firmabiler kan i flere sammenhænge være rentabel, men for en virksomhed som Center for Sundhedsfremme er der ingen gevinst, da en firmabil kun kan kobles op på én konsulent på dagen, og derved vil komme til at holde meget stille i løbet af dagen.

For at få vores besøg i eget hjem til at hænge sammen, er vi derfor nødt til at bruge egne biler til borgerbesøg, hvor det er høj takst. Det mener vi skal fastholdes.

Vi har allerede i dag en lokal kørselspolitik, hvor vi giver lav takst til kompetencegivende kurser, og hvis man vælger at køre i egen bil frem for kommunebil eller at tage offentlig transport til temadage og kurser, hvor det er mulig og rimeligt at bruge offentlig transport, så får man det, der svarer til offentlig transport.

ØE10: Administrative effektiviseringer i fagstabe og forvaltninger

Vi bemærker, at der flere steder er vurderet, at besparelsen ikke har konsekvenser for det borgeroplevede serviceniveau, hvilket vi ikke mener er rigtigt i alle sammenhænge. Eksempelvis får besparelser i fagstabilene muligvis ikke direkte konsekvenser for det borgeroplevede serviceniveau, men der kan være indirekte konsekvenser for borgerrettede virksomhederne, der har direkte borgerkontakt, og hvor administrative medarbejdere ofte er de første borgeren møder, når de henvender sig for hjælp

SS3: Strukturændringer vedrørende demensboliger

Ifølge Videnscenter for demens vil flere borgere i fremtiden blive ramt af demens. Det hænger blandt andet sammen med, at gruppen af borgere over 85 år stiger. Center for Sundhedsfremme oplever stor fokus på demens og oplever stor efterspørgsel på demenskonsulenternes kompetencer og indsatser. Nedlæggelse af 9 demensboliger hænger ikke sammen med den efterspørgsel og det stigende behov, der er for demenspladser.

Når borgere med svær demens skal passes i eget hjem, vil der være et større behov for demenskonsulenternes indsats i hjemmet samt koordinering og samarbejde mellem Hjemmeplejen, Sygepleje og Center for Sundhedsfremme, som ikke er tænkt ind i spareforslaget.

MED Samstyrken

Høringssvar vedr. hjemtagelse af kørsel fra beskæftigelsen

Samstyrkens MED-udvalg har nedsat en arbejdsgruppe bestående af to lederrepræsentanter og to medarbejderrepræsentanter. Arbejdsgruppen har udfærdiget nedenstående høringssvar:

Vi synes, der er flere fordele frem for ulemper ved denne besparelse både menneskeligt, økonomisk og praktisk.

Vi er opmærksom på at det internt i Samstyrken vil kræve en omlægning af arbejdstilrettelæggelse og opgaveindhold. Det vil muligvis betyde en øget udgift til personale. Denne udgift anser vi ikke som væsentlig i forhold til den forventede besparelse.

Fordele for borgerne/kerneopgaven:

Overgangen fra bo til beskæftigelse og retur bliver mere tryk, fleksibel og genkendelig med mindre daglig ventetid for både borgere og personale.

Det giver merværdi for borgerne at have kendt personale, og det giver mulighed for samkørsel med flere borgere, da personalet har kendskab til de rammer, som borgerne har brug for i den forbindelse, samt værktøjer til at løse/forebygge evt. konflikter. Det giver genkendelighed og mere ensartet tilgang, hvilket borgerne profiterer af.

Forslaget er taget til efterretning.

Høringssvar vedr. nedlæggelse af lederstilling i Samstyrken

Samstyrkens MED-udvalg har nedsat en arbejdsgruppe bestående af to lederrepræsentanter og to medarbejderrepræsentanter. Arbejdsgruppen har udfærdiget nedenstående høringssvar:

Forslaget er taget til efterretning med følgende bemærkninger:

Samstyrkens afdelingsledere vil fremadrettet få et stort lederspænd. Et lederspænd på mere end 30 medarbejdere eller et lederspænd over meget forskellige målgrupper kan påvirke den enkelte leders nærvær, overblik og lederstil.

Medarbejdere i den nuværende afdeling Frisvadvej har desuden følgende bemærkninger: Nedlæggelsen af en lederstilling i Samstyrken har indirekte den konsekvens, at Varde-afdelingen nedlægges som den afdeling, vi kender i dag. Afdeling Frisvadvej 1C er en velfungerende afdeling med stor faglig synergieffekt til gavn for både borgere, personale og pårørende.

Afdeling Frisvadvej 1C er den afdeling, som rammes hårdest i forbindelse med omstruktureringen og besparelsen, og mange medarbejdere skal have både nye ledere samt nye kolleger. Disse fagligt meget velkvalificerede medarbejdere med et stort og bredt kendskab til kerneydelsen, kerneopgaven og målgruppen, har afleveret fire alternative forslag til en omorganisering, som i højere grad fastholder den afdeling, som kendes i dag og den kollegiale sammensætning.

Botilbuddene Humlehaven 59-72 og Botilbuddet Svaneparken ønsker at forblive en samlet personalegruppe, da borgernes funktionsniveau i disse botilbud er mere sammenlignelige med hinanden end med borgerne på Krogen 5 og Kærhøgevej. Desuden oplever man i Humlehaverne at det fremadrettet vil blive en meget lille og ikke særligt bæredygtig enhed. Det vil derfor være mere enkelt og effektivt og give bedst mening at sam-koordinere og arbejde med relationer på tværs af disse botilbud.

Yderligere fordele ved denne organisering er:

at der er mulighed for at det faste personale vikarierer for hinanden botilbuddene imellem, da det giver en mere ensartet, solid, tryk ydelse for borgerne/kerneopgaven.

at der fortsat er mulighed for et fælles forum for pædagogisk sparring i et miljø, hvor der er en sammenlignelig målgruppe, hvor der er fokus på det etablerede voksenliv og ikke et botræningsforløb.

MED Bo- og Rehabiliteringscenter Lunden

Vedr. ØE2. Oprettelse af et fælles Ejendomscenter

I forslaget om oprettelse af et fælles ejendomscenter anbefales blandt andet, at kommunens 80 pedeller og serviceledere samles ledelsesmæssigt.

På Lunden er der 2 fuldtidsansatte servicemedarbejdere.

Varde Kommunes Boligadministration finansierer 50% af den ene pedelløn for varetagelse af pedelfunktionen omkring de 20 boliger efter ældreboligloven § 105, stk. 2.

Samarbejdet mellem de to pedeller fungerer fint, og i praksis planlægges og løses opgaverne i fællesskab.

Pedelfunktionen på Lunden omfatter en række opgaver udover de traditionelle vedligeholdelsesopgaver såvel inde som ude.

- Kørsel med Lundens beboere til aktivitets- og samværstilbud og til særlige undersøgelser.
- Reparationer og vedligehold af hjælpemidler.
- Bestilling af depotvarer + udlevering af depotvarer til afdelingerne.
- Drift og vedligehold af Lundens træningsbassin (daglige målinger af klor og ph-værdi + rengøring af træningsbassin – kræver specialuddannelse/særlige kurser.
- Drift og vedligehold af Lundens bilpark.

Med oprettelse af et fælles ejendomscenter mister Lundens beboere den daglige kontakt med pedellerne, som hjælper dem med stort og småt. Kommunikation og samspil med Lundens beboere forudsætter individuel indsigt og forståelse for de vilkår og særlige udfordringer som beboerne har.

Med lokale pedeller oplever vi på Lunden en effektiv udnyttelse af både tid og ressourcer. Praktiske opgaver løses fra dag til dag, og pedellerne er således i tæt og god dialog med de øvrige medarbejdere i huset.

MED Sundhedsplejen

Vi ønsker i sundhedsplejen, at følgende hørings svar bliver taget med i beslutningsprocessen vedr. forslag om omlægning af tilbuddet Familieiværksætterne.

Familieiværksætterne (FIV) har generelt udgangspunkt i ALLE førstegangsførelse med fokus på at styrke forældreskabet gennem et tværgående og familierettet fokus. I Varde Kommune møder vi familierne 4 gange før fødsel og 10 gange efter fødsel, indtil barnet er 15 mdr., som tilbuddet er for nuværende.

FIV er en tidlig forebyggende og sundhedsfremmende indsats, hvor det tværfaglige, tværsektorielle samarbejde er i fokus, hvilket giver en helhedsorienteret indsats til familierne, hvormed alle aspekter som eks. juridiske, sociale, sundhedsfaglige, børnepsykologiske og familiemæssige forhold bliver dækket ind.

Som nævnt i forslaget vil det opleves som en serviceforringelse for førstegangsførelse, hvis FIV bortfalder som tilbud. Ud fra Opfølgningen på Familieiværksætterne fra 2016 føler 72% af forældrene, at de bliver bedre rustet til at blive forældre (Varde Kommune 2016). Evaluering af FIV i Silkeborg kommune viser, at det har været særlig positivt på følgende 3 områder:

- At både mænd og kvinder har deltaget i forløbet (79%).
- Forældrene har fået ny viden og tanker omkring forældreskabet (71%).
- FIV har bidraget til, at forældrene har talt om emnerne i forløbet derhjemme (70%). (Silkeborg kommune 2016).

Ved omlægning af FIV vil alle førstegangsførelse ikke få drøftelser om familielivet i gruppen samt vidensdeling fra fagpersoner omkring barnets og familiens trivsel og udvikling. Derudover vil forældrene føle sig mindre rustet til det at blive forældre.

Førstegangsførelse vil derimod formentlig modtage tilbud, som flergangsførelse får i dag, hvilket er barselsbesøg, etableringsbesøg, 2. mdr. besøg, 4 mdr. gruppe konsultation og 8 mdr. konsultation. Sundhedsstyrelsen (SST) anbefaler minimum 5 hjemmebesøg til ALLE familier med almene behov samt et tidligt besøg for at sikre barnets trivsel efter tidlig udskrivelse fra fødestedet. Familier med særlige behov skal tilbydes ekstra ydelser afhængig af faglig vurdering (SST 2011, s. 14, Christensen 2017). Dette påpeger vigtigheden af, at sundhedspleje er et tilbud til alle familier uanset social status. Førstegangsførelse vil med 2-3 hjemmebesøg og 2 konsultationer dermed opleve en væsentlig forringelse af sundhedsplejetilbuddet, hvilket vil have konsekvenser for børnene og familiernes trivsel og udvikling generelt. Databasen Børns Sundhed viser med al tydelighed, at der er et øget behov for at fastholde tilbud om hjemmebesøg, da 90,4% af ALLE familier får bemærkninger i journalerne fra hjemmebesøgene. Bemærkningerne omhandler spisning, motorik, hud/navle, mors psykiske og/eller fysiske tilstand, hovedform/omfang, øje/håndkoordination og barnets signaler og reaktioner (SIF 2013). Ved en forringelse af servicetilbuddet er der risiko for, at meget ikke vil blive opdaget tidnok, og hvilket vil medføre socioøkonomiske konsekvenser på lang sigt. Seniorforsker Miriam Wüst har gennem studier fundet frem til, at børn, der har haft sundhedsplejerske som barn, generelt har haft et sundere liv med færre indlæggelser og nedsat risiko for udvikling af hjerte-karsygdomme som voksne (SFI 2017).

Vi er som faggruppe enige i, at den særlige indsats til familier i udsatte positioner er særdeles vigtig, og at vi som sundhedsplejersker har en stor rolle i at sikre børnenes trivsel og udvikling. Der beskrives i Effektiviseringskataloget, at der beregnes 25% af en årgang af familier i udsatte positioner, som tilbydes FIV. Vi ser en udfordring ift. rekruttering af familier i udsatte positioner – hvem skal vurdere, hvilke familier, der ligger indenfor målgruppen? Derudover ses en udfordring ift. etniske familier, som ofte ligger indenfor målgruppen. I dag oplever vi, at de etniske familier stigmatiseres og ekskluderes fra fællesskabet i gruppen pga. sprogbarrieren.

Vi kan som faggruppe være tvivlende overfor, om et tilbud som FIV vil være gavnligt på sigt for familier i udsatte positioner, og dette af flere grunde. Vi oplever på nuværende tidspunkt i et tilbud til sårbare mødre, at fremmødet er meget svingende og det på trods af, at vi har en lukket gruppe med en struktur, hvor der er plads til den enkelte, og de giver udtryk for, at de er trygge. Derfor vil vi som sundhedsplejersker gerne prioritere individuel vejledning i hjemmet til disse familier, da det er vigtigt at målrette vejledningen til den enkelte familie. Udsatte familier kan være udfordrede i en grad, der gør, at de ikke kan modtage og omsætte en generel vejledning, hvilket et tilbud om FIV til udsatte uundgåeligt vil være.

Ifølge Børne- og Socialminister Mai Mercado, bør vi, for at bryde den negative sociale arv, rette fokus meget tidligt i barnets liv, hvor hun ser et særdeles stort potentiale i sundhedsplejerskens arbejde samt udviklingen af dette. Økonom og Nobelpristager James Heckmann har påvist, at en tidlig indsats overfor børn på længere sigt giver de investerede penge 8 gange igen (Berlingske 3. april 2017).

Sundhedsplejerskerne i Varde Kommune arbejder ud fra kommunens værdisæt som omhandler ordentlighed og værdiskabelse, og vi vil gerne være en del af det stærke hold, hvilket stemmer godt overens med vores faglige værdier som sundhedsplejersker. Vi ser vores rolle i kommunen som en vigtig del af det forebyggende og sundhedsfremmende arbejde for børn og familier i Varde Kommune, og derfor er vi bekymrede for, at en besparelse på sundhedsplejeområdet vil have konsekvenser for børn,

Kilder:

Varde Kommune 2016, Opfølgning på familieiværksætterne 2016, sagsnr. 15/7173

Silkeborg Kommune 2016, Familieiværksætterne, evaluering midtvejs i forløbet, delrapport 1 marts 2016

Sundhedsstyrelsen (SST) 2011, Vejledning om forebyggende sundhedsydelse til børn og unge, 1. udg.

Christensen, Grethe 2017, Sundhedsplejersken 03, Juni 2017 (s. 26-29)

Skolelederforeningen Varde

Til Byrådet i Varde Kommune

Skolelederforeningen har i forbindelse med budget 2018 følgende tre ønsker til Varde Kommunes Byråd:

En ny tildelingsmodel, der på ingen måde må blive en spareøvelse, hvor det manglende millionrationale fra strukturdebatten skal findes. Det er skoleledelsernes fornemste opgave at drive god skole indenfor den ramme, som tildelingsmodellen giver. Men bliver denne ramme for snæver, kan det simpelthen ikke lade sig gøre, hverken at stå inde for eller sikre den fortsatte kvalitet i forhold til kerneydelsen i Varde Kommunes skolevæsen. Så kære byråd: Sørg for en god og bæredygtig tildelingsmodel.

En anerkendelse af, at såfremt Byrådet fortsat ønsker, at sikre kvalitet i læring i Vardes Folkeskoler, så kræver det både pædagog- og lærerkompetencer at løfte de opgaver, som ligger i den understøttende undervisning. Noget der på ingen måde, hverken anerkendes eller tilgodeses, såfremt man vedtager en ændring i tildelingen til understøttende undervisning gående på 100% pædagogtimer. Når faglig fordybelse og lektiehjælp fortsat er nogle af elementerne i den understøttende undervisning, så er det også nødvendigt med lærerkompetencer indenfor dette område – alt andet vil være uordentligt og ikke være i tråd med intentionerne i reformen.

At det foreslåede fælles Ejendomscenter ikke kommer til at omfatte kommunens skoler, idet vi ser det som altafgørende, at vi i dagligdagen har serviceledere med lokal bygningskendskab tilstede på matriklerne, så vores fysiske rammer for skoledrift fortsat dagligt tilses og vedligeholdes. Er dette ikke fremadrettet tilfældet, forudser vi, at bygningerne dels forfalder, da serviceledernes arbejde i høj grad er forebyggende i forhold til vedligehold, ligesom akut opståede udfordringer ikke vil blive løst så hurtigt, som det pt. er tilfældet. Hvem sikrer det overordnede overblik? For det må formodes, at der vil kunne gå lang tid imellem, at en serviceleder kommer forbi, og skoleledelserne har ikke de fornødne kompetencer, for så vidt angår kompetencer indenfor håndværksmæssig knowhow. God fornøjelse med de forestående budgetforhandlinger.

Tillidsrepræsentanter på B&U i Varde Kommune og Varde Lærerkreds

På grund af Varde Kommunes økonomiske situation, hvor kommunen er blevet ramt af en reduktion af udligningen samt øgede medfinansieringsudgifter til sundhedsvæsenet, står vi på trods af en fornuftig økonomi i Varde Kommune igen overfor besparelser! Som antydnet har vi oplevet det før. Mange af forslagene til besparelser vil denne gang uvægerligt ramme kerneopgaven og dermed give serviceforringelser!

På skoleområdet har vi gennem det seneste år drøftet strukturændringer, der kunne frigøre midler til kvalitetssikring af skolevæsenet. Strukturen er besluttet, men vi venter stadig på et bud på en ny resursetildelingsmodel! Vi ved dog fra politiske udmeldinger, at der skal findes økonomiske midler på skoleområdet, der skal sendes videre til dagtilbudsområdet. Konsekvenserne af denne nye fordeling af ressourcerne for rammerne for at levere en kvalificeret undervisning kendes derfor ikke!

Skolens kerneopgave må stadig være at give eleverne en undervisning, der forbereder dem både til videre uddannelse, men også til at blive livsduelige borgere i et demokratisk samfund. Ifølge Folkeskolelovens § 28 og § 29 skal den opgave varetages af uddannede lærere eller børnehaveklasseledere! Derfor skal der politisk sikres rammer, der understøtter lærerne i at løse den opgave kvalificeret! Det er allerede i dag voldsomt udfordret!

Når lærere som udgangspunkt planlægges med 26 – 27 lektioner pr. uge, oveni tildeles vikartimer ved kollegers sygdom, møder og kompetenceudvikling, så er der ikke meget tid tilbage til samarbejde, kurser, forberedelse og elevpauser. Når dag til dag forberedelsen forsvinder til andre opgaver, forringes det relationelle imellem lærer og elev og dermed undervisningens kvalitet. Det er en misforståelse, hvis man forestiller sig den opdeling, at læreren underviser, mens pædagogen tager sig af det relationelle. Lærers relationskompetence og muligheden for at bringe den i spil er afgørende for, at eleverne lærer noget! Derfor skal lærerne have tid til den enkelte elev, så relationen kan etableres.

Et af forslagene i "Sparekataloget" (side 45/BU4), at pædagoger alene skal varetage den understøttende undervisning, er hverken forankret i Folkeskoleloven, faglighed eller virkelighed! Formålet med den understøttende undervisning, er at styrke koblingen mellem teori og praksis i undervisningen, træne intensive læse- og matematikkurser, lave særlige talentforløb for fagligt stærke elever, emneorienterede forløb i relation til de obligatoriske emner, lektiehjælp og faglig fordybelse! Alle opgaver og emneforløb orienterer sig i forhold til at opfylde folkeskolens formål og fælles mål. Ovenstående er i høj grad forhold, der kalder på en lærerfaglighed. Det er skolelederne opmærksomme på, og de planlægger med lærere i mange af timerne, andet giver ikke mening! Spørgsmålet bliver om økonomien fremadrettet gør det muligt, at sammentænke det obligatoriske fag med den understøttende undervisning? Vi stiller også spørgsmålene, hvornår er man politisk begyndt i budgetlægningen at pege på bestemte faggrupper til at løse bestemte opgaver inden for et fagområde, hvor der er ansat en faglig ledelse til at sikre kvaliteten, og hvorfor forholder direktionen sig ikke til kravene til den understøttende undervisning i folkeskoleloven?

Hvis vi skal holde fokus på skolernes kerneopgave, at give eleverne en kvalificeret undervisning af linjefagsuddannede lærere, mener vi besparelserne skal findes på de tilbud som ligger ud over skolernes obligatoriske undervisning! I (Sparekataloget side 44/BU3) foreslås besparelser på helhedsskolen. Vi mener, politikerne bør overveje, om der fortsat er råd til helhedsskolen i Varde Kommune. Helhedsskolen betyder, at der fra 0.kl. til 2.kl. er en pædagog med i undervisningen 1 til 2 lektioner pr. dag. Det vil sige, at læreren også i dag står alene i langt de fleste lektioner. Derfor er lærernes tilbagemelding, vi er glade for samarbejdet med pædagogen, men vi kan ikke undervise mere. Sidste gang helhedsskolen var til debat, blev den friholdt, mens alle lærerne blev pålagt en undervisningstime mere. Det kan ikke fortsætte, hvis undervisningens kvalitet skal fastholdes!

Vi er enige i, at der kan findes besparelser på fælleskommunale arrangementer. Camp 7 (Sparekatalog s.43/BU2) har overlevet sit formål, nu hvor konfirmationsundervisningen kan ligge i undervisningen. Vi mener ligeledes, der politisk skal overvejes, om skolernes deltagelse i fælleskommunale tilbud, fx Dreng- og ungeCamp eller tilsvarende pigeCamp kan spares væk.

Vi mener, vi stadig skal have en velfungerende SFO fra 0. kl. til 3. kl. med gode pædagogiske tilbud. Men vi tilslutter os forslaget (i Sparekataloget s.49/BU8) om at nedlægge Juniorklubberne.

I Varde Lærerkreds bifalder vi investeringer i vort fælles skolevæsen. Politikerne viser en generel velvilje til Børne- og Ungeområdet, da man kender dets betydning for bosætningen i kommunen. Borgerne i Varde Kommune vælger stadig i høj grad at sende deres børn i en folkeskole. Her findes der en stor faglighed og en god trivsel. Satsningen på IT i Varde Kommunes skolevæsen - "1 til 1 løsningen" er kun et eksempel på investering i undervisning. Men det forpligter også politikerne for fremtiden, når undervisningen bliver digitaliseret! Når æggene lægges i en kurv – computere, tablets,

elektroniske tavler, læringsplatforme og elektroniske undervisningsmaterialer, så skal økonomien følge med, der intet andet alternativ.

Vi står over for implementeringen af en ny skolestruktur. Der skal bygges en ny skole. Gamle skoler skal renoveres og vedligeholdes. I den sammenhæng er den lokale serviceleder og servicemedarbejder af uvurderlig betydning for, at lærere kan levere en kvalificeret undervisning. Som lærere er vi afhængige af det samarbejde, vi dagligt har med skolens pedeller. Det er afgørende for det samarbejde at pedellen kan kontaktes straks, når der er rammer, der ikke fungerer omkring den daglige undervisning og forældresamarbejde. Det har betydning for undervisning og samarbejde her og nu og kan ikke vente. Derfor mener vi, at forslaget (i sparekataloget s.8/ØE2) ikke forholder sig til virkeligheden.

Skolebestyrelse og MED Janderup Skole

Vi anerkender, at Byrådet må sørge for at bibeholde en nødvendig kassebeholdning fremadrettet, og derved kan være nødsaget til at indføre nye driftsbesparelser.

I den forbindelse har Skolebestyrelse og MED udvalget på Janderup Skole, set på direktionens Effektivitets- og prioriteringskatalog. Vi har haft fokus på de elementer, der vedhører driften af Janderup Skole, derfor har vi kigget nærmere på ØE2 og alle BU forslagene.

ØE2. Oprettelse af et fælles ejendomscenter:

Det fælles Ejendomscenter må ikke komme til at omfatte kommunens skoler, idet vi ser det som altafgørende, at vi i dagligdagen har serviceledere med lokalt bygningskendskab tilstede på skolerne, så vores fysiske rammer for skoledrift fortsat dagligt tilses og vedligeholdes. Er dette ikke fremadrettet tilfældet, forudsiger vi, at bygningerne dels forfalder, da serviceledernes arbejde i høj grad er forebyggende i forhold til vedligehold, ligesom akut opståede udfordringer ikke vil blive løst så hurtigt, som det pt. er tilfældet. Hvem vil sikre det overordnede overblik? Vi må formode, at der til tider vil kunne gå lang tid imellem, at en serviceleder kommer forbi. Skoleledelsen kan ikke forventes at have den fornødne viden omkring bygninger.

Dertil kommer den lange vifte af arbejdsområder som servicelederne i dag bestrider, dette vil betyde en job glidning på en masse områder, hvem skal fremadrettet:

Åbne skolen, passe og tilse udearealer - have kontakten med rengøringssekselskab - kontrol af rengøring - foretage glatførebekæmpelse og snerydning - stå for de udbredte udlån af skolens lokaler - nøgleudlån dertil - efterfølgende kontrol af de lånte lokaler - stå for varmestyring i det daglige - stå for varmestyring i forbindelse med udlån af lokaler og skolearrangementer udenfor normal arbejdstid - føre kontrol og opfølgning på alarmer - holde øje med hærværk og graffiti - samle flasker, dåser og lign. - tømme skraldespande - føre kontrol ved renovationen - føre kontrol med forbrug af varme, el, vand - Dette for blot at nævne nogle af arbejdsområderne.

Moderne skoler kan ikke drives uden en serviceleder, der møder ind hver morgen.

BU3. Reduktion helhedsskolen:

Skal vi lykkes med en god skolestart, tidlig indsats og inklusion, må disse ressourcer ikke beskæres igen, det drejer sig også om kvalitet og tryghed for børnene, samt en sammenkobling af skole og SFO.

BU4. Ændring af tildeling til understøttende undervisning:

Det er en rigtig god situation, at pædagogfagligheden anvendes i den understøttende undervisning i indskoling og i en del elementer på mellemtrinnet. Men hvis det udelukkende er pædagoger der skal varetage al understøttende undervisning, er det hverken forankret i Folkeskoleloven eller i pædagogernes faglighed!

Formålet med den understøttende undervisning, er at styrke koblingen mellem teori og praksis i undervisningen, træne forløb i relation til de obligatoriske emner, lektiehjælp og faglig fordybelse! Dette er opgaver der i høj grad kalder på en lærerfaglighed, på mellemtrinnet og i udskoling.

Samtidig mener vi ikke, at man kan byde pædagoger, at løse opgaver de ikke har uddannelse og kompetencer til.

BU7. Nedlæggelse af juniorklubberne:

På Janderup Skole er juniorklubbens formål: at tilbyde et attraktivt børneliv, hvor meningsfulde aktiviteter, sociale fællesskaber og god voksenkontakt understøtter, at børn udvikler sig til livsduelige demokratiske samfundsborgere.

Dette lykkes vores juniorklub rigtigt godt med. Vi har en stor og stabil tilslutning og masser af meningsfulde aktiviteter som børnene profiterer af. Det er et nødvendigt alternativ til aktiviteter i idrætsforeninger, som gør at vore børn ikke hænger ud på tvivlsomme steder med tvivlsomme aktiviteter.

Lad i det mindste de velbesøgte juniorklubber fortsætte!

BU9. Reduktion i tildeling til SFO:

En nedsættelse af grundtildelingen, vil ramme de små SFO'er, der i forvejen er presset voldsomt på åbningstiderne, særdeles hårdt. De øvrige reduktioner vil ramme tilsvarende. Den øgede tildeling til morgenmodulet er derimod rigtigt set. Vores SFO er i forvejen hårdt ramt af den kortere åbningstid pga folkeskolereformen, disse besparelser vil i højere grad gøre SFO til et pasningstilbud frem for et pædagogisk tilbud, der kan understøtte børnenes udvikling og trivsel.

De øvrige BU forslag har vi ikke kommentarer til, flere af dem er helt sikker relevante besparelser, andre har vi ikke faglighed til at kvalificere.

MED udvalg Alslev Skole

Skolebestyrelsen har forholdt sig til de områder, der direkte påvirker elever og personalets hverdag på Alslev Skole:

EØ2:

Som udgangspunkt støtter vi strategien om at have en effektiv bygningsmasse, der udnyttes optimalt.

Vi kan ikke støtte forslaget om ikke at have egen pedel på Alslev Skole. Vi mener helt klart, at det vil medføre mange uhensigtsmæssigheder både på drift, vedligehold og det forebyggende arbejde. Ved at centralisere vil pedellerne ikke længere have lokalkendskab til de bygninger og områder, de skal servicere.

Hvem skal lave de forefaldende og pludseligt opståede opgaver? Vi forudser, at mange opgaver enten ikke bliver lavet eller vil ligge og vente i længere tid.

Vi kan frygte, medarbejderne på skolen skal bruge tid på at fejlmelde elektronisk og telefonisk.

BU3:

Vi ser en reduktion af helhedsskolen som en væsentlig kvalitetsforringelse. Helhedsskolen bidrager til elevernes trivsel og læring, hvilket er områder, vi gerne skal styrke og ikke forringe.

Vi mener, at helhedsskolen bidrager til, at vi i Varde Kommune har en høj inklusionsprocent. Vi kan dermed frygte, at en reduktion på dette område på sigt vil give en højere udgift til f.eks. specialklassetilbud tidligere i elevens skoleforløb.

BU4:

Vi er af den opfattelse, at vores nuværende tildeling med 25/75 (lærer/pædagog) allerede er en meget skrabet tildeling, og ved den foreslåede tildeling på 100% pædagoger vil det skabe en mærkbar forringelse af den understøttende undervisning.

Ved den faglige undervisning arbejder vi med en målsætning om, at underviserne skal være linjefagsuddannede. Hvis pædagogerne skal varetage 100% af den understøttende undervisning, og dermed også 100% af lektiehjælpen vil denne del miste sin faglige kvalitet.

BU7:

Vi er som udgangspunkt ikke begejstrede en nedlæggelse af juniorklubberne, da vi mener at klubberne spiller en rolle bl.a. ift. elevernes trivsel.

Ser vi på det samlede antal forslag til besparelser på vores område, kan vi have forståelse for, at denne besparelse udføres fremfor andre. Dette især set på udgiften ift. hvor mange børn, der benytter tilbuddet.

Vi anbefaler, at man fastholder formuleringen om, at man har en juniorklub, hvis 20% af de potentielle medlemmer har fremmøde.

BU9:

Ved en reduktion i tildelingen er vi bekymrede for, om vi fortsat kan levere god kvalitet for børnene i SFO.

Skolebestyrelse Alslev skole

Skolebestyrelsen har forholdt sig til de områder, der direkte påvirker elever og personalets hverdag på Alslev Skole:

BU3:

- Vi ser en reduktion af helhedsskolen som en væsentlig kvalitetsforringelse. Helhedsskolen bidrager til elevernes trivsel og læring, hvilket er områder, vi gerne skal styrke og ikke forringe.
- Vi mener, at helhedsskolen bidrager til, at vi i Varde Kommune har en høj inklusionsprocent. Vi kan dermed frygte, at en reduktion på dette område på sigt vil give en højere udgift til f.eks. specialklassetilbud tidligere i elevers skoleforløb.

BU4:

- Vi er af den opfattelse, at vores nuværende tildeling med 25/75 (lærer/pædagog) allerede er en meget skrabet tildeling, og ved den foreslåede tildeling på 100% pædagoger vil det skabe en mærkbar forringelse af den understøttende undervisning.
- Ved den faglige undervisning arbejder vi med en målsætning om, at underviserne skal være linjefagsuddannede. Hvis pædagogerne skal varetage 100% af den understøttende undervisning, og dermed også 100% af lektiehjælpen vil denne del miste sin faglige kvalitet.

BU7:

- Vi er som udgangspunkt ikke begejstrede en nedlæggelse af juniorklubberne, da vi mener at klubberne spiller en rolle bl.a. ift. elevernes trivsel.
- Ser vi på det samlede antal forslag til besparelser på vores område, kan vi have forståelse for, at denne besparelse udføres fremfor andre. Dette især set på udgiften ift. hvor mange børn, der benytter tilbuddet.

BU9:

- Ved en reduktion i tildelingen er vi bekymrede for, om vi fortsat kan levere god kvalitet for børnene i SFO.

MED og Skolebestyrelse Ansager skole

Ansager skole takker for muligheden for at indgive hørings svar vedr. kommunens budget 2018-2021.

Med udgangspunkt i effektiviserings- og prioriteringskataloget til Budget 2018-2021 har vi valgt både nogle områder, som vi finder problematiske i forhold til besparelser samt områder, hvor vi tænker at der kan spares.

BU4 -Ændring af tildeling til understøttende undervisning, så der fremover kun tildeles pædagogtimer

Vi ved, at der kan spares ved at konvertere lærertimer til pædagogtimer. Det sker med stor forståelse allerede. Det giver god mening, at understøttende undervisning også gives af pædagoger, men det giver ikke mening hvis denne undervisningsopgave fremadrettet tænkes udført af pædagoger alene.

Hvis det vælges er det ikke med fokus på kvalitet, men alene af økonomihensyn.

BU7 -Nedlæggelse af juniorklubberne.

Juniorklubberne er et fantastisk tilbud til børn. I Ansager er der stor tilslutning til tilbudet med godt 50 børn af 56 mulige som tilmeldte og med størstedelen som daglige brugere til trods for mdl. egenbetaling på kr. 100,-

Vi betragter juniorklubtilbudet som en succes i Ansager og vil betragte det som en stor forringelse at fjerne ordningen.

BU9 -Reduktion –ændret tildeling til skolefritidsordninger

Med en reduktion på 10 pædagogstillinger ud af de nuværende 84 stillinger vil børnene i Varde kommune opleve en forringelse i dagligdagen, da det jo ikke er et område, hvor der blot kan løbes hurtigere. Der vil blive mindre nærvær og tid til det enkelte barn, hvilket vil være en ærgerlig udvikling!

BU10 -Reduktion af understøttelse af musikprofil ved Ansager skole.

Det er som bekendt ikke kun en musikprofil ved Ansager skole. Det er en musikprofil som omhandler både dagpleje, børnehave, skole og unge generelt. Tiltaget er en stor succes med arrangementer, indkøb af udstyr og fælles opgaver og oplevelser på tværs af byens institutioner. Det vil være ærgerligt at stoppe et løft, der pt kun er kørende frem til 2019

ØE8 -Reduktion af ledelse og lederløninger

Det er naturligvis muligt, at lave en centralisering af ledelse så kommunen afskediger og fremadrettet ansætter færre ledere, der til gengæld leder flere institutioner, som det f.eks. gøres i nabokommunen Esbjerg. Minuset er, at der mistes nærvær for brugere og ansatte. En mulighed kan være en yderligere decentralisering, hvor den enkelte institution opnår større autonomi -og at man i stedet sparer på de mange konsulenter og ledere som leder fra central side. Ansvar for den daglige ledelse inkl. teknisk serviceledelse er bedst placeret, hvor ansatte og brugere er!

BU26-Reduktion af budgettet på Tippens interne skole.

Tippens interne skole og Ansager skole kan på sigt indgå i et tættere samarbejde, hvor der åbnes op for at flere elever har deres daglige gang på Ansager skole.

ØE2. Oprettelse af et fælles Ejendomscenter

Vi tror ikke på ideen med at etablere en fælles "Pedel"afdeling, der servicerer alle forvaltninger og institutioner. Hvis dette vælges vil vi miste den nærhed og specialviden som en lokal teknisk serviceleder besider. En ændring kan betyde for mange km. På landevejene, manglende fleksibilitet og at det gode medejerskab til institution går tabt.

Generelt

Vi vurderer, at det er vigtigt at have øje for at Varde kommune har en demografi med mange små lokalsamfund. Herfra et af de mindre samfund kan det godt virke som om at der hovedsagelig er fokus på udviklingen i Varde by.

Varde by er ikke stor og et fravalg af de mindre samfund vil på sigt kunne være et minus med større fraflytning fra de mindre samfund. Ikke alene til Varde by, men også til de omkringliggende kommuner.

Skolebestyrelse og MED-udvalg på Sct. Jacobi Skole og 10icampus

Det udsendte budgetmateriale viser, at det er nødvendigt at finde budgetforbedringer, såfremt kassebeholdningen i kommunen skal holdes på et rimeligt niveau.

Fra skoleområdet side kan det være vanskeligt at forholde os til et budget, hvor vi endnu ikke kender de økonomiske konsekvenser, af den for nyligt truffe beslutning vedr. "Skole og Dagtilbud til alle". Her skal der hentes omkr. 6 mio. kr. på timetildelingsmodellen, og vi kender endnu ikke de konkrete konsekvenser af dette. Vi må blot konstatere, at det vil ramme kvaliteten i undervisningen, idet der skal spares et stort antal lærere.

Vi mener generelt, at der bør være stor tilbageholdenhed med at benytte de besparelsesforslag, der er opført i effektiviseringskataloget. De fleste besparelser i kataloget peger på besparelser tæt på borgeren. Vi mener, at vi skal vende opmærksomheden den anden vej. "Vi er til for borgeren", og vi skal derfor i stedet finde besparelser på administration, sikre afbureaukratisering, og at det kun er meningsfyldt og nyttigt arbejde, der udføres i kommunen. Der bør i højere grad vises tillid og mindre kontrol.

Vi henleder desuden opmærksomheden på, at der i den netop vedtagne struktur "Skole og Dagtilbud for alle" er sparet rigtig meget på ledelsen på skole og dagtilbudsområdet. Dette område kan ikke tåle yderligere besparelse, hvis vi skal opretholde det gode arbejdsmiljø for medarbejderne og kvaliteten i kerneydelsen.

Vi vil desuden pointere, at vi finder det vigtigt, at der ikke spares i det forebyggende arbejde som fx støtte-kontakt-person ordningen, idet det kan få fatale konsekvenser for de sårbare børn og unge, vi har i kommunen.

Skolebestyrelsen Blåbjerg skolen

Skolebestyrelsen har gennemgået forslaget til budget 2018, og har en række punkter vi ønsker at knytte en kommentar til.

Det er tidligere besluttet, at Blåbjergskolen Nr. Nebel afdelingen skal renoveres i 2019 pga. asbest. Vi ønsker at gøre opmærksom på, at problemet har været kendt af skolen og forældrene i flere år, og trods kontinuerlige målinger, skaber det en bekymring blandt alle. Vi forventer derfor at renoveringen vil finde sted som lovet.

BU7 – Nedlæggelse af juniorklubberne incl. SFO2

Nogle børn – særligt børn fra ressourcetsvage hjem – har et pasningsbehov efter skoletid. Også efter 3. klasse. Vi kan være bekymrede for, hvorvidt man "taber" nogle af disse børn, hvis man nedlægger det nye og godt etablerede tilbud. Vi mener derfor, at det på sigt kan være en god investering at bevare juniorklubberne. Samtidig syntes vi også det har en stor betydning, at børnene i den aldersgruppe har et sted at mødes i fritiden, og at de har mulighed for at deltage i sociale arrangementer.

BU4 – Ændring af tildeling til understøttende undervisning, så der fremover kun tildeles pædagoger.

Det er vigtigt at den understøttende undervisning fremmer elevernes læring, og at skolerne har mulighed for at tilrettelægge en sammenhængende og varieret skoledag. Hvis det udelukkende er pædagoger der varetager undervisningen, kan det risikere at blive isolerede timer, der kan virke usammenhængende med den øvrige undervisning. Dette fremmer ikke undervisningens kvalitet, og det bør derfor være lærerne der (i samarbejde med pædagogerne) har ansvaret for at sikre, at den understøttende undervisning leder frem mod de fælles mål for fagene. Vi ønsker derfor som minimum at bevare den nuværende tildelingsmodel. Alternativt kunne vi foreslå, at man som i andre kommuner, giver den enkelte skole mulighed for at konvertere den understøttende undervisning til 2-lærertimer. Ved denne løsning, kan man lade pædagogerne være med som 2-lærer i undervisningen. Fordelene ved dette kunne være: Større kvalitet i undervisningen ved at UU-timerne bliver understøttende, i forhold til det eleverne arbejder med fagligt. Det giver den optimale mulighed for at udfordre den enkelte elev og differentiere undervisningen.

- En ekstra gevinst er, at skoledagen bliver kortere, så vi undgår meget lange skoledage, hvor der kan være meget lidt udbytte af de sidste timer pga. træthed og manglende koncentration – vi ønsker kvalitet frem for kvantitet.

Hvis man som skole ønsker at konvertere den understøttende undervisning, bør der ikke være et logistisk problem i forhold til transport.

ØE2 – Oprettelse af en fælles Ejendomscenter

Vi ønsker at pedellerne fortsat skal være tilknyttet Blåbjergskolen, og ikke at de som i forslaget, skal indgå i et fælles Ejendomscenter.

Vi kan mærke, at pedellerne på "vores" skole har en stor ansvarlighed overfor skolen og tilhørende bygninger. De bidrager til, at skolen fremstår pæn og velholdt, og de foretager løbende vedligehold. Derudover tager de eventuelle problemer i opløbet, ligesom "akutte" opgaver løses straks.

Et fælles Ejendomscenter vil betyde unødigt meget tid på landevejen, og de mange forskellige pedeller/håndværkere vil ikke kende huset, hvorfor vi kan frygte, at det bliver dyrt på sigt med denne løsning.

MED Blåbjergskolen

ØE2. Oprettelse af et fælles Ejendomscenter.

Fra Blåbjergskolens MED-udvalg ønsker vi, at pedellerne fortsat skal være ude på skolerne. Vi mener ikke man kan sammenligne kommuner som Slagelse og København med forholdene og demografien i Varde Kommune. MED-udvalget bekendt har Ringkøbing/Skjern Kommune først påbegyndt ny ordning 01.01.17, så erfaringsgrundlag til at kunne drage paralleller hertil er ikke til stede.

Vi har en oplevelse af, at der i beskrivelsen af oprettelse af et fælles Ejendomscenter, bliver blandet forskellige forhold sammen: optimering af arealanvendelsen, indhentelse af tilbud, forbedrede indkøbsaftaler, bedre udnyttelse af kvalitative kvadratmeter og frasalg af ejendomme. I vores optik har disse forhold ingen sammenhæng med, om pedellerne er placeret på et fælles Ejendomscenter eller om de er placeret på skolerne i Varde Kommune. Indhentelse af tilbud ligger ikke på skolerne, men ved Center for ejendomme. Indkøbsaftaler bliver hverken bedre eller dårligere ved fælles ejendomscenter. Besparelsen på disse fem elementer kan efter vores mening ikke medregnes i den årlige besparelse.

Vi mener, at det vil blive svært at få lavet alle de " her og nu ting ", der kommer i løbet af dagen, både på inventar, tekniske anlæg samt bygninger. Bliver noget ødelagt, eller bliver der tegnet på væggen, er det vigtigt det bliver repareret/fjernet med det samme, ellers forsætter det – eller eskaleres. Vi oplever, at når det ser pænt ud, passer alle mere på vores bygninger og inventar. Det er pedellerne der har føling med, når det kniber med rengøringen. Det vi kalder kendskab til "eget hus" går tabt. Besparelse på varme, vand, el vil ligeledes være større, når der er en pedel på skolen til altid at holde øje, med vand der løber, varme i rum, der ikke bliver brugt eller ventilation, der kun kører, når det er nødvendigt mm. Her på skolen er det pedellerne, der kører til tyverialarmer og kritiske alarmer på CTS. Ligeledes er det pedellerne, som sørger for snerydning tidligt om morgenen inden elever og personale møder på skolen. Vi er også bange for, at meget af pedellernes tid kommer til at foregå på landevejen. Idet pedellerne ikke er tilstede på skolen dagligt vil nuværende pedelopgaver skulle laves af pædagogisk personale, hvor tiden vil blive taget fra kerneopgaven elevernes læring.

BU3. Reduktion i helhedsskole 0. – 2. klasse.

Alle børn skal blive så dygtige som de kan uanset.....

Sådan står der i folkeskolereformen. Helhedsskolen giver i dag mulighed for en øget indsats for at inkludere elever, som har det vanskeligt socialt og fagligt. Den giver mulighed for at tænke anderledes undervisning i form af holddeling, hvor eleverne lærer på forskellige måder. Derudover er den med til at give muligheden for at lette overgangen fra børnehaven til skolen, hvilket kan være et stort spring for et barn på 5-6 år. En reduktion i helhedsskoletimerne vil få afgørende konsekvenser for dette og give en forringelse af børnenes skoledag i Varde kommune. En reduktion vil også medføre, at det bliver svært at udfordre alle elever, så de bliver så dygtige, som de kan, da det ganske enkelt bliver tidsmæssigt svært at nå rundt til 28 elever. MED- udvalget på Blåbjergskolen er derfor meget kede af forslaget om reduktion af helhedsskolen.

BU4. Ændring af tildeling til understøttende undervisning, så der fremover kun tildeles pædagogtimer.

Vi er meget i mod at den nuværende tildelingsmodel ændres da, vi har integreret vores lektiecafe/faglig fordybelse i fagene, hvor faglærerne er til rådighed. Hvis tildelingsmodellen ændres skal vi tilbage til lektiecafe, hvilket vi ikke har gode erfaringer med. Fx er det vanskeligt, for en pædagog i overbygningen at yde hjælp til en fysikopgave, denne hjælp modtager eleverne i dag, da den faglige fordybelse er integreret i timerne.

Endvidere har vi fx læsebånd på hele skolen og det er ikke muligt for pædagogerne at dække hele dette læsebånd. Samt at de fokuspunkter som vi arbejder med i læsebåndene kan være svære at forsætte med, da lærer og pædagogers styrker og faglighed ligger på forskellige steder. Vores UU-timer i dag fungerer rigtigt godt, hvor pædagogerne får understøttet de ting som der arbejdes med i fagene i faglig sparring med lærerne. Pædagogerne er gode til at bringe læring i spil på andre måder end de plejer, fx gennem krop og bevægelse.

Ved at ændre tildelingsmodellen fratager man også ledelsen den faglige ledelse, da det på forhånd er bestemt, hvem der skal undervise i den understøttende undervisning. Derfor ønsker vi at beholde den nuværende tildelingsmodel.

BU7. Nedlæggelse af juniorklubberne inkl. SFO 2.

Med indførelse af juniorklubber i Varde kommune var man med til at øge chanceligheden for de særligt udsatte børn. Vi oplever, at elever som har svært ved at begå sig socialt og danne relationer bliver bedre til at være sammen med andre børn og at de danner venskaber med hinanden. Den øget sociale kompetence smitter også af på deres skolegang, da de nemmere kan deltage i undervisningen som fx gruppearbejde, leg i pauserne m.m. Det er vigtigt, at børnene har et sted, hvor de kan mødes efter skolen, da en stor del af vores børn kommer med bussen og ellers ville været kørt hjem til ingenting eller tid foran en computer. En stor del af vores brugergruppe kommer fra et stort opland. Selvfølgelig skal man være opmærksom på at klubben skal bruges og at der skal være et rimeligt fremmøde som man gør i dag, hvis klubben skal have sin berettigelse. Vi oplever, at klubben er en vigtig ressource og at vi på den møde øger chancelighed, trivsel, børnenes udvikling til gavn for alle og ikke mindst børnene.

BU9. Reduktion ændret tildeling til skolefritidsordninger.

En reduktion i tildelingen til skolefritidsordninger vil medføre en forringelse af kvaliteten. Der bliver færre midler at drive skolefritidsordning for, hvilket betyder færre nærværende voksne i børnenes fritidsliv. MED-udvalget ser, hvis reduktion føres ud i livet særlige udfordringer, i forhold til at få dækket alle vagter også i ferierne, sværere at tilbyde tilfredsstillende stillinger og færre penge til at tilbyde børnene ordentlige materialer og aktiviteter i SFO tiden. Alt dette frygter vi på sigt kan give flere børn som ikke går i SFO og går hjem hver dag, til et tomt hus, uden mulighed for socialt samvær med kammeraterne. Dette kan i sidste ende medføre forringet trivsel hos børnene. Vi stiller os undrende overfor forslaget om at sænke forældrebetalingen, da vi ikke tænker, at en reduktion på 155 kr. vil have afgørende betydning for forældrene.

Det er tidligere besluttet, at Blåbjergskolen, Nr. Nebel afdelingen skal renoveres i 2019 pga. asbest. Vi ønsker at gøre opmærksom på, at problemet har været kendt af skolen og forældrene i flere år, og trods kontinuerlige målinger, skaber det en bekymring blandt alle. Vi forventer derfor at renoveringen vil finde sted som lovet.

MED og Skolebestyrelse Brorsonskolen

MED-udvalget og skolebestyrelsen ved Brorsonskolen har følgende kommentarer:

Budgettet tages til efterretning med følgende tilføjelser i forhold til effektiviserings- og prioriteringskataloget:

- 1) PT 5 Bygningsvedligehold reduktion af udgifter på 200.000 kr. Brorsonskolen er i den nys vedtagne skolestruktur sat til at skulle lukkes og nedrives i 2021. Det pointeres i den forbindelse, at de allerede afsatte 16,5 millioner til renovering er afgørende for at skolen ikke forfalder yderligere – særligt i forhold til elevers og medarbejders fysiske arbejdsmiljø og generelle sundhed. Vi henleder i den forbindelse særligt opmærksomheden på vand gennem taget. Her er det værst i administrationsbygningen, festsalen, klasselokaler på C-gangen, klasselokaler på F-gangen, klasselokaler på H-gangen og gangarealet på H-gangen. De nævnte steder er fast forsynet med masser af spande og baljer på loftet.
- 2) ØE 2: Oprettelse af fælles ejendomscenter. Konsekvenserne af en personalereduktion kombineret med en central styring af opgaverne kan i vores optik kun medfører et ringere serviceniveau ude på de decentrale enheder. På skoleområdet er vi eksempelvis helt afhængige af hurtige beslutningsgange og fleksibilitet i løsningen af de tekniske og servicemæssige opgaver.
- 3) BU 4: Ændring i tildelingen af midler til den understøttende undervisning i skolerne, således at alle UUV-lektioner læses af pædagoger. Det fokus som både skolereform og politisk niveau har på bedre faglige resultater, særligt i udskolingen, harmonerer på ingen måde med den foreslåede ændring. Det allerede eksisterende lærer/pædagog Samarbejde som finder sted primært i indskolingen og sekundært på mellemtrinnet giver derimod god mening. Udvalget ønsker derfor den nuværende 25/75-fordeling bibeholdt.

MED Blåvandshuk Skole

MED-udvalget ved Blåvandshuk Skole ser med stor bekymring på en lang række af forslag, som indgår i råderumskataloget. Vi har forståelse for, at den økonomiske situation betyder, at der skal

tænkes på en anden måde, og vi skal være åbne over for besparelser og effektiviseringer. Men vi skal samtidig være bevidste om, at der uvægerligt vil være en sammenhæng mellem de midler, som skoler og SFO'er får stillet til rådighed, og de resultater, som vi formår at skabe. Skoler, SFO'er og juniorklubber har til opgave at skabe læring og trivsel. Når der således fremlægges en række forslag til besparelser på vores område, så er det uundgåeligt, at det vil resultere i mindre læring og dårligere trivsel for børn i Varde Kommune.

Flere af de forskellige forslag på vores område virker hver for sig tilforladelige og kunne let bringe os til at tænke, at det kun er rimeligt, at vores område også må bringe ofre. Men tilsammen udgør de en drastisk ændring for, hvilke vilkår vi kan drive skole og pasning på. Det er vores pligt at gøre opmærksom på, at vores område igennem flere år har været udsat for reduktioner. Vi gør opmærksom på, at det er vigtigt for en kommune i et tyndt befolket område at profilere sig på at være en attraktiv bosætningskommune.

Specifikt i forhold til flere af katalogets forslag gør vi opmærksom på følgende:

- BU 3 – Reduktion i helhedsskolen De høje forventninger, der er til læring i Varde Kommunes skoler, vil komme til at lide under en sådan besparelse. Undersøgelser har vist, at netop undervisning, hvor der er to voksne med forskellig faglighed til stede, har en stor positiv betydning for elevernes læring.
- BU 4 – Understøttende undervisning Hvis understøttende undervisning skal leve op til intentionerne i folkeskoleloven, så er det vigtigt, at der i tildelingen til denne også tages hensyn til, at læreruddannet personale varetager den understøttende undervisning.
- BU 7 – Nedlæggelse af juniorklubber Vi finder det frustrerende, at vi nu igen skal til at kæmpe for at beholde Samuelsgården. Juniorklubberne udgør et attraktivt tilbud til børn i 10-13 års alderen. Der er her tale om en aldersgruppe, som ofte glemmes, når vi forholder os til, hvordan vi skaber rammer for det bedst mulige børneliv. Hos os, hvor forældrebetalingen er på 500 kroner pr måned, har vi lige nu 166 børn tilmeldt Samuelsgårdens fritidstilbud. Når så mange børn benytter tilbuddet, så er det jo fordi det opleves som et attraktivt tilbud, at børn fra 4.- 6. klasse kan tilbringe deres eftermiddage i et fællesskab, hvor der foregår spændende og lærende aktiviteter, i stedet for at de går hver for sig, når skoledagen slutter. På den måde er Samuelsgården et af Varde Kommunes fyrtårne, og det er af stor betydning, at vi også profilerer os på områder, hvor det er borgerne, som i dagligdagen nyder godt af det – vi vil ikke forklejne museer, restauranter og smukke kyststrækninger, men Varde Kommune må ikke nedprioritere tiltag, som gør hverdagslivet bedre for sine egne borgere. I et mindre samfund er det især af stor betydning, at der er eftermiddagstilbud til børnene. Danske børn har ifølge en undersøgelse europæisk rekord i ensomhed. En rekord som vi bør arbejde på at få slettet.
- BU 9 - Ændring af tildeling til SFO Vi kan ikke anbefale dette forslag. Vi må ikke forledes til at tro, at den længere skoledag, som folkeskolereformen har medført, gør det lettere og billigere at drive et pædagogisk pasningstilbud. SFO støtter i høj grad op om skolebørns trivsel og læring. Det skal vi have forståelse og respekt for.
- BU 17 – Sprogvurdering Vi er betænkelige ved, at man først indfører obligatorisk sprogvurdering og giver det megen opmærksomhed, og når ordningen så er i drift, beder man institutionerne om at klare opgaven ud fra den eksisterende normering. Hermed risikerer vi, at opgaven ikke får den fornødne interesse. Vi har i

	kommunen fokus på at skabe chancelighed. Dermed bør vi især bakke op om initiativer, der er rettet mod de yngste borgere.
BU 21 – Tidlig opstart i børnehave	Vi mener, at den generel tidligere start i børnehaven kan få uheldige konsekvenser for mange børn. Man kunne gøre en sådan ordning til en mulighed, hvor man vurderede hvert barns forudsætninger for en tidligere start i daginstitutionen.
ØE 2 – Fælles ejendomscenter	Vi frygter, at en sådan foranstaltning vil medføre stor in-effektivitet i form af blandt andet mangel på lokal og kontinuerlig kendskab til de specifikke kommunale bygninger og lokale forhold samt ventetid, når opgaver skal udbedres. Det er vores overbevisning, at det tekniske servicepersonale er med til at sikre stor kvalitet og stor oplevet tilfredshed på kommunens folkeskoler. Der er tale om opgaver, som ikke kan varetages af personale, som ikke er tilstede i hverdagen.

Fællesbestyrelsen Blåvandshuk skole

I fortsættelse af det udsendte materiale til høring vedr. budgetforslag 2018-2021, med tilhørende "Effektiviserings- og prioriteringskatalog" udarbejdet af direktionen, har vi i vores fællesbestyrelse haft dialog om forskellige emner og deraf afledte temaer, med hovedvægt på skoleområdet.

Netop det faktum at vi er en fællesbestyrelse med repræsentanter fra såvel en overbygningskole samt daginstitutioner, giver os et meget nuanceret syn på sagen. Ikke bare som stor skole og børnehaver men med den røde tråd fra 0-18 år, som vi i dette hjørne af kommunen har kæmpet og argumenteret for i en efterhånden lang årrække.

Når vi ser på de forslag, der er lagt frem, synes vi, at der tegner sig et billede af generelle forringelser for børnelivet i Varde Kommune. Fra børnehavesiden er det erfaringen, at det ingenlunde er nogen fordel for hverken børn eller ansatte, at nedsætte startalderen i børnehaverne yderligere. Børnene skal være klar til den store omskiftning, det er at komme i børnehave og f.eks. bleskift på ture ude i naturen er ikke uproblematisk for personalet.

Den foreslåede reduktion i helhedsskolen for 0.-2. klasse betyder, at der også dér vil være færre ressourcer til 2-voksen timer. Dette vil igen ramme de svageste, som har svært ved de store omstillinger. Sammenholdt med at der fra kommunal side forventes/kræves øget læring og trivsel i alle skoler, er det svært at se at skolevæsenet med de nævnte forslag får mulighed for at levere dette konstante kvalitetsløft.

Den understøttende undervisning foreslås også beskåret/omlagt, så det fremover udelukkende vil være pædagogtimer. Dette vil sikkert være udslagsgivende, især i overbygningen, hvor der i særlig grad er brug for al den læring, vi kan tilbyde, i forhold til at gøre de unge mennesker uddannelsesparate og forberede dem til de ungdomsuddannelser, som jo er blevet en vigtig milepæl i dagens Danmark.

Samlet set giver ovenstående et billede af et ringere børne-/ungeliv, som faktisk kunne gå hen at føre andre omkostninger med sig, som f.eks. manglende skolekundskaber og modenhed, der afskærer de unge fra at starte på en ungdomsuddannelse. Der lægges i mange målinger vægt på resultater og trivsel, som både for ansatte og børn kan komme under gevældigt pres ved gennemførelse af de nævnte forslag.

Med hensyn til nedlæggelsen af junior-klubber må vi jo desværre konstatere, at det ikke var helt forkert, hvad vi fra Blåvandshuk Skoles side fremlagde tilbage i 2014, hvor det jo fra kommunal side skulle tvinges igennem, at der i ungdomsskoleregi skulle oprettes juniorklubber alle steder. Allerede dengang havde vi vores tvivl om de forudsætninger, der blev opstillet og forventningerne til antallet af brugere de forskellige steder. Vores fremlægning af tallene har vist sig at være meget rigtige, idet vi havde forudset de nu fremlagte lave brugertal på ned til under 10 brugere nogle steder.

Til forskel fra de øvrige nye juniorklubber har "Samuelsgården" hele tiden været en SFO2 - altså en SFO under en folkeskole, med de krav om pædagogisk indhold som folkeskoleloven indeholder. Vi har derfor fastholdt den røde tråd, som vi i 2014 fremlagde, og som (også) dengang var et at de fyrtårne, som blinkede i Varde Kommune, og som Byrådet var stolte af, også udadtil.

Når vi i dag ser, at brugertallet på Samuelsgården stadig er et pænt stykke over 100 brugere, hvilket er helt unikt (næsten 25% af de brugere, kommunen samlet har registreret), skyldes det, at Samuelsgården er en indgroet del af skolelivet ved Blåvandshuk Skole. Der tales meget om skolereform og lange skoledage, men for vores børn er det at køre fra skolen over vejen til Samuelsgården en helt naturlig del af skolelivet, så man først kører hjem igen, når klubben lukker kl. 17.00. Lige som man rykker fra indskoling til mellemtrin, rykker man fra Miniklubben (SFO1) til Samuelsgården helt naturligt. Faktisk flytter man klub allerede i 3. klasse, hvilket bl.a. har de fordele, at børnene allerede kender hinanden, når de i skolen flytter fra en klynge til en anden, men samtidig reducerer det aldersspændet i Miniklubben, så der dér ikke er så langt fra de små til de store. Den røde tråd gør, at alle trives, udfordres tilpas og ikke tabes undervejs. En del af den røde tråd er jo også, at de pædagoger, man møder i skoletiden, følger med "over vejen" til fritidsaktiviteten i SFO'erne. Derfor indgår skoletidens observationer også i SFO'en og omvendt, og man kan reagere på de forskellige signaler fra én instans. Denne mulighed/indsats ligger helt i tråd med punktet "tidlig indsats" i Varde Kommunes Børne- og ungepolitik, hvilket vi i 2014 gav jer mange eksempler på, da udvalget besøgte Samuelsgården. *(Vi håber I har gemt det udleverede materiale, da det stadig er aktuelt).*

Når børnene bliver endnu større (fra 7. kl.), går mange af dem fortsat på Samuelsgården, idet Ungdomsklubben (SFO3) på hverdagsaftener er rammen om meget ungdomsliv med god gammeldags off-line social kontakt mellem de unge mennesker. Fra kommunal side er bosætning et vigtigt emne, selvom succes kan betyde reduceret tildeling. Spørger man i Oksbøl og omegn, vil man hurtigt blive klar over, hvor meget Samuelsgården vægter for børnefamiliers valg af bopæl. Det er ikke tilfældigt, et fyrtårn kan ikke skjules.

Vi synes klart, at Samuelsgården i mange år frem fortsat skal være et af Varde Kommunes stærkest lysende fyrtårne. Vi synes, at den unikke opbygning og "den røde tråd" bør være et skoleeksempel, som gerne må efterlignes, og vi vil stadig gerne være medspillere og sparringpartnere på skolefritidsområdet.

Man kan ikke altid kopiere en succes, specielt ikke når forudsætningerne ikke er de samme. Men det skal til gengæld heller ikke gå ud over det succesfulde, hvis det ikke "bare lige" kunne kopieres.

MED og Skolebestyrelse Horne-Tistrup skolerne

Høringssvar vedr. budgetforslag 2018-2021

Vi ser med stor bekymring på nedenstående ændringer/besparelser i Effektiviserings- og prioriteringskataloget:

- Reducering i normering til pædagoger i helhedsskolen
- Reducering i normering til pædagoger i SFO
- Lukning af juniorklubber

Hvis disse tre besparelser gennemføres vil det ramme arbejdet med inklusion af udsatte børn. Vi har en høj inklusionsprocent i Varde Kommune, og vi ser inklusionsarbejdet vil blive udfordret yderligere med disse besparelser. Vi mener, at en tidlig indsats og forebyggende arbejde i forhold til inklusion vil give en besparelse for Varde Kommune på længere sigt.

Hvis understøttende timer udelukkende læses af pædagoger vil det forringe og udfordre målet med, at alle elever skal blive så dygtige, som de kan. Så vil der mangle lærerfaglige kompetencer i samspillet med pædagogerne. Derfor mener vi, at der fortsat bør afsættes ressourcer til både lærere og pædagoger til varetagelse af den understøttende undervisning til gavn for både fagligt svage og stærke elever.

Hvis Camp7 fortsætter, så må det være skoleforvaltningens økonomi der finansierer udgiften og ikke den enkelte skole.

Vi er stærkt utilfredse med forslaget om at samle pedellerne i én enhed. Det bliver dyrt i et langsigtet perspektiv, da mange daglige vedligeholdelsesopgaver ikke vil blive udført. Nuværende pedelordning giver stort ejerskab til vedligehold og servicering af bygningerne.

På matriklen i Tistrup har pedellens lokale tilhørsforhold betydning for ca. 10 pensionisters frivillige indsats til store og små opgaver. Denne frivilligordning ophører, hvis pedelfunktionen ikke er lokalt forankret.

Fjernes pedellernes lokale tilhørsforhold vil det betyde en markant forringelse af matriklernes daglige virke og vedligehold.

MED udvalget foreslår, at der reduceres i antallet af konsulenter ansat i Børn og læring.

MED udvalget

Horne-Tistrup Skolerne

Skolebestyrelsen tilslutter sig MED udvalgets hørings svar.

Skolebestyrelsen er endvidere bekymret for, om der er indregnet tilstrækkelige ressourcer til busdrift til nye skoledistrikter. Der skal være en infrastruktur, der fungerer fra august 2018. Ellers vil transport være en faktor der gør, at den lokale skole ikke fremstår attraktiv for forældrene. Der er et ønske om fleksibel busdrift for at fremme pædagogiske tiltag på skolerne.

Skolebestyrelsen og MED-udvalget på Agerbæk-Starup Skole

PT 13 Reduktion i den kollektive trafik med tre daglige afgange

Trafikken til og fra skole i Agerbæk er udfordret. Den lange skoledag er i landområderne endnu længere end de større byer, fordi eleverne skal køre i bus og har ventetid på bus.

Dette forslag rammer ikke decideret driften af skolen, men generelt er det med til at reducere muligheden for at benytte offentlig trafik i området og muligheden for at eleverne kan mødes i fritiden.

I år oplever vi, at eleverne fra Årre skal hjemmefra kl. 7.20 og ankommer til Agerbæk kl. 7.36. Dermed har de en ventetid på 29 minutter inden undervisningen starter, hvilket er med til at forlænge skoledagen. Eleverne fra Starup kan først komme hjem kl. 15.26 alle ugens skoledage. Længere dage er ikke hensigtsmæssigt i forhold til elevernes energi til læring. Gode trafikmuligheder skal prioriteres i en landdistriktskommune.

BU3 Reduktion Helhedsskolen

Tildelingen af pædagogressourcer er stærkt nødvendige for at lykkes med at inkludere skolens børn. Skolens socioøkonomiske placering gør alle pædagogiske ressourcer stærkt nødvendige for at kunne lykkes med at skabe trivsel og læring hos alle børn.

Det vil samlet set gå ud over elevernes trivsel og læring, hvis der reduceres i helhedsskoletildelingen. Helhedsskoletimerne anvendes i høj grad til at udvikle og skolesocialisere børnene. Skolebørn starter i dag i skole med vidt forskellige behov, og det er derfor stærkt nødvendigt med den nuværende voksenressource. At spare på helhedsskolen vil på den lange bane kunne blive en dyr besparelse, fordi ressourcen, som vi kender i dag, bidrager til at udsatte børn lykkes i folkeskolen.

Derfor vil vi skarpt fraråde, at man reducerer på dette område!

BU4 Ændring af tildeling til understøttende undervisning, så der fremover kun tildeles pædagogtimer

Understøttende undervisning er en mangfoldig opgave, der handler om både trivsel og læring. Opgaven løses bedst i et samarbejde mellem lærere og pædagoger. Skolen anvender i forvejen flere lærer-ressourcer end den får tildelt til den understøttende undervisning. Ved at ændre tildelingen til 100 % pædagogressourcer, vil det koste reduktioner i undervisning eller voksenressource andre steder på skolen. Eksempelvis vil der kunne gives færre støttetimer til enkeltelever eller klasser, fordi den understøttende undervisning koster skolen flere ressourcer end den tildeles.

En reduktion som denne i den understøttende undervisning lyder let på papiret, men har konsekvenser for indholdet i skoledagen og dermed elevernes trivsel og læring.

BU6 Driftoptimering på elevbefordring

I Agerbæk oplever vi, som også nævnt under PT13, at eleverne har lang ventetid i forbindelse med driften af busserne.

Skolereformen indført i 2014 betød længere skoledage for alle danske skoleelever. Men i yderområderne er skoledagen endnu længere på grund af kørsel og ventetid på bus. At ankomme til skolen en halv time før skolestart eller først at kunne køre fra skolen kl. 15.26 hver skoledag giver sene og lange skoledage.

Elevernes læring hænger sammen med deres energiniveau, derfor bør transportsystemet hænge godt sammen med skolernes ringetider. En reduktion på dette område vil set over hele kommunen ikke kunne bidrage til nødvendige forbedringer på dette område.

Ud over sammenhængen med skoledagen bør man også tænke over elevernes mulighed for at

deltage i fritidsaktiviteter, hvilket igen hænger sammen med gode og rettidige transportmuligheder i yderområderne.

BU7 Nedlæggelse af Juniorklubberne og SFO 2

Juniorklubberne er et godt tilbud til eleverne fra 4. – 6. klasse. For en stor del af eleverne i juniorklubberne er forældrene ikke kommet hjem fra arbejde, når skoledagen slutter. Tilbuddet og de voksenstyrede aktiviteter er derfor et godt aktiv for eleverne. Det er med til at udvikle børnenes sociale kompetencer at være en del af fællesskabet og aktiviteterne i juniorklubben.

BU9 Reduktion i tildeling til skolefritidsordninger

Den nuværende voksenressource i både skole og fritidsdelen er absolut nødvendig set i relation til det socioøkonomiske niveau og de udfordringer, som følger heraf. Vi ønsker at give alle børn den opmærksomhed og det tilbud, som er nødvendigt for at udvikle dem og skabe trivsel.

Ved at reducere i voksenressourcen reduceres tilbuddet til barnet, og vi kan konstatere, at vi i forvejen oplever at være udfordret på at komme godt omkring alle børn i såvel skole som fritidsdel. I arbejdet med at inkludere alle børn i fællesskabet og reducere antallet af børn der sendes i specialtilbud er det nødvendigt med fair voksenressourcer i almindelen i såvel skole som SFO. Et godt og stimulerende fritidstilbud har brug for tilstrækkeligt med voksenressourcer for at skabe et godt og varieret tilbud.

Vi fraråder derfor stærkt, at man reducerer i tildelingen af voksenressourcer i skolefritidsordningen.

Anlægsbyggeri – Multihal og kombibibliotek Agerbæk

Agerbæk Skole er på listen over kommende anlægsbyggerier med multihallen og fælles skole- og folkebibliotek.

På grund af skolestrukturdebatten er byggeriet i Agerbæk endnu engang udskudt.

Det er stærkt påkrævet, at byggeriet og færdiggørelsen af multihallen sker hurtigst muligt.

Idrætsfaciliteterne og de dertil hørende omklædningsfaciliteter og badeforhold er stærkt forældede.

Det er ikke tilfredsstillende for en overbygningsskole at have to gamle gymnastiksale hver med plads til en badmintonbane. Omklædningsfaciliteterne og badeforholdene er aldeles nedslidte og har i mange år ventet på den forestående renovering. Byggeriet og færdiggørelsen af den besluttede multihal bør ske hurtigst muligt for at skabe tidssvarende og fair betingelser for idræt og bevægelse i skoledagen.

Det nuværende niveau ligger langt under, hvad man kan forvente og hvad Varde Kommune gerne vil kendes på. Anlægsønsket er blevet skubbet gang på gang. Nu er det på tide, at processen og de færdiggjorte tegninger, som Varde Kommune har investeret i gøres til virkelighed til gavn for skoleelever og fritidsbrugere. Vi ser frem til at tage en ny og tidssvarende multihal i anvendelse i skoledagen i Agerbæk.

Skolebestyrelsen Lykkesgårdsskolen

Det fremgår af det fremsendte høringsmateriale, at der ønskes bemærkninger til budget 2018 og især bemærkninger til direktionens effektiviserings- og prioriteringskatalog. Som tidligere år finder skolebestyrelsen på Lykkesgårdsskolen materialet omkring budget 2018 mangelfuldt. Materialet består af:

- En hovedoversigt for budget 2018-2021, hvor vi kun kan se at der budgetteres med et samlet budget for Børn og Undervisning på 868,5 mio.
- En oversigt over vedtagne anlægsprojekter for 2018-2020. Det er tidligere blevet meldt ud at det må forventes at flere af disse investering skal udskydes til 2021 eller senere for at kunne finansiere det nye skolebyggeri.
- En powerpoint der kort orienterer omkring budgetprocessen.

Vi mener derfor ikke, vi kan komme med egentlige bemærkninger til budgettet.

Derimod vil vi komme med konkrete bemærkninger til direktionens effektiviserings- og prioriteringskatalog. Generelt ønsker skolebestyrelsen ved Lykkesgårdsskolen at prioritere kvalitet i skolen for såvel elever som personale. Vi ønsker også fokus på elevernes faglige og sociale udvikling.

Dette var ligeledes et af hovedformålene da debatten omkring den nye skolestruktur blev startet, derfor finder vi det bekymrende, at der allerede før den ny skolestruktur er effektueret, i

direktionens effektiviserings- og prioriteringskatalog arbejdes med en årlig besparelse på ca. 11 mio. inden for skoleområdet.

I den forbindelse vil vi i særlig grad henlede opmærksomheden på følgende punkter.

- BU3 – Reduktion i helhedsskolen 0-2 årgang.

Alt andet lige vil en reduktion fra 35 timer til 31,5 timer pr elev medføre en forringelse af det arbejde der forgår med at sikre elevernes trivsel og læring.

- BU4 – Ændring af tildeling til understøttende undervisning så der fremover kun tildeles pædagogtimer.

Vi mener en sådan ændring i tildelingsmodellen vil få en negativ effekt i forhold til at øge skolens mulighed for at efterleve kommunens visionsstrategi om at sikre elevernes læring, trivsel og chancelighed.

- BU9 – Reduktion – Ændret tildeling af til skolefritidsordningen.

En reduktion i tildelingen inden skolefritidsordningen vil have negativ indvirkning på personalets muligheder for at sikre trygge rammer for børnene, og dermed få indflydelse på børnenes trivsel og sociale udvikling.

Alle ovennævnte punkter vil ved deres gennemførelse medvirke til en forringelse på skoleområdet og der med modarbejde ideen for den nye skolestruktur, der har til formål at sikre en bedre kvalitet i folkeskolen.

Vi vil ligeledes henlede opmærksomhed på følgende punkter:

- ØE2 – Oprettelse af et fælles Ejendomscenter.

Vi mener ikke at det er optimalt at fjerne ledelseskompetencen for de pedeller og servicemedarbejdere der er tilknyttet den enkelte skole fra skolens ledelse over til et centralt styret ejendomscenter. Dette vil forlænge kommandovejen og arbejdsgangene vil blive mindre fleksibel

- BU7 – Nedlæggelse af juniorklubberne inkl. SFO 2.

Vi anser Juniorklubberne som en vigtig del af skolens opgave med at sikre såvel trivsel som social udvikling for eleverne. Eleverne får mulighed for i trygge ramme at agere socialt i andre sammenhænge med deres kammerater.

- BU2 – Nedlæggelse af Camp7.

Vi mener fortsat, at Camp7 har en vigtig opgave i forbindelse med temaerne: læring, fællesskaber, samarbejde, trivsel og bevægelse i forbindelse med overgangen mellem mellemtrin og udskoling kan eleverne profiterer af disse temaer for et boost.

Skolebestyrelsen på Lykkesgårdskolen har et ønske om, at der i forbindelse med budgetforhandlingerne blive taget stilling til hvornår renovering af Lykkesgårdshallen bliver startet op. Det fremgår af det fremsendte anlægsbudget at processen skulle starte op i 2016 og afsluttes i 2017. Vi anser dette for yderst relevant da Lykkesgårdskolen i forbindelse med den kommende skolestruktur vil få et øget elevtal og dermed en øget brug af hallen.

Vi mener, ligeledes at trafiksikkerheden omkring skolerne og de nye skoleveje allerede nu bør indtænkes i de kommende budgetforhandlinger for at sikre, at det er klar, når strukturen træder i kraft.

MED Lykkesgårdsskolen

Svar på høring vedr. kommunalt budgetforslag for 2018 - 2021

MED-udvalget ved Lykkesgårdskolen har følgende kommentarer:

MED tager budgettet til efterretning Det er svært at forholde sig til tallene, når man ikke har tallene fra forrige år. Med-udvalget ønsker, at Byrådet genovervejer følgende:

ØE2 – Oprettelse af et fælles Ejendomscenter.

MED ønsker ikke den foreslåede struktur.

Det er meget værdifuldt, at pedellerne har ejerskab til skolen, samt at eleverne kender pedellerne. Pedellerne løser akutopgaver effektivt. Ved omlagte dage som teater mm. har de også deres opgaver (sceneopbygning mm.) De klarer mindre vedligeholdelsesopgaver, der i forvejen er reduceret i midler. Et værdifuldt aktiv i den daglige drift af skolen.

BU3 – Reduktion i helhedsskolen 0-2 årgang.

MED oplever, at det er særdeles vigtigt med resurser i indskoling. Den øgede inklusion gør, at der arbejdes meget intensivt og målrettet med inklusion. Skolereformen og den nye skolestruktur i Varde ønsker høj kvalitet i undervisningen. Den kvalitet kan ikke gives med færre resurser.

Hvis der fortsat vil være høje krav på kvaliteten, har MED en bekymring på, at det psykiske arbejdsmiljø vil blive sat under pres.

At kunne levere en ordentlig kvalitet kræver efteruddannelse - hvilken også foreslåes reduceres - bekymrer meget.

BU4 – Ændring af tildeling til understøttende undervisning så der fremover kun tildeles pædagogtimer.

MED er enige om, at der fortsat skal tildeles lærertimer til understøttende undervisning. Pædagoger og lærere har hver deres faglighed at byde ind med, og det er vigtigt, at indsatsen kan målrettes elevernes behov. Friheden til at sætte ind i den enkelte klasse med netop det behov, der er, fjernes. En klar forringelse.

BU27 – Omlægning af efterværn for en del unge til gruppebaserede indsatser.

MED er bekymrede for en besparelse af efterværn. Specialafdelingen oplever, at netop efterværn til de unge mennesker er afgørende for, at den unge lykkes med livet. Vi oplever som medarbejdere, at vores indsats med de unge mennesker tabes på jorden, når der ikke bevilliges efterværn.

Alle ovennævnte punkter vil ved deres gennemførelse medvirke til en forringelse på skoleområdet og der med modarbejde ideen for den nye skolestruktur, der har til formål at sikre en bedre kvalitet i folkeskolen.

Den nye tildelingsmodel er pt. ikke kendt, men det er MED's håb, at skolerne får resurser, så der kan drives skole med høj faglig, høj trivsel og højt samarbejde, som skolen har som sine pejlemærker.

MED og Skolebestyrelsen Årre Skole

Skolebestyrelsen og MED ved Årre Skole har forholdt sig til høringsmaterialerne og ønsker i den forbindelse at fokusere på følgende elementer:

Tildelingsmodellen:

Tildelingsmodellen og skolens kerneydelse hænger uløseligt sammen. Skal Varde Kommunes skolevæsen fortsat leve op til reformens mål omkring trivsel, læring og chancelighed, må der ikke røres ved tildelingsmodellen. Alle medarbejdere løber stærkt, og der er allerede skruet max i forhold til den samlede undervisningstid i forbindelse med folkeskolereformens implementering. Tag udgangspunkt i de flotte resultater og en 5. plads i faglighed i Cepos undersøgelsen og bevar den nuværende tildelingsmodel. Der er ikke mere at hente på den konto, og det er med stor bekymring, at vi på sidelinjen kan se, at netop tildelingsmodellen kobles sammen med strukturdebatten og de nedskæringer der er foreslået i effektiviserings og prioriteringskataloget. I første omgang er det kvaliteten i Varde Kommunes skolevæsen der rammes, mens det i sidste ende er det børnene – vores fælles fremtid der bringes i spil og i værste fald sættes over styr.

Understøttende undervisning:

Hvis byrådet fortsat vil sikre kvaliteten og læringen i skolevæsenet, kan den understøttende undervisning ikke udelukkende hvile på pædagogressourcer. Også den understøttende undervisning har et fagfagligt sigte, der kræver at tildelingen 25/75 som minimum bevares, da pædagogerne

naturligvis ikke har den samme faglige indsigt i fagene, og derfor ikke alene kan vare tage den understøttende undervisning.

Oprettelse af fælles Ejendomscenter:

Som skole har vi et stort ønske om at kommunens serviceledere ikke omfattes af det fælles foreslåede Ejendomscenter. Servicelederne er på mange måder en krumtap i dagligdagen på den enkelte skole. Samtidig har de det bedste lokale kendskab til skolens fysiske rammer i forhold til vedligehold og drift. Akutte problematikker vil ikke kunne løses her og nu, og det vil i sidste ende gå ud over vores fælles kerneydelse. Desuden sidder den enkelte skoleleder ikke inde med de fornødne kompetencer eller tid til at kunne løfte og have det overblik, den enkelte serviceleder har i dag.

Juniorklub:

Vi ønsker juniorklubben bevaret, der hvor der er fremmøde og et reelt behov og foreslår derfor, at der ud fra en analyse af det gennemsnitlige fremmøde på årsbasis tages stilling til om den enkelte juniorklub skal bevares. Netop i landdistrikterne giver det børnene mulighed for at være en del af et fællesskab efter skoletid, uden at transporten spænder ben.

OBS. Det kan være en dyr investering at have 10 juniorklubber kørende på minimums tildeling.

Rekruttering fastholdelse af medarbejdere kan blive svært, uanset hvordan budgetforliget ender. Usikkerheden kan medføre at medarbejdere søger væk fra området.

Vi opfordrer til, at Varde Kommune erkender og forholder sig til at være en landdistriktkommune, og dermed også sætter en ære i at bevare gode fritidstilbud i oplandet udenfor Varde By.

SFO:

Ved ændring af tildelingen medfører en forringelse af normering i SFO'ens åbningstid. Det kan være begyndelse på en større udmelding af elever i SFO selvom prisen falder med kr. 155 pr. måned. Det er ikke den store besparelse for brugerne. Yderligere vil det få konsekvens for den kvalitet af kerneopgaven, som vi kender i dag. Samdriftsfordele mellem skole og SFO ved indførelse af børnebyer kan ikke generaliseres, da det ikke er alle enheder som er børnebyer. Samtidigt med vil det ikke give samdriftsfordele i forhold til en forringet normering.

Andet:

I Varde Kommune har man haft flere spændende og lærerige tiltag bl.a. Camp 7, pige og drenge Camp, understøttelse af profil skoler, solo elevpladser ved Musik og Billedskolen samt kulturel rygsæk. Vi anerkender at det er spændende forløb, der også profilerer Varde Kommunes Skolevæsen, men skal der skæres kan disse forløb undværes uden at det rammer kerneydelsen nævneværdigt. Ligeledes vil vi foreslå, at der kigges på de administrative stillinger på Børn og Unge området og i hele administrationen i Varde Kommune. Sluttelig bør der kigges på, om de 20 mio. der er afsat til renovering af Brorson kan spares, en oplagt mulighed er, at benytte den tidligere handelsskole indtil Lerpøtskolen står færdig.

MED og skolebestyrelse Thorstrup Skole

Skolebestyrelsen og MED-udvalget på Thorstrup Skole har stor forståelse for, at Varde Kommune skal finde besparelser for at få kommunens økonomi til at hænge sammen. Vi vil dog udtrykke vores bekymring for, at der endnu engang spares på skoleområdet, idet det er børnene, der kommer til at betale prisen. Vi mener ikke, at der er sammenhæng mellem flere af punkterne og Varde Kommunes Værdigrundlag, som bygger på de tre søjler: Ordentlig, Værdiskabende og Stærk.

Vi har læst effektiviserings- og prioriteringskataloget igennem og har følgende kommentarer til, for os, væsentlige punkter:

ØE2. Oprettelse af et fælles Ejendomscenter

Værdiskabende

Vi i Varde Kommune skaber værdi for mennesker og lokalsamfund ved at løse opgaverne sammen. Kommunen er en samfundshjælper, der lukker op for borgernes drømme om det gode liv og for det lokale engagement. (Citat fra Varde Kommunes Værdigrundlag)

Vi er på skolen meget bekymret i forhold til at oprette et fælles Ejendomscenter og mener ikke, at det passer ind i Varde Kommunes Værdigrundlag.

Servicelederens daglige gang og arbejde på skolen har ovenud stor betydning for at skolens hverdag hænger sammen. Det er vores oplevelse, at en lokal servicemedarbejder tager et stort ansvar for

bygningernes vedligehold både indvendig og udvendig, hvilket medfører, at det bliver istandsat løbende, så der derved undgås pludselig opstået behov for reovering. Vi mener ikke, at denne opgave kan uddelegeres og samtidig opnå den samme kvalitet, hvilket på sigt kan skabe større udgifter for kommunen.

Vi ser også et stort tidsspild på planlægningsdelen og kørselsdelen. I en stor geografisk kommune som Varde vil der gå meget tid med kørsel. Samtidig skal opgaverne prioriteres, fordeles og planlægges, hvilket også kræver tid. Og hvem skal stå for det, og hvor skal tiden komme fra? Servicemedarbejderne på skolerne har i dag allerede nok at se til.

Der forekommer også mange opgaver, der kræver handling her og nu, som ikke kan vente til, at der bliver afset tid til det centralt fra. Hvem skal så løse de opgaver? Vores ønske er jo fortsat at have en præsentabel skole.

Sidst men ikke mindst oplever vi, at pedellen har en god og vigtig kontakt til skolens brugere; personale, elever, forældre såvel som personer fra foreningslivet. Ved oprettelse af et fælles ejendoms kontor besværliggøres denne kontakt, og vi mister derved et vigtigt bindeled mellem brugere og skole.

Den nuværende ordning med en lokal teknisk servicemedarbejder, er, efter vores opfattelse, med til at fastholde og skabe værdier i vores lokalsamfund og dermed i Varde Kommune.

BU1. Reduktion af skolernes diverse konto

Hvis skolernes diversekonto reduceres vil det meget nemt medføre, at disse lærerige og gode tilbud nedprioriteres rundt omkring på skolerne, idet der i skolernes budgetter f.eks. ikke er penge til den ekstra buskørsel. Arrangementerne er tidspunkter, hvor eleverne har mulighed for at mødes på tværs af skolerne, hvilket er vigtigt i forhold til deres oplevelse at sammenhold og forskellighed.

BU3. Reduktion helhedsskolen 0. - 2. klasse

En reduktion i tildelingen til helhedsskoletimer vil medføre en forringelse af den tidlige indsats, som er en af hovedområderne i Varde Kommunes Børne- og ungepolitik. Den tidlige indsats har meget stor betydning for elevernes skolegang, trivsel og faglige niveau. Hvis der skæres i helhedsskoletimerne giver det lærere og pædagoger et mindre handlerum til at arbejde med klassens trivsel generelt, og det kan medføre udfordringer for enkelte elever senere i skoleforløbet. Inklusion er en anden problematik i forhold til reduktion af helhedsskoletimer. At være to fagpersoner i klassen betyder meget i forhold til inklusion af elever med forskellige udfordringer, og vi er nervøse for, at reduktionen kommer til at betyde ringere inklusion og i sidste ende dårligere trivsel i klasserne generelt set.

BU4. Ændring af tildeling til understøttende undervisning, så det fremover kun tildeles pædagogtimer

Ordentlig

Vi i Varde Kommune møder hinanden og borgerne med tillid og åbne ører. Vi bidrager med vores faglighed, menneskelighed og forskellighed til at finde løsninger til gavn for den enkelte og for helheden. Vi svarer hurtigt og letforståeligt.

Hvis vi i skoleverdenen skal finde ordentlige løsninger på tværs af faggrupper til gavn for elever og forældre, er det nødvendigt, at rammerne muliggør dette, hvilket ikke er tilfældet, hvis den understøttende undervisning udelukkende skal varetages af pædagoger.

Understøttende undervisning, herunder lektiecafé, er blevet en vigtig del af elevernes hverdag. Hvis eleverne skal opleve sammenhæng mellem den fagopdelte undervisning og den understøttende undervisning har det stor betydning, at det ikke er delt mellem to faggrupper. For os er det vigtigt at bruge ressourcerne så det giver mening og sammenhæng f.eks. ved at lærere varetager lektiecafeen i de større klasser, mens pædagogerne bruges til f.eks. at arbejde med elevernes trivsel. Denne holdning kan det blive nødvendigt for os at se bort fra af økonomiske årsager, hvis besparelsen gennemføres.

Samtidig er samarbejdet mellem pædagogerne og lærerne vigtig i forhold til elevernes samlede udbytte af deres skolegang. Dette samarbejde besværliggøres, hvis de to faggrupper på denne måde stilles op overfor hinanden.

Vi forudser, at kvaliteten af den understøttende undervisning falder - ikke fordi pædagogerne ikke er dygtige, men fordi sammenhængen kommer til at mangle, og fordi der også i den understøttende undervisning er brug for lærernes faglighed.

Den nuværende ordning er efter vores opfattelse et udtryk for ordentlighed i forhold til børnenes trivsel og læring i samarbejde med forældrene i lokalområdet.

BU6. Driftsoptimering af elevbefordring

At gennemføre besparelser ved at driftsoptimere elevbefordringen er problematisk, hvis det medvirker til længere vente- og transporttid for eleverne. Igen må vi henvise til, at en stor geografisk kommune med mange landdistrikter som Varde Kommune bliver udfordret her. Hvis det fortsat skal være attraktivt for børnefamilier at flytte til kommunen, skal der i besparelserne tages hensyn til, at der fortsat er gode transportmuligheder til og fra skolerne - også efter strukturændringerne.

BU7. Nedlæggelse af juniorklubberne inkl. SFO2

Hvis juniorklubberne nedlægges, bliver det i vores distrikt et stort savn for elever og lokalsamfund generelt. Stort set alle vores elever i 4.-6. klasse er tilmeldt og kommer i juniorklubben, og forældre og elever er glade for tilbuddet. Vi har gode erfaringer med, at pædagogerne lærer eleverne at kende på en anden måde end i skolen, hvilket vi drager stor nytte af i vores daglige arbejde med børnene.

Tanken om 'den åbne skole' med inddragelse af foreninger mv. i arbejdet med børnene har også været en stor del af vores juniorklubtilbud, idet de frivillige kræfter har bedre muligheder for at komme ud eller modtage børn udenfor skoletiden. Med nedlæggelse af juniorklubben bliver det derved sværere for os at skabe gode muligheder for samarbejde med foreninger og lokalsamfund.

BU9. Ændret tildeling til skolefritidsordninger

En ændring af tildelingen til skolefritidsordningerne vil forringe kvaliteten og pædagogernes muligheder for at gennemføre meningsfulde aktiviteter med børnene. Det er i forvejen problematisk at få timerne til at hænge sammen på hensigtsmæssig vis, og en yderligere reduktion vil selvsagt gøre det sværere. SFO'en er fortsat forældrebetalt, selvom denne reduceres, men vi stiller os kritiske i forhold til, hvor store forringelser i normeringen forældrene vil være med til, idet vi i visse tidsrum nærmer os opbevaring af børnene.

Hvis vi som skole og fritidstilbud skal fremstå Ordentlig, Værdiskabende og Stærk har vi brug for rammerne til dette. Og når vi har med børnene i Varde Kommune at gøre, er det endnu vigtigere at tænke langsigtet, som der står i værdierne:

Stærk

Vi i Varde Kommune er et stærkt hold, der bidrager aktivt til områdets udvikling. Vi pirrer vanetænkningen og tænker langsigtet. Og så får vi tingene fra hånden, når arbejdet skal gøres.

Vi har brug for, at I tænker langsigtet og tænker på, at det er de børn, vi har i skolesystemet lige nu, der er fremtiden i vores kommune. Derfor har de krav på gode vilkår og faglige voksne, som har tid og overskud til at møde dem, der hvor de er.

MED og Skolebestyrelse Nordenskov og Næsbjerg Skoler

Så er det atter den tid af året, hvor der skal udarbejdes hørings svar for kommende års budget, og i år er det "desværre" med afsæt i bl.a. høringsmateriale med overskriften "Effektiviserings- og prioriteringskatalog", hvilket unægtelig leder tanker i retning af nedskæringer og besparelser.

Vi har forholdt os til høringsmaterialerne og ønsker i den forbindelse at fokusere på følgende elementer:

Tildelingsmodel: Fundamentet for at drive god skole og dermed sikre trivsel, læring og chancelighed er vores tildelingsmodel. Tildelingsmodellen og skolens kerneydelse hænger derfor sammen. Fordi tildelingsmodellen er blevet et af håndtagene i strukturdebatten og også i det endelige forlig, er vores bekymring at den - og dermed den nuværende kvalitet i Varde Kommunes skolevæsen - i forbindelse med budgetforhandlingerne kommer under pres. Vi kan på skolerne ikke tåle, at der skæres i tildelingsmodellen, at det pædagogiske personale blot skal løbe stærkere, for i så fald kommer det til at ramme børnene og kvaliteten i vores skolevæsen - ikke bare en lille smule - men voldsomt. Da Skolereformen blev indført, blev der skruet op for undervisningsandelen for lærerne - og siden da, har undervisningsandelen sørme fået endnu et nøk. Buen er spændt, og elastikken stammet til de yderste. Så kære politikere; "Giv os en tildelingsmodel, der sikrer og understøtter den fortsatte kvalitet. Sørg for, at den del af rationalet, der skulle findes for at skabe mere kvalitet sættes i spil i forhold til tildelingsmodellen, for det er her den bedst muligt kommer børnene tilgode".

Ændring i tildeling til UUV (BU4): Når UUV bl.a. skal understøtte det, der pågår i den fag-faglige undervisning, så nytter det ikke med en 100% tildeling til pædagoger. I eksempelvis overbygningen,

hvor der er en høj andel af UUV, har pædagogerne ganske enkelt ikke de fornødne kompetencer til at understøtte den fag-faglige undervisning. Derfor er dette forslag ikke holdbart.

SFO tildeling (BU9): I forbindelse med indførelse af skolereformen og den længere skoledag, blev åbningstimerne i SFO færre, uden at dette gav store udslag i tildelingen i SFO. Det kan derfor synes som et af de fornuftige håndtag at skrue på, dog med det in mente, at de SFOer med færrest børn rammes hårdest af en ny tildeling, og at der derfor fortsat skal sikres et realistisk økonomisk grundlag at drive SFO for på alle matrikler og dem med få børn.

Flødeskum (BU2 – BU7 – BU10 og BU11): I "Effektiviserings- og prioriteringskataloget" er der forskellige forslag under BU. I vores optik, må det, I peger på, være de områder, der kan vurderes som "flødeskum" i forhold til kerneydelsen. Vel har Camp7 været et godt og givtigt tilbud til eleverne i 7. klasse, på et tidspunkt hvor konfirmationsforberedelsen ikke måtte ligge i skoletiden. Nu er vilkårene herfor anderledes, så kan det forsvares fortsat at bruge resurser på dette, hvis pengene mangler andre steder?

Ligeledes vil vi opfordre til, at der kigges på Dreng-, Unge- og Pige Camps igen, og at I lader de penge som afsættes hertil gå tilbage til den almene undervisning.

Juniorklubtilbuddet er kommet godt fra start i vores lokalområde og det er et rigtigt godt tilbud, men kigger vi på de mellemregninger, der har været, er det tæt på 2/3 af juniorklubberne, der har kørt på minimumstildeling, hvilket måske kunne give anledning til en refleksion i forhold til behovet.

Kunne tilbuddene bevares, der hvor der reelt var et behov? Og kunne man arbejde på at understøtte inddragelse af frivillighed i forhold til juniorklubtilbuddet, så frivillige kunne være et supplement til det pædagogiske personale? Derved vil man ligeledes få lokalsamfundet og skolerne bundet tættere sammen.

At afsætte midler til særlige profiler eller toninger på udvalgte skoler er i vores optik skævvridende. De fleste skoler ønsker at profilere sig i forhold til øvrige skoler, og skal der gives resurser til dette, bør dette være til alle eller ingen.

Oprettelse af et fælles Ejendomscenter (ØE2): Vi har primært forholdt os til de forslag, der handler om BU, men er faldet over forslaget om fælles ejendomscenter under ØE. Det er muligt, at det for rigtig mange af kommunens bygninger kan være meningsgivende at etablere et fælles ejendomscenter, men for så vidt angår skoleområdet vil det være decideret "hul i hovedet" ikke at bibeholde vores faste, lokale servicemedarbejdere (pedeller) tilstede på matriklen. De kender bygningerne ud og ind, og arbejder dermed forebyggende og sikrer, at børn og medarbejdere hver dag møder ind til rammer, der er klar til trivsel, læring og chancelighed.

Forslag: Der bør kigges nærmere på, hvorledes vi i Varde Kommune kan minimere antallet af bygninger, der står tomme og bare driftes. Det er spild af penge. Ligeledes bør der kigges grundigt på de forslag, der ligger under ØE i forhold til besparelser i forvaltninger og stabe, da disse kan synes ikke at ramme så hårdt, som besparelser tæt på borgerne – serviceforringelser. Når børnetallet over år er faldet, og skolerne som følge deraf er blevet beskæret i deres tildeling, vil vi foreslå at kigge yderligere på de administrative stillinger, ikke kun på Børn – og ungeområdet, men på hele administrationen i Varde kommune.

I forbindelse med den nye skolestruktur, forventes det, at der indtil Lerpøtskolen står færdig, skal bruges flere millioner til renovering af den nuværende Brorsonskole. Vi foreslår, at eleverne, på samme måde som da Lykkesgårds skolen blev renoveret, flyttes til den tidligere Handelsskole i stedet for at poste penge i Brorsonskolen. Det bemærkes yderligere at nærværende spareplan i høj grad beror på bortfald af omfordelingsbidraget. Herefter vil der komme yderligere besparelser grundet den vedtagne skolestruktur, hvor man muligvis kommer til at spare bl.a. på tildelingsmodellen, for at finansiere nybyggeri i Varde med mere. Derfor vil vi gerne opfordre til, at man foretager besparelserne i korrekt rækkefølge som efterhånden som skolestrukturen indføres. Dvs. intelligente besparelser over de næste 4-5 år. Det er eksempelvis en meget stor omkostning at holde Brorsonskolen i drift indtil 2020, og som nævnt ovenfor bør der derfor tænkes i alternative løsninger.

Desuden har Nordenskov Skoles bestyrelse og MED-udvalg følgende tilføjelse til det fælles hørings svar:

Vi ser med bekymring på, at der spares så voldsomt på ledelsestid, når Nordenskov Skole skal være en filialscole til Næsbjerg skole. Vi foreslår, at en del af de besparelser, som ovenstående forslag allokerer, føres tilbage til øget ledelsestid.

MED og Bestyrelse Outrup Skole

Vi har valgt kun at fokusere på de områder i materialet, som omhandler vores område: Børn og Undervisning.

Oprettelse af et fælles Ejendomscenter (side 8/ØE2) og dermed en samling af serviceledere vil, som vi ser det, få negativ betydning for skolernes vedligeholdelse. Set i sammenhæng med den nye skolestruktur, og deraf følgende besparelser på ledelsestiden, vil det daglige tilsyn og vedligehold af bygningerne ikke blive muligt. Vi ønsker derfor, at kommunens skoler ikke bliver omfattet af det fælles Ejendomscenter.

Vi noterer os, at der foreslås besparelser på vedligehold af kommunens bygninger (side 33/PT5). På skoleområdet har man netop vedtaget en ny skolestruktur, hvor man har valgt at bevare en stor bygningsmasse, velvidende, at der er et efterslæb på bygningsvedligehold på skolerne. Her burde man nærmere være fremsynet og realistisk og sætte beløbet op, så man ikke senere vil blive ramt af øgede udgifter som følge af manglende vedligehold.

På skolerne står vi ofte i situationer, hvor vi har brug for at få lavet småreparationer på fortove, veje, cykelstier og trafikantlæg omkring skolen af hensyn til skolebørnenes trafiksikkerhed. Konsekvensen af en halvering af puljen til disse opgaver (side 37/PT9) vil forøge reparationstiden yderligere og kunne føre til en øget bekymring for børnenes trafiksikkerhed, hvilket sandsynligvis vil afspejles i skolernes brugertilfredshedsundersøgelser mv.

I effektiviseringskataloget foreslås en besparelse på skolernes diverse-konto (side 42/BU1). Denne konto finansierer nogle meget vigtige arrangementer (naturfagsmaraton og andre fællesaktiviteter samt skolepatruljens tur til Hansaland). Vi har tidligere oplevet besparelser på Forsknings Døgn, som har ført til, at dette tilbud ikke længere benyttes i så høj grad som tidligere. Hvis naturfagsmaraton rammes af denne besparelse, bliver vi samtidig ramt på vores indsats i forhold til visionen "Vi i naturen". Ligeledes vil det blive vanskeligt for os, at rekruttere elever til skolepatruljen, hvis turen til Hansaland fjernes (der er allerede i år lagt besparelser på denne tur, som i øvrigt ikke længere går til Hansaland).

En reduktion i tildelingen til helhedsskole 0.-2. klasse (side 44/BU3) vil utvivlsomt få indflydelse på skolernes inklusionsindsats. Vi har i dag en indsats, der virker, hvilket vi kan se på den høje grad af inklusion på kommunens skoler. En forringelse af pædagogernes indsats i bh.kl.-2. klasse, kan vi frygte, vil få negativ indflydelse på flere navngivne børn på vores skole. Hvis denne besparelse gennemføres, vil det samtidig få stor negativ indflydelse på medarbejdernes arbejdsmiljø med potentielt højere sygefravær til følge. Vi har på nuværende tidspunkt et godt læringsfællesskab mellem lærere og pædagoger, et godt arbejdsmiljø (jf. seneste APV) med meget lavt sygefravær. Vi kan forudse, at dette ikke kan opretholdes fremadrettet, såfremt denne besparelse gennemføres.

På side 45/BU4 foreslås en besparelse på den understøttende undervisning, som indebærer, at der ikke længere tildes tid til understøttende undervisning til lærere. Dette vil betyde, at vi ikke længere kan give det samme tilbud til tidlig læseindlæring, bogstavtræning, særlige forløb til ordblinde, biblioteksundervisning, intensive småkurser til fagligt svage elever samt den faglige fordybelse og udfordringer til de fagligt dygtige elever. På Outrup Skole har vi lærere på alle lektiecafe-timer. Den faglige hjælp i lektiecafeerne vil ikke længere kunne gives på samme niveau, hvis den ikke varetages af lærere. Den understøttende undervisning på lærersiden er en essentiel hjælp til vores opfyldelse af de nye lovkrav, som fulgte med folkeskolereformen, herunder muligheden for at udfordre den enkelte elev – også de dygtige. Altså en decideret forringelse af vores nuværende kvalitet og mulighed for at leve op til folkeskolelovens krav om at udfordre den enkelte elev.

Oprindeligt var det et politisk ønske at oprette juniorklubber på alle skoler (side 48/BU7). Vi oplevede det ikke som et behov på Outrup Skole, på daværende tidspunkt, men med indførelsen af tilbuddet, har vi oplevet en gruppe af børn, som har stor gavn af tilbuddet. Frem for helt at lukke juniorklubberne, kunne man øge forældrebetalingen og mindske åbningstiden. Der er kommunalt skabt et behov, derfor opleves det lidt absurd, at det nu er selvsamme kommune, der rykker tæppet væk.

Vores SFO'er er udfordret på inklusionen. En reducere af tildelingen til SFO (side 50/BU9) vil nødvendigvis betyde en kvalitetsforringelse af det pædagogiske tilbud. Der er givetvis mange børn, der ikke vil mærke en forskel på baggrund af dette forslag, men de svageste og udfordrede børn vil opleve færre voksne som en yderligere udfordring i deres hverdag - og alle børnene vil desværre opleve forringelser på tiltag i SFO (ture, værksteder, 3. kl. klub, fødselsdagsfester mv.).

Af "Vedtagne anlægsprojekter" og "Forslag til anlægsprojekter" er der ingen af vores indsendte ønsker, der fremgår. Vi må derfor igen gøre opmærksom på, at vi har udskudte ansøgninger liggende (ansøgning om renovering af sløjdløkke, etablering af udekøkken samt renovering af skolegård og legeplads).

"Forslaget til ny skole- og dagtilbudsstruktur 'Skoler og dagtilbud for alle' skal gøre det muligt at udvikle kvaliteten og holde driften på et realistisk økonomisk niveau, selvom børnetallet falder."

(Skoler og dagtilbud for alle. Forligsteksten). Vi mener ikke, at de foreslåede besparelser på skoleområdet er i tråd med denne hensigt om at "udvikle kvaliteten" - snarere tvært imod.

"Varde Kommune vil den lokale udvikling." (Skoler og dagtilbud for alle. Forligsteksten) Når Varde Kommune "vil den lokale udvikling" og lokalbefolkningen ønsker skoler og dagtilbud i nærområdet, så har det betydning for kommunens økonomi. Vi opfordrer derfor Varde Kommune til at finde besparelser andetsteds.

TR Gruppen pædagogerne

På vegne af pædagogerne i Varde Kommune vil vi gerne appellere til Jer. Børn og medarbejdere i skoler og i dagtilbud, har brug for at I tager børnebrillerne på. Invester i det gode børneliv!

Når direktionen går ind og foreslår at inklusionspuljen på dagtilbudsområdet skal reduceres og vores børnehavebørn skal have en tidligere opstart i børnehaven, så bliver vi bekymrede.

Vi har ikke brug for at psykologer og andre fagpersoner, kommer ud og udfører den inkluderende rolle. Vi har brug for den pædagogiske faglighed og de ekstra hænder som lige netop er det, det enkelte barn har brug for, for at kunne inkluderes i børnegruppen.

At børnehaverne vil kunne få endnu yngre børn til opstart, vil ikke være det bedste for børnenes udvikling og trivsel uden ekstra midler til normeringen. Børn på 2 år og 9 måneder har brug for ekstra omsorg og en god start i børnehaven - det kræver ekstra midler. Der vil ske en ændring af pædagogernes arbejdsopgaver: Flere praktiske opgaver som bleskift, børn som skal sove til middag og mere hjælp til at børnene bliver mere selvhjulpne, det kræver tid og dermed ressourcer.

Varde Kommune har valgt at der skal foretages sprogvurderinger på alle 3 årige børn. Det er en stor succes, idet vi oplever at finde børn som vi umiddelbart oplevede som værende gode sproglige. Vores oplevelser er dog at vi bruger mange ressourcer til at gennemgå testene. Måske kan vi sammen finde en anden og mere individuelt tilpasset metode, der sikrer en rigtig fordeling af ressourcer på dette vigtige område - hvor vi samtidig bruger vores pædagogiske dømmekraft.

I Varde Kommune kan vores børns læring og trivsel profilere godt af, at vi i indskolingen har en velfungerende helhedsskole, hvor pædagogerne i høj grad er med til at sikre en god overgang fra børnehaven og ind i en ny spændende hverdag i skolen.

Rambøll har lavet et effektsstudie som viser, at børn som både har haft pædagoger i undervisningen og går i SFO/fritidshjem, har lavere frafald på ungdomsuddannelserne, og det ved vi, at I også har et stort fokus på.

Vi bliver derfor oprigtigt meget bekymret for forslaget om en ændret tildeling til vores skolefritidsordninger og juniorklubber. Hvis nedlæggelser af juniorklubberne bliver en realitet, vil det betyde en stor forringelse af normeringen i SFO'erne. Så går den ellers rigtig gode investering omkring et godt børneliv i hele Varde Kommune fløjten. Her taler vi om politikernes egne vedtagne politik i 2015: At alle skoler skulle starte en juniorklub op. Noget børnene nyder rigtig godt af og som er med til at styrke deres trivsel og sociale udvikling.

Vi håber meget, I vil gå gennem denne budgetproces med børnebriller på.

Skolebestyrelse og MED udvalg Ølgod skole

Skolebestyrelsen og MED-udvalget ved Ølgod Skole vil i forbindelse med budget 2018 og det udsendte effektiviserings- og prioriteringskatalog gerne udtale, at vi finder det yderst uheldigt, hvis man vælger at

- Reducere i tildelingen til helhedsskolen
- Ændre på tildelingen til understøttende undervisning
- Nedlægge Junior klubber
- Reducere i tildelingen til SFO

Ovenstående er netop områder, som på nuværende tidspunkt understøtter kvalitet i skolevæsenet i Varde Kommune, og vi vil derfor påpege at det vil medføre væsentlige serviceforringelser for elever og forældre, såfremt man vælger at gennemføre dette.

MED Børneuniverset

Vi har valgt, at afgive hørings svar på de områder, som berører os direkte indenfor området Børn og Undervisning.

- BU 12:** Reduktion af uddannelsespuljen på dagtilbudsområdet.
Det kunne være en mulighed, at puljen bortfalder. Opmærksomheden skal dog henledes på, at det kan betyde, at der evt. vil komme til, at mangle kompetencer i forhold til at løse specifikke opgaver vedr. børn. Dette kan blive aktuelt, hvis det enkelte område/dagtilbud både skal betale kursusudgiften, samt vikardækningen af eget budget og derfor vil blive nødsaget til, at prioriter på anden vis.
Vi vil påpege vigtigheden af, at der stadig skal være central opmærksom på, at skaffe kompetenceudviklingsmidler via bl.a. trepartsmidler til fortsat opkvalificering af det pædagogiske personale med henblik på, at kerneopgaven kan blive løst bedst muligt.
- BU 13:** Reduktion af inklusionspuljen på dagtilbudsområdet.
Vi vil påpege vigtigheden af, at denne pulje fastholdes. Vi oplever i stigende grad, et behov for øget indsats i forhold til børn og familier. Derfor vil vi anbefale, at puljen fastholdes således, at tidlig indsats kan iværksættes hurtigt og smidigt.
De dagtilbud som scorer lavt i det socioøkonomiske regnskab, kan få enkelt sager ind, som kræver hurtig hjælp, samt ressourcer til en fokuseret inklusions indsats.
Derfor anbefaler vi, at puljen ikke reduceres.
- BU 14:** Tilpasning af dagtilbuddets diverse konto.
Vi mener, at det er ok. med en tilpasning af beløbsstørrelsen, da puljen ikke har været benyttet fuldt ud gennem de seneste år. Hvis udgiften udlægges til de enkelte dagtilbud, må det derimod kunne forventes, at der vil blive valgt til og fra på deltagelse og fremmøde til fællesarrangementer, temadage m.m.
- BU 17:** Reduktion af sprog vurderinger af de 3 årige.
Anbefalinger herfra er, at ressourcerne godt kan fjernes, hvis opgaven bliver reduceret fra en generel SKAL opgave, til en SKAL opgave for de børn, der vurderes, at have et behov. I dag hvor sprogscreeningen tilbydes alle børn, opleves den som overflødig for en del børns vedkommende. Pædagogerne er i stand til, at foretage en vurdering af hvorvidt, der er et reelt behov for sprogscreening eller om barnet allerede har tilegnet sig en alderssvarende sprogudvikling.
- BU 18:** Omlægning af nødpasning i påsken på dagtilbud.
Vi kender problemet med, at børn tilmeldes pasning og efterfølgende finder en anden løsning for pasning af deres børn, så derfor er der ret mange ressourcer, der kan vindes ved, at der blot er et dagtilbud, der har åbnet i hele kommunen.
Det er ofte det dagtilbud, som har åbnet, der rekrutterer sine egne børn til pasning på lukkedagene.

Dagtilbuddene i Børneuniverset er alle beliggende tæt ved Varde By, så derfor er vores dagtilbud dækket ind med forholdsvis kort afstand til pasning på lukkedagene.

BU 21: Tidligere opstart i børnehave – fremover ved 2 år og 9 mdr.

Vi er interesserede i, at modtage børn i alderen 2.9 år og frem til 0. klasses børn. Vi er dog dybt bekymrede for de 2.9 års børns trivsel og udvikling, hvis der ikke følger ressourcer med. De mindre børn kalder generelt på flere varme hænder, mere omsorg, bleskift, middagssøvn m.m. for at opnå god trivsel. Det er af stor betydning, at der er "TID" og "ressourcer" til opgaven.

Hvis ressourcerne følger med vil vi som dagtilbud mene, at det kunne give god mening, at modtage børn på 2.9, da der så vil være ressourcer til at tage godt imod barnet og gøre det trygt i overgangen.

BU 15 og 16: Vi bakker op om, at reducere tilskuddet til privat pasning, samt pasning af egen børn.

Dette med baggrund i, at vi ønsker, at alle børn skal møde professionelle medarbejdere i deres daglig dag med henblik på, at skabe bedst mulig trivsel og udvikling for det enkelte barn.

Børn er det råstof, der skal føre vores samfund videre og derfor ser vi det professionelle arbejde med børn, og deres familier, som det absolut vigtigste i vores samfund.

Bestyrelsen i Børneuniverset

Bestyrelsen har drøftet budget 18 og valgt, at afgive høringssvar for de berørte områder, som har betydning for dagtilbudsområdet.

BU 13. Reduktion af inklusionspuljen på dagtilbudsområdet.

Vi mener, at det er en vigtig pulje for dagtilbudsområdet og for de inklusionsbørn og familier, som har behov for en tidlig indsats.

Derfor ser vi den gerne bevaret med sin oprindelige tildeling.

Inklusionspuljen giver mulighed for, at kunne søge ressourcer til planlægning og gennemførelse af en pædagogisk professionel tilrettelagt handleplan, som kan hjælpe børn og familier på vej. Medarbejderne har fået kompetenceudvikling i forskellige metoder til, at kunne understøtte børns trivsel og udvikling. For at kunne praktisere ovenstående er det i perioder nødvendigt, at få tilført midler til opgaverne med tidlig indsats. En opgave som vi prioriterer højt.

BU 21: Tidligere opstart i børnehave – fremover ved 2 år og 9 mdr.

Vi er bekymrede og vil fraråde forslaget med, at modtage børn på 2.9 år uden at modtage ekstra ressourcetildeling.

Vi vil gerne modtage børn med vuggestuetildeling i børnehaven, ligesom vi har gjort gennem mange år, hvis det har vist sig, at være den bedste løsning for barnet.

Den generelle bekymringen ved, at tage børnene ind uden særlige ressourcer er, at vuggestuebørn har særlige behov for omsorg og tryghed, for at de kan opnå trivsel og udvikling. Samtidig er der en del praktiske opgaver forbundet med de yngre børn f.eks. bleskift, sovetimes, mad, hvilket kalder på flere "varme hænder".

BU 18: Omlægning af nødpassning i påsken på dagtilbudsområdet.

Vi mener, at det er et rimelig forslag, da det er forholdsvis få børn, som har brug for pasning i de tre dage før påske. På de andre lukkedage i løbet af året fungerer det med åbning af et dagtilbud i Varde By.

Børneuniversets dagtilbud har alle tilknytning til Varde By, så for os, har det inden praktisk betydning.

Regnbuen´s bestyrelse og MED-udvalg

Regnbuen´s bestyrelse og MED-udvalg har drøftet udsendte materialer, vi har følgende bemærkninger/bekymringer.

- *BU13. Reduktion inklusionspuljen på dagtilbudsområdet* – Denne reduktion bekymrer os, da det kan betyde færre bevillinger. Det er vigtigt, at vi stadig har denne mulighed for at søge om ekstra hjælp til flere hænder i perioder. Vi oplever ikke en nedgang af inklusionsopgaver, men derimod en opgang.
- *BU17. Reduktion af sprogvurdering af 3 årige* – Dette vil direkte betyde, at vi igen skal finde tid i den eksisterende normering, som i forvejen er presset med øvrige skriftlige opgaver, dialog profiler, div. handleplaner, dokumentation m.m. Tildelingen giver i dag mulighed for, at tilføre timer udover normeringstimerne.
- *BU21. Tidligere opstart i børnehaven – fremover ved 2 år og 9 måneder* – Dette bekymrer os da vi kan se at der ikke medfølger ekstra resurser. Vi finder børnene meget små, når vi modtager dem i børnehaven, de har i den alder mere brug for voksne støtte, er mere sårbare. Det er derfor absolut en forudsætning at der tilføres daginstitutioner ekstra midler med det enkle barn, som vil give mulighed for en medfølgende højere normering. Daginstitutioner er i forvejen lavt personalenormeret, særligt med henblik på den kommende strukturændring, hvor det enkle dagtilbud vil få tildelt midler for de børn de har og minimums tildelingen på de 35 børn forsvinder.

Bestyrelse og personale Møllehuset

I starten af marts 2017 sendte vi en forespørgsel om, at få bevilget økonomi til udvidet åbnings tid, da der er et stigende behov for, at vi åbner kl. 6.00 - udgiften forventes at blive på ca. 30.000 kr. årligt. D. 17. marts modtog vi svar fra Dagtilbudschefen, hvor hun skriver, at henvendelsen om udvidet åbningstid vil indgå i budgetdrøftelserne for budget 2018.

Vi kan ikke "få øje" på det i materialet, så forventer naturligvis, at det bliver medtaget.

Vi har valgt at forholde os konstruktivt og kritisk til "Effektiviserings - og prioriteringskataloget - Budget 2018":

Side 53: "Reduktion af uddannelses puljen på dagtilbudsområdet":

Da puljen tilsyneladende ikke er brugt, får det os til at tænke, at det ikke har været tydeligt nok, hvor midlerne kunne søges. Vi har en formodning om, at kompetenceniveauet på sigt kalder på mere uddannelse for at løfte de nye, anderledes og krævende opgaver, der efterhånden viser sig på dagtilbudsområdet. De forringede muligheder for uddannelse harmonerer ikke med de politiske intentioner om at højne kvaliteten i vores dagtilbud.

Side 54: "Inklusionspuljen på dagtilbudsområdet":

Vores oplevelse er, at behovet for hjælp til at blive inkluderet og antallet af børn med særlige behov, bestemt ikke er faldende. Ved at skære i inklusionspuljen er vi bekymret for det enkelte barns muligheder senere i livet. Chancelighed kan være sværere at skabe, hvis mulighederne og økonomien ikke følger med.

Forebyggelse og det at tage barnets udfordringer alvorligt så tidligt som muligt må, i vores optik, være en god investering på sigt.

Side 58: "Reduktion af sprogvurdering af 3 årige":

Lovgivningsmæssigt skal alle 3 årige børn sprogvurderes - indtil nu har vi fået tilført midler til arbejdet til vores budget.

Hvis vi fremover selv skal dække udgiften til disse sprogvurderingerne, vil det få konsekvenser for de øvrige børn i gruppen, da timerne skal tages fra det pædagogiske arbejde til hele gruppen.

På baggrund af en sprogvurdering kan vi stå med en ekstra opgave i forhold til børn, der bør have ekstra støtte / vejledning til den sproglige udvikling. Ved denne besparelse / reduktion vil der ikke være ressourcer til det, da vores normeringer efterhånden er blevet meget udhulet.

Side 59: "Omlægning af nødpasning i påsken på dagtilbudsområdet":

Ved at samle nødpasning et sted i kommunen kan det få konsekvenser for nogle af vores forældre. Især de forældre der ikke har bil, vil få udfordringer i forbindelse med at skulle bruge offentlige transportmidler for at få sit barn nødpasnet.

Side 62: "Tidligere start i børnehaven - fremover ved 2 år og 9 måneder":

Vi ser en udfordring i, at et barn under 3 år skal starte i børnehaven - for det første er et barn på 2,9 år ikke så selvhjulpent som et børnehavebarn og for det andet er det de færreste under tre år der er renlige. Ved at flytte et barn på 2 år og 9 mdr. i børnehaven vil meget af personalets tid gå med

praktiske og anderledes pædagogiske opgaver i forhold til så små børn i børnehave, hvilket vil bevirke, at tiden til arbejdet med de øvrige børn på gruppen selvsagt vil blive mindre. Hvis vi fremadrettet skal modtage børn på 2 år og 9 måneder vil det give et ekstra pres på børnehaveafdelingen. Vi er i den positive situation, at børnetallet i Tistrup ligger pænt højt, så hvis tallene holder stik vil vi før sommerferien være tæt på, at nå det maximale antal børn som Møllehuset fysisk kan rumme, hvilket vil betyde, at der rent fysisk kan være en udfordring i forbindelse med tidligere start i børnehaven.

MED Dagtilbuddet Firkløveret

Høringssvaret er udarbejdet på baggrund af drøftelse af Budget 2018 på MED-udvalgsmøde den 21.8.2017.

Informationsmateriale vedr. høringssvar for Budget 2018

Vi værdsætter, at der er udsendt et grundigt materiale og video til at give høringssvar ud fra. Det giver gennemsigtighed og indsigt. I forhold til valget af etablering af en ny skole til et trecifret millionbeløb kan vi være bekymrede for mulighederne for fortsat at vedligeholde de eksisterende bygninger på dagtilbuds- og skoleområdet. Det kan endvidere undre os, at en skole på kun 50 år skal nedlægges og ikke anses for at være bæredygtig.

Forslag til Budget 2018-2021

BU12. Reduktion af uddannelsespuljen på dagtilbudsområdet.

Vi anbefaler, at puljen reduceres til det aktuelle forbrug.

BU13. Reduktion inklusionspuljen på dagtilbudsområdet.

Vi vil fraråde en reduktion i inklusionspuljen i forhold til arbejdet med inklusion og chancelighed – og med afsæt i Varde Kommunes inklusionsstrategi og fokuspunkter i aftalestyringen. Vi er ikke enig i, at det kun er et øget træk på andre faggrupper, der bliver en afledt konsekvens. Andre faggrupper tilbyder sparring men er ikke direkte involveret i selve inklusionsindsatsen. Den pædagogiske indsats bliver berørt og dermed også effekten og udbyttet i forhold til barnet samt den overordnede påvirkning af den negative sociale arv.

BU14. Tilpasning af dagtilbuds diverse konto.

Vi tilslutter os forslaget.

BU15. Reduktion af tilskud til privat pasning.

Vi tilslutter os forslaget.

BU16. Reduktion vedr. tilskud til pasning af egne børn.

Vi tilslutter os forslaget.

BU17. Reduktion sprogvurdering af 3-årige.

Vi ønsker at gøre opmærksom på, at det vil være en kvalitetsforringelse. Normeringen på dagtilbudsområdet i Varde Kommune er i forvejen ikke konkurrencedygtig i forhold til andre kommuner.

BU18. Omlægning af nødpasning i påske på dagtilbudsområdet.

Vi fraråder denne besparelse ud fra et etisk og pragmatisk perspektiv. Det vil kræve en vis størrelse af institution at rumme alle børn et sted, ligesom vi er bekymrede for oplevelsen for barnet. Det er vores erfaring i nødpasningsopgaven, at pasningen vedrører forholdsvis mange børn med brug for særlig støtte.

BU19. Tilpasning af udgifterne til tale- /hørekonsulenter.

Vi tilslutter os forslaget.

BU20. Bedre udnyttelse af pladserne i dagplejen.

Vi tilslutter os forslaget.

BU21. Tidligere opstart i børnehaven – fremover ved 2 år og 9 måneder.

Vi fraråder kraftigt en besparelse på dette område. For mange børn vil 3 måneder være betydningsfulde i forhold til at være parat til overgangen til børnehaven. Den gode start i børnehaven kræver en udviklings- og trivselsmæssig parathed ved barnet. Derudover vil det påvirke forældrenes

tryghed i overgangen og opstarten i børnehaven. Forslaget vil betyde et udvidet tidsforbrug på forældresamarbejdet, både i forhold til umodne børn og børn fra familier i udsatte positioner. Der kan også være en udfordring i den enkelte institutions indretning i forhold til at håndtere flere sovebørn, blebørn m.m. Samtidig vil opgaven med sovebørn og blebørn blive større og dermed kræve flere personaleressourcer.

Bestyrelsen Firkløveret

Dagtilbuddet Firkløveret vil hermed indgive hørings svar vedr. budget 2018 og effektiviserings- og prioriteringskataloget.

Overordnet vil vi meget gerne slå fast, at vi som forældre vægter høje normeringer – dvs. personale til at tage sig af vores børn, når vi overlader dem til dagtilbud og skole – langt langt højere end nye og fine bygninger! Vi finder det derfor fuldstændig uforståeligt, at man vælger at prioritere nybygning af en skole til 180 mio. kr. i en periode, hvor der i forvejen skal spares og hvor normeringerne allerede er meget lave! Endelig finder vi det uforståeligt og højst uansvarligt at en skole på 50 år allerede erklæres ubrugelig. Dette vidner om en høj grad af manglende rettidig omhu!

Vi forholder os nedenfor til de konkrete forslag, som vi mener har store negative konsekvenser for dagtilbudsområdet:

Forslaget BU13 Reduktion inklusionspuljen på dagtilbudsområdet:

Vi mener på ingen måde at dette forslag harmonerer med Varde Kommunes prioritering af chancelighed. Dagtilbudsområdet er i forvejen trængt i forhold til normeringer og dermed er det særlig nødvendigt med muligheden for tilførsel af ekstra ressourcer når der er børn med hindringer for trivsel og/eller udvikling, som skal inkluderes. Vi vil derfor stærkt fraråde at man medtager dette forslag.

BU17 Reduktion sprogvurdering af 3-årige:

Vi mener ikke, at institutionernes egne driftsbudgetter på nogen måde kan bære denne udgift. Varde Kommune har besluttet at vi skal sprogvurdere alle 3-årige. Det er rigtig fornuftigt, da der er en stigning i antallet af børn, som har sprogvanskeligheder og samtidig er dette med til at øge chanceligheden. Men i dag er normeringerne i dagtilbuddene så lave, at det er helt umuligt at forestille sig, at institutionerne selv kan tage disse sprogvurderinger ud af den daglige normeringer.

BU18 Omlægning af nødpasning i påske på dagtilbudsområdet:

I år har Dagtilbuddet Østervang nødpasning - og havde derfor også nødpasning i påsken. Der var i gennemsnit 32 børn pr. dag. Mange af disse børn var i udsatte situationer og havde derfor brug for ekstra støtte fra personalet. At børnene kommer til en ukendt institution gør blot børnenes behov for ekstra støtte endnu større. De børn som normalt er i Østervang fik også ekstra brug for støtte, idet deres kendte institution pludselig var helt anderledes. Det er særdeles u hensigtsmæssigt for børnene at der overhovedet er lukkedage i deres egen institution. Og at forestille sig, at Varde Kommune kan nøjes med nødpasning i én institution i stedet for fem mener vi er helt urimeligt – for børnene!

BU21 Tidligere opstart i børnehave – fremover ved 2 år og 9 måneder:

Vi er stærkt modstandere af dette forslag! Vi mener på ingen måde at børn på 2 år og 9 måneder er klar til at komme i børnehave – særligt ikke med de lave normeringer Varde Kommunes institutioner har i dag. Så små børn har et stort behov for én til én kontakt med personalet, hvilket er meget svært at afsætte i børnehaven. Det ekstra arbejde som personalet får hvis der kommer så små børn i børnehaven vil også betyde at der er mindre tid til de øvrige børn.

Derudover vil det kræve øgede faciliteter til at pusle og sove, så dette vil betyde flere udgifter, som ikke er medregnet i forslaget.

PT5 Bygningsvedligehold:

Vi stiller os meget uforstående over at Varde Kommune overvejer at nedsætte det afsatte beløb til udvendig vedligeholdelse af bygninger. Set i lyset af den nuværende situation med en 50 år gammel skole som nu skal rives ned til fordel for et byggeri på 180 mio. af en ny skole, så mener vi at det er den helt forkerte vej at gå at gøre mindre for at vedligeholde vores bygninger. Forslaget viser efter

vores mening, at Varde Kommune ikke har lært af problematikken med Brorsonskolen, men blot fortsætter den problematiske stil med bygninger, der ikke vedligeholdes i tide og derfor skal skiftes ud.

MED og forældrebestyrelse Skovbrynet

Sprogvurdering:

Vi ser at ved at reducere timer til sprogvurdering, betyder det en økonomisk konsekvens i budgettet. Det betyder mindre tid til det enkelte barn.

Nødpasning i Påsken:

Vi har siden 2014 haft mulighed for at holde åbent de tre dage før påske, fordi vi havde flere forældre som havde et behov for pasning, De kan ikke bruge nødpasningen i Varde by, da der er for langt, og tidsmæssigt tager det for lang tid i forhold til åbningstider og arbejdsstart. Derfor fandt de selv en nødløsning. Vi oplever mange forældre som skal arbejde. De tosprogede skal i sprogskole, og har ikke mulighed for at bruge nødpasning i Varde by, pga. transporttid. Derfor er der stor behov for åbning her i Ølgod, de tre dage før påske.

Tidlig start i børnehave når børn er 2 år og 9 måneder.

Der sker rigtig meget i børns udvikling, fra de er 2 år og 9 måneder, til de bliver 3 år. Mange børn er først klar til større sammenhænge, når de bliver 3 år. Kommer barnet for tidlig i børnehave, har det betydning for dets videre udvikling. Barnets behov for nærvær og omsorg bliver meget forringet, hvis det skal starte i børnehaven før det er tre år. Derfor er det meget vigtigt, at der følger ressourcer med, som svarer til de ressourcer der er i en vuggestue, for at overgangen ikke bliver for svær for det enkelte barn.

Ud fra Varde kommunes værdigrundlag, som er ordentlig, stærk og værdiskabende, kan vi se det bliver en udfordring for det gode børneliv, med de besparelser der er fremlagt i budgettet.

Bestyrelsen S/I Højgårdsparken

Bestyrelsen for S/I Højgårdsparken har drøftet det foreliggende budgetforslag og herunder effektiviseringskataloget. Indholdet er stort og omfattende og vi har derfor naturligt valgt at fokusere på emner for vort eget område.

Med de opgaver, der skal løses i dagtilbuddet vil vi anbefale at områder med direkte konsekvenser for vore kerneopgaver friholdes, så dagtilbudspulje, inklusionspulje og midler til sprogvurdering bevares, - at der har været overskydende midler er ikke nødvendigvis et udtryk for, at der ikke er et behov på sigt.

Forslaget om børnehavestart som 2,9 årig kan vi på ingen måde tilslutte os.

Vi har alle lavet rigtig gode overleveringer og indkøringer for vore børn i samarbejde med dygtig og kompetent personale og vi vurderer ud fra dette og børnenes reaktioner, at de er ikke klar til at møde en ny og meget større verden tidligere end ved de 3 år.

Den nuværende normering i dagtilbud er yderligere en udfordring, for der vil ikke være voksenopmærksomhed nok til så små børn og med deres behov for tæt kontakt og omsorg.

Ift. nødpasning 5 steder i påskedagene er vi jo friholdt i den problematik, men det er en serviceforringelse for yderområderne og det bør overvejes om besparelsen reelt kommer til at koste på taxakørsel, som tilbydes.

MED S/I Højgårdsparken

MED-udvalget ved S/I Højgårdsparken har drøftet det foreliggende budgetforslag og herunder effektiviseringskataloget. Vi har forståelse for de problemer det skaber i en budgetlægning med det bortfaldne tilskud og medfinanseringen.

Pædagogisk:

MED-udvalget ser dog gerne, at vi i Varde Kommune kan bevare de gode tiltag og procedurer omkring børnene til gavn for deres start i livet. Kompetente dagtilbud har kæmpebetydning for det lille barns udvikling og dannelse og tidlig indsats er af største vigtighed. Besparelser på børneområdet vil på alle plan være i konflikt med de gode intentioner om tidlig indsats og chancelighed.

Vores fokus er især på den tidlige børnehavestart som 2,9 årig uden tilførte ressourcer. Indtil videre kan vi jo kun rose Varde kommune for, have stået fast på børnehaveralderen på 3 år, og dermed har vi været bedre normeret end de kommuner, der har valgt at sende børnene afsted i alderen 2,9 år.

Vi vil gerne understrege, at selv om der bliver kompenseret på ressourcer, ser vi ikke denne løsning som en mulighed.

Med vores faglige viden og erfaringer er det ikke befordrende for barnets udvikling og børnene er ikke hverken psykisk eller socialt parate til et skift så tidligt.

Der er flere forskningsresultater, der kan understøtte dette (vi henviser nederst til læsestof, hvis der skulle blive tid til dette☺)

Fælles ejendomsdrift:

Der har tidligere været overvejelser om noget fælles drift på ejendomsvedligehold/ servicemedarbejdergrupper og det var økonomisk forholdsvis dyrt at lave en sådan klarlægning. Der er nu fælles uddannelse og fælles informationsmøder, samtidig med, at den enkelte serviceleder er tilknyttet "sit sted", hvilket giver et godt overblik, hurtig indsats og ejerskab til opgaveløsningen. Vi ser den nuværende ordning som meget velfungerende.

MED Dagtilbud Øst

Vi har en overordnet **bekymring** i forhold til flere af forslagene i kataloget. Bekymringen går på, at vi ser en tendens til, at forskellige centrale puljer fjernes og at det fremadrettet skal finansieres inden for de **decentrale budgetter**, hvilket vil gå ud over institutionernes normering mv. Det vil fremadrettet skabe store forskelle i børnebyer, børnecentre og klyngerne pga. den økonomiske volumen – eller mangel på samme.

Vi har i dette hørings svar valgt, at **fokusere** på det, vi ser som en stor forringelse af det faglige pædagogiske niveau. Denne forringelse vil medføre mindre kvalitet i vores dagtilbud, og dermed være medvirkende til et **dårligere børneliv** i Varde kommune.

BU13

Vi kan ikke tilslutte os et forslag om **reduktion af inklusionspuljen på dagtilbudsområdet**. Da det kan få stor betydning for børnebyer og børnecentre. Disse former for institutioner har ikke mulighed for eksempelvis at ansætte inklusionspædagoger eller afsætte midler i lønbudgettet til særlige inklusionsindsatser. Det vil derfor medføre en forringelse af den pædagogiske kvalitet i disse institutioner og dermed en **forringelse af børnenes udvikling og trivsel**.

BU 17

I Varde kommune er **sproget** et fokus område. Sprog vurderingen har været medvirkende til at højne dette område og den pædagogiske udvikling. Vi finder det betænkeligt at der bliver peget på et fokusområde, da det kan medføre **mindre udvikling** på dette område.

BU21

De børn der ikke er fyldt 3 år endnu har brug for nære voksne, omsorg, tryghed m.m. Det vil ramme børnene hårdt **udviklings- og tilknytningsmæssigt**, at skulle starte før de er fyldt 3 år, med den normering vi har i dag i børnehaverne. Generelt vil det ligge et øget pres på pædagogerne, at skulle passe mindre børn for "større" børns tildeling og vi frygter derfor, at det øgede arbejdspress vil få sygefraværet til at stige.

Som **forældre** vil det også blive et pres at skulle aflevere sit barn før det er 3 år i børnehaven, hvor de som regel kommer fra en mindre enhed med **få tætte voksne relationer**. Det er vigtigt for forældre at vide, at der hele tiden har været kendte voksne rundt om deres børn – hvad de har lavet hele dagen, hvor mange toiletbesøg de har haft, hvad de har spist mv., hvilket vi ikke kan viderebringe på samme niveau i børnehaverne.

Hvis der skal skæres på Børn og unge området ønsker vi som 1. prioritet: at tidligere opstart ikke bliver en realitet.

ØE3

Vi undre os over, at man på den ene side gerne vil have at **medarbejderne lægger bil til**, men på den anden side ikke vil betale for de udgifter der er ved at have bil, såsom reparationer, forsikringer, afdrag m.m. Vi kan derfor ikke tilslutte os forslaget om at medarbejdere skal have den lave kørselstakst.

Pædagoger og ledelse ved kommunale dagpleje

Vedr. opstart i børnehave som 2.9 årig.

Det er ofte en udfordring for et 3-årigt barn, at gå fra den lille trygge enhed med én voksen og fire børn, til at skulle starte i børnehaven, hvor der er en større gruppe af børn og voksne.

Al udviklingspsykologi og forskning viser, at jo mindre barnet er, jo sværere er det for barnet at etablere relationer, og voksenkontakten er yderst vigtig for barnets læring og trivsel.

Dagplejeren er tæt på barnet hele dagen og med ICDP som værktøj, skaber dagplejeren den følelsesmæssige, den meningssskabende og den guidende/vejledende dialog med barnet.

Seneste forskning peger i retning af, at struktureret læring for det enkelte barn sker optimalt i en lille børnegruppe på 4 sammen med 1 voksen, hvilket den enkelte dagplejer praktiserer gennem Varde Kommunes projekt, fra intention til handling, dels som tilrettelagt aktivitet, men i endnu større grad som tænkning og mulighed gennem hele dagen.

Den sproglige udvikling tager ofte fart op til 3 års alderen. Jo mere sikkert et barn er sprogligt, jo nemmere er det at indgå i legerelationer med andre børn, hvilket igen sikrer en nemmere overgang til børnehave.

Ud fra ovenstående ser vi det som positivt, at barnet er i dagplejen til det fyldte 3 år.

Vedr. bedre udnyttelse af pladser i dagplejen.

I dagplejen ser vi os selv som en ansvarlig virksomhed, som gør alt for at udnytte ressourcerne optimalt

Tomme pladser opstår i områder, hvor antallet af børn ændrer sig uforudset. Disse ekstra ressourcer udnyttes som gæstempladser, hvorved der ikke er udgifter til gæstevederlag.

Vedrørende placering af fast 5. barn - så sker dette kun, når der ikke er anden mulighed.

Gæstemplacering foregår ikke kun i nærmiljøet - flere oplandsbyer benytter Tumblehuset i Varde.

Vedr. dagplejepædagogernes normering.

Dagplejepædagogerne sikrer den høje kvalitet hos den enkelte dagplejer, og at der arbejdes efter Varde Kommunes visioner, og inden for aftalestyringen, som indeholder trivsel-læring og chancelighed. For at sikre fortsat udvikling og implementering af ovenstående, kræver det som minimum samme normering som i dag.

Dagplejepædagogerne har det pædagogiske tilsyn med det enkelte barn i dagplejen, for at kunne sikre tidlig indsats for det enkelte barn og for børn i udfordringer i særdeleshed, er der som minimum behov for samme normering som i dag. Dagplejerne skal have målrettet vejledning på det enkelte barn og i et flow, der matcher barnets udvikling.

I oplægget er der ikke nævnt specifikt, at besparelsen er på pædagognormeringen, men uanset hvor besparelsen er på

Dagplejekontoret har det indvirkning på de ressourcer, der kan bruges direkte på det enkelte barn og den enkelte dagplejer.

MED-udvalget og bestyrelsen i Blaabjergegnens Dagtilbud

På vegne af MED-udvalget og bestyrelsen i Blaabjergegnens Dagtilbud sender jeg hermed et samlet hørings svar

Vi kan som Med-udvalg og bestyrelse kun tilslutte os tanken om at få tingene effektiviseret til det bedste for kommunens borger, hvor det, som det fremgår i det udsendte materiale bliver justeret på nogle puljer, som alligevel ikke er blevet fuldt udnyttet.

I forhold til eget område, som omhandler børn og læring:

- Vi har en bekymring i forhold til BU3, hvor der i længere tid har været øget fokus på den gode overgang fra dagtilbud til skole. En del af en god overgang, omhandler for os, også om en sikring af den gode start i skolen. To lære i noget af undervisningstiden, kan for os at se kun være med til at skabe større tryghed og bedre start på et langt skoleliv.
- En reduktion af uddannelsespuljen BU12 kan vi nikke ja til.
- En udhuling af inklusionspuljen BU13 falder ikke i tråd med, at vi oplever at flere og flere børn/familier har brug for en særlig indsats med afdækning af barnets særlige udfordringer samt støtte i en længere eller kortere periode. Der skal ro på og indsatsen omkring god og tidlig start skal sikres.
- Ok til BU14
- Sprogvurderinger, BU17, af de 3 årige er blevet implementeret i vores daglige arbejde. Det er dog fortsat en opgave, som der skal findes tid til. Ordningen bør være en fast del af en normeringstid pr. barn. I dag bruger vi tid på at indberette og tælle op. Der bør være penge til opgaven, men det kan gøres smartere.
- Vi er opmærksomme på at ordningen BU18, med nødpasning, de 3 hverdage før påske, er dyr i forhold til det reelle behov vi oplever der er. Vi vil dog foreslå, at der fortsat er tilbud mere end et sted. Vi ligger i et turistområde, hvor vi oplever det er et tidspunkt på året, hvor en del forældre får travlt. Alternativt til 5 åbningssteder kunne være at holde åbent i områderne (Vest, Øst og Varde midtby). Det vil for vores område betyde, at der på skift skal holdes åbent i Mælkevejen, Nr. Nebel og Skovmusen, Oksbøl (disse to steder, da det er her der er tilknyttet vuggestuer).
- BU20 – det lyder fornuftigt.
- Vi kan ikke tilslutte os en model BU21, hvor børn på 2,9 år skal starte i dagtilbud, uden en øget normering til denne aldersgruppe. Varde kommune har i de sidste år italesat den gode start i alle børns liv. Det er vores erfaring at der sker meget med barnet på det tidspunkt af deres liv i forhold til løsrivelse, renlighed med mere. Hvis børnene skal starte i børnehave, når de er 2,9 år bør der følge timer med til en god start/indkøring.

MED Dagplejen Varde

Udvalget for børn og undervisning gør opmærksom på i effektivisering og moderniseringskataloget, at forslaget vil give yderligere belastning på dagplejerne, såfremt børnene skal videre i børnehave som 2 år og 9 måneder. Konsekvensen vil blive at den enkelte dagplejer vil have en yngre børneflokk med deraf mindre selvhjulpne børn. Det lille barn har brug for meget nærvær og tryghed, det får de i den lille gruppe i dagplejen, hvor de kun skal forholde til få børn og en enkelt voksen. Derfor er det bekymrende, at man tænker at de skal i børnehave som 2,9 år.

I forhold til økonomi beskrives det, at der skal ske en generel reduktion i budgettet, ved at der skal være øget fokus på 5 børns pladser i dagplejen. Dette er svært at undgå i en virksomhed som Dagplejen, da børnetallet går op og ned og at det i perioder har været svært at rekruttere dagplejere. Vi har få dagplejere der går med 3 børn, men kun hvis et barn tæller for 2, eller når vi opstarter nye dagplejere. Dagplejen udnytter gæstepladserne så optimalt som muligt, trods det store geografiske område. Der er i dag allerede stor øget fokus på at gæsteplacere børnene i tomme pladser, inden vi gør brug af 5 børns placeringer, forældrene kører længere efter en gæsteplads. Dette er en stor øvelse, da vi kun har 1 gæstedagplejer tilbage, så ved ferie og sygdom, vil der være brug for 5 børns placeringer.

Brugertilfredshedsundersøgelsen blandt forældrene viser stor tilfredshed med dagplejen som den er i dag, derfor håber vi meget at Dagplejen forbliver som den er i dag, for fortsat at kunne give de små børn optimal læring, trivsel og chancelighed.

Forældrebestyrelsen Dagplejen Varde

Høringsvar den 25.08.17 fra forældrebestyrelsen i Dagplejen Varde

Den kommunale Dagplejen i Varde Kommune er den største enhed i dagtilbud med ca. 640 indskrevne børn og med en forældregruppe på ca. 1280 personer. Dagplejen er yderst velfungerende og både i vores brugertilfredsundersøgelse blandt forældrene og internt i vores apv og trivselsundersøgelse blandt medarbejderne scorer vi højt. Trivsel blandt medarbejderne og tilfredshed blandt os forældre er et vigtigt udgangspunkt for at kunne arbejde fagprofessionelt med de helt små børn når det handler om læring, trivsel og chancelighed. Som forældregruppe vil vi gerne gøre opmærksom på at dagplejen har tilpasset virksomheden gennem den sidste årrække. Dette skyldes blandt andet det faldende børnetal i kommunen og samtidig med dette har man valgt at etablere flere vuggestuepladser og småbørnspladser. Det har betydet, en voldsom reduktion i medarbejdergruppen i dagplejen og flere omstruktureringer i organisationen. Det handler om afskedigelse af omkring 100 dagplejere, et antal dagplejepædagogstillinger samt sammenlægning af flere selvstændige enheder.

I forbindelse med, at man har overvejelser om at de små børn skal starte i børnehave allerede som 2,9 år, foreslår man at kunne afskedige yderligere 15 dagplejere samt reducerer i antallet af pædagogtimer. I stedet vil man ansatte mere personale i børnehaverne. Vi undre os over dette, da vi har tilpasset dagplejen voldsomt og tænker ikke det er "ordentligt", som er en af de værdier, som der arbejdes med i Varde Kommune.

Herudover undre det os, at man vælger at foreslå en tidligere overgang til børnehave, da dette har været afprøvet i Varde Kommune tidligere uden held. Det lille barn er som udgangspunkt ikke parat og klar til børnehave som 2,9 år. Som forældre har vi et ansvar for at gøre opmærksom på, at det lille barn udvikler sig og styrker sine kompetencer meget fra 2,9 til 3 år og vi mener derfor, at de skal have mulighed for optimal læring, trivsel og chancelighed som foregår i det lille trygge og fagprofessionelle miljø i dagplejen. De kompetencer vi henviser til styrker og understøtter barnets alsidige udvikling og det handler om barnets sprog, barnets sociale kompetencer og barnets selvværd og selvstændighed.

I budgetforslaget, som er sendt i høring bliver det ligeledes nævnt at der skal ske en generel reduktion af dagplejens generelle budget ved at undgå frie pladser i dagplejen samt at have et øget fokus på 5. børns placeringer. Vi vil gerne fremhæve at der allerede nu er et øget fokus på at gæsteplacere børn i gratis pladser (tomme pladser), men i takt med, at der ikke er så mange tomme pladser og at der kun er ansat en gæsteplejer i hele organisationen betyder det, at børnene i nogle tilfælde vil blive placeret som 5. barn.

De enkelte dagplejepædagoger gæsteplacere i tæt samarbejde med dagplejerne børnene i de enkelte områder/nærområder for at sikre den bedste belægningsgrad.

Vi vil gerne være i dialog om besparelser fx kunne det være betalingsfri til forældrene i forbindelse med dagplejerens fravær – en besparelse per år på ca. 400.000 kr. og man kunne ligeledes overveje at lukke Tumblehuset i 2 uger i sommerferien.

Forældrebestyrelserne og MED i dagtilbuddet Nordøst og Varde Vest

Forældrebestyrelserne og MED-udvalgene i Dagtilbuddet Nordøst og Varde Vest har følgende kommentarer til Budget 2018 og Effektiviserings- og prioriteringskataloget:

Generelt tages budgettet til efterretning, derudover har vi følgende bemærkninger:

Vedtagne anlægsprojekter i 2018-2020:

(A30) – **Anlægs- og renoveringspuljen vedr. skoler og dagtilbud**

Det er vigtigt, dagtilbuddene fortsat har mulighed for at søge midler til akut opståede anlægs- og renoveringsbehov samt påbud fra arbejdstilsynet, da der ikke i driftsbudgetterne er afsat midler til, at vi selv kan afholde disse udgifter.

Effektiviserings- og prioriteringskataloget:

- (BU12)- **Reduktion af uddannelsespuljen på dagtilbudsområdet**
Vi anerkender reduktionen og har ingen kommentarer til forslaget.
- (BU13)- **Reduktion af inklusionspuljen på dagtilbudsområdet**
Der skal til stadighed være fokus på inklusionsindsatserne på dagtilbudsområdet, da dagtilbuddene kontinuerligt skal kunne tilpasse sig det omkringliggende samfunds skiftende problemstillinger. Det er efterhånden almen viden, at tidlig indsats i et barns og en families liv betaler sig, både menneskeligt og økonomisk. Derudover mener vi ikke, at signalværdien i forhold til rationalet i denne reduktion harmonerer.
- (BU14)- **Tilpasning af dagtilbuds diverse konto**
Vi mener, at de afsatte beløb skal øremærkes fælles tiltag/kompetenceudvikling/arrangementer i forbindelse med implementering af ny struktur på dagtilbudsområdet.
- (BU15)- **Reduktion af tilskud til privat pasning**
Vi anerkender reduktionen og mener, det bør bemærkes, at der er tale om en serviceforringelse.
- (BU16)- **Reduktion vedr. tilskud til pasning af egne børn**
Vi anerkender reduktionen og mener, det bør bemærkes, at der er tale om en serviceforringelse.
- (BU17)- **Reduktion af sprogvurdering af 3 årige**
Denne reduktion, som er en del af den tidlige indsats, er vi bekymrede for. Vi vil dog foreslå, at man i stedet reducerer tildelingen pr. barn til sprogvurderingerne fra 2,5 time til 1 time.
- (BU18)- **Omlægning af nødpasning i påsken på dagtilbudsområdet**
Vi anerkender reduktionen og har ingen kommentarer.
- (BU19)- **Tilpasning af udgifterne til tale-/hørekonsulenter**
Vi anerkender reduktionen og har ingen kommentarer.
- (BU20)- **Bedre udnyttelse af pladserne i dagplejen**
Vi anerkender reduktionen og har ingen kommentarer.
- (BU21)- **Tidligere opstart i børnehave – fremover ved 2 år og 9 måneder**
Som det er angivet i kataloget i afsnittet ”konsekvenser for serviceniveau/målsætninger”, vil en tidligere børnehavestart blandt andet betyde en øget belastning for det pædagogiske personale i vuggestuer og dagpleje. Derudover vil det, af den modtagende børnehave, kræve en omlægning af nuværende pædagogisk praksis, både i forhold til indretning og organisering af det pædagogiske arbejde.
Der vil være en risiko for, at den øgede arbejdsbyrde, som vil opstå ved modtagelsen af de 2,9 årige, vil ske på bekostning af normeringen til de ældste børnehavebørn og deres læringsarbejde op mod skolestart. Derudover er det vores vurdering, at de 2,9 åriges trivsel og udvikling sættes på spil, hvis denne beslutning effektueres. Læs i øvrigt mere herom i nedenstående rapport fra Frederiksberg Kommune:
<http://www.fola.dk/downloads/vidensbank/Undersoegelse%20nedsat%20boernehavealder.pdf>

Bestyrelsen dagtilbud Øst

Hermed høringsvar vedr. Budget 2018 fra bestyrelsen i Dagtilbud Øst.

BU13. Reduktion af inklusionspuljen på dagtilbudsområdet.

I Dagtilbud Østs bestyrelse er vi bekymrede for en reduktion i inklusionspuljen. Dagtilbuddene arbejder i øget omfang med inklusionsbørn og børn af anden etnisk herkomst. I den forbindelse ser

vi det meget nødvendigt at det faste personale i dagtilbuddene har uddannet personale på inklusionsområdet at læne sig op af, således denne inklusion får størst mulig succes. Vi ser en risiko for at en reduktion af puljen vil medføre et øget brug af timer fra det faste personale til inklusion, som vil gå fra de øvrige børn.

I forbindelse med oprettelse af børneby og børnecenter i henholdsvis Starup og Årre vil det, grundet størrelse, ikke ud af den samlede normering være muligt at ansætte egen inklusionspædagog og der vil derfor være et større behov for at kunne søge midlerne i inklusionspuljen.

BU17. Sprogvurdering af 3 årige.

Vi mener at såfremt sprogvurderinger er en pålagt opgave, med de administrative opgaver der følger, som udfyldelse og samtaler herom, bør udgiften hertil finansieres fra kommunen og ikke de enkelte institutioners økonomi.

Det er en givtig opgave for vores børn, og et godt fokus at have for øje, men vi mener at personalet bør have tiden, og institutionen pengene til at det bliver gjort, uden at det går ud over andre opgaver i institutionerne og økonomien hertil.

BU18. Omlægning af nødpassning i påsken på dagtilbudsområdet.

Såfremt det er nødvendigt at spare på dette område, så vurdere vi i bestyrelsen for Dagtilbud Øst, at det er mindre problematisk at spare her fremfor på inklusion, sprogvurderinger og tidligere opstart.

BU21. Tidlig opstart i børnehave - fremover 2 år og 9 måneder.

En stor bekymring i bestyrelsen Dagtilbud Øst er, at børnehaven skal modtage de 2,9 årige uden den nuværende høje normering i dagpleje og vuggestue. Der bør følge en bedre normering med, hvis opgaven pålægges børnehaverne. Der er en risiko for, at den tillige opstart for de mange børn vil medføre manglende pædagoghænder på stuerne fordi de i stedet bruges på at skabe tryghed for de nye børn.

Vi er fortalere for en differentieret opstart, hvor det enkelte barns modenhed vurderes i et samarbejde mellem dagpleje og børnehave - men for nogle børn vil en opstart i en alder af 2,9 år være for tidlig.

S/I Søndermarkens skolebestyrelse og MED-udvalg

S/I Søndermarkens Bestyrelse og MED-udvalg er blevet bedt om at indsende høringsvar vedrørende budget 2018.

Tak for det!

Vi sender her et fælles høringsvar.

Vi har modtaget et omfattende materiale og vil i dette høringsvar forholde os til nogle punkter fra "Effektiviserings- og prioriteringskataloget" der vedrører området for Børn og Undervisning, dagtilbud.

Inklusionspulje.

Dagtilbuddene har fået tilført midler til inklusionsarbejde og derudover har der været afsat en pulje på 1.2 millioner som fordeles til dagtilbud efter konkret ansøgning.

Der har været pres på denne pulje og Søndermarken har da også fået tilført midler fra denne.

Det er vores opfattelse at de midler vi har fået efter konkret ansøgning er en særdeles god mulighed for at optimerer inklusionsarbejdet yderligere. Det kommer børn, der har brug for yderligere pædagogisk indsats, til gode. Vi mener faktisk ikke vi kan undvære denne pulje, og det siger sig selv at en nedsættelse af dette beløb vil være en forringelse af det behov, og det kan vi ikke anbefale.

Sprogvurdering.

Varde kommune har besluttet at alle 3 årige børn i dagtilbuddene skal sprogvurderes, og i den forbindelse er der sat ressourcer af til opgaven.

Nu foreslås det at fjerne disse ressourcer således at det enkelte dagtilbud skal løse opgaven med den normering der er til rådighed.

Det er ikke et krav at alle 3 årige skal sprogvurderes, Varde kommune kan nøjes med at sprogvurdere de enkelte børn der konkret vurderes til at have sproglige besværligheder.

Vælger man den løsning vil den nuværende udgift kunne minimeres.

Tidligere opstart i børnehave – fremover ved 2 år og 9 måneder.

De uheldige konsekvenser beskrives egentlig ret godt i oplægget.

En børnehavenormering til børn under 3 år vil påvirke normeringen og dermed rammerne for en tidlig indsats i negativ retning og det med en normering der i forvejen er lav (Varde kommune ligget på indeks 84,2 % og dermed 15,8 % under gennemsnitskommunen (Kilde: KORA).

Vi ser det som en markant forringelse af dagtilbud hvor omsorg og læring er vigtige indsatser.

Der vil være det samme antal børn men børnene vil være yngre både i vuggestue og i børnehave, med det til følge at arbejdspresset for den enkelte medarbejder forøges, og i en i forvejen travl hverdag er det absolut ikke ønskværdigt.

At det så oven i købet betyder en omsorgsforringelse for det enkelte barn og også kan påvirke målet om chancelighed er kun med til at understrege at det vil være en forkert beslutning at tage.

Vi har noteret os at Varde kommune vil en tidlig indsats og hvis man vil være tro mod det gode ønske vil det ikke være en mulighed at indføre "Tidlig opstart i børnehave – fremover 2 år og 9 måneder."

Fælles MED Social og Sundhed

Fælles-MED har følgende bemærkninger til effektiviserings- og prioriteringskataloget:

F.s.v. angår besparelsesforslag SS5, ønsker Fælles-MED, at der foretages en evaluering af besparelsen ved det 2. nattevagtslag, inden der træffes politisk beslutning om reduktion af det 3. nattevagtslag.

Besparelsesforslag ØE10 giver bekymring for, at besparelser på det administrative område vil kunne medføre, at opgaver skubbes ud i driftsdelen.

Besparelsesforslag SS13 omkring ændret serviceniveau i hjemmeplejen kan på sigt medføre serviceforringelser på praktiske opgaver for borgerne, stress og flere langtidssygemeldinger blandt personalet.

Besparelsesforslag SS4 er der opbakning til, såfremt der sættes mere fokus på, hvem der flytter ind på Birgittegården fremadrettet, idet de dårligste borgere bør kunne indplaceres på de andre plejecentre.

Besparelsesforslag SS3. Hertil kommer separat hørings svar.

Vedr. besparelsesforslag ØE3 foreslår Fælles-MED, at der arbejdes på at finde en elektronisk løsning, der giver en let og hurtig adgang til at finde en ledig bil.

Medarbejderne i Fælles MED er af den opfattelse, at medarbejdere som kører i egen bil i arbejdsøjemed (herunder pålagt kursus), og hvor det ikke er muligt, hensigtsmæssigt, eller vanskeliggør anden befordring, ydes kørsel efter højeste takst.

B sidens hørings svar Ældreområdet

Vedr. ØE3

Reduktion af kørselsudgifter i forvaltninger og institutioner

Øget fokus på at benytte firmabil er rigtig fint.

Er der ikke ledig bil til rådighed og medarbejderen er nødsaget til at benytte egen bil bør det udløse høj takst.

Vedr. SS13

Hjemmeplejen

Varde Kommune driver ældreområdet godt og effektivt som en af landets billigste på området.

På trods af dette oplever vi nu den ene sparerunde afløses af nye spareforslag.

Denne gang på kerneydelser som har store konsekvenser for borgere og personale.

Konsekvenserne i hjemmeplejen med forslag:

- Bad som standard 1 gang pr uge fremfor 1-2 gange pr. uge:
Dette kan have betydning for det sociale samvær med andre. Større udgifter til sårpleje idet huden er mere udsat osv.
- Afvikling af ydelsen afløsning af pårørende i hjemmet: Da kun 6 borgere har modtaget ydelsen er det ikke et standard tilbud. Spørgsmålet er om ikke det giver større udgifter andre steder – f.eks aflastning – flere besøg af hjemmeplejen.

- Afvikling af ydelsen træning af færden: Visiteres som en ydelse F.eks efter fald så borgeren bliver tryk ved at gå igen, kan på sigt blive en større udgift for kommunen hvis borgeren ikke kommer i gang får brug for hjælp til de daglige gøremål osv.
- Håroprulning: Føringelse af livskvalitet
- Nedsættelse af hyppighed af rengøring fra hver 2. uge til hver 3. uge
Rengøring har stor betydning for livskvaliteten, kan have betydning for det sociale liv. Også helbredsmæssigt kan det have konsekvenser både for borgere og personale-

Da alle forslagene er ydelser der leveres hen på formiddagen vil det ved en reduktion i personalestaben give et større pres på morgenplejen – morgenmad – medicin osv.
Det vil betyde at nogle borgere risikerer at morgen og middag ligger meget tæt.
Utilfredse borgere/pårørende.

Øget arbejdspress vil påvirke arbejdsmiljøet og hermed risiko for større sygefravær blandt medarbejderne.

"Tomgangstid" udnyttes ikke optimalt.

Vedr. SS3 Struktur for demensramte

Vinkelvej

Det kan undre at dette igen skal til drøftelse grundet en allerede vedtaget plan, set i lyset af at det er et område hvor antallet af demensramte øges.

Hvorfor kun 24 boliger, der ingen tomme boliger presset på midlertidige bliver større.

Ved forslag 3 som anbefales er forslaget at der kan spares en nattevagt der er mange 2 personers opgaver på Vinkelvej. Aktivitetscentret skal også klare opgaver ude i byen.

Der er stor risiko for at nattevagterne kommer til at stå alene med mange udad reagerende beboere. Hvad tænkes der på i forhold til daghjem og ønsket om nathjem så pårørende til demensramte kan få et pusterum?

Nat arbejde er ikke sundt, men det er alene arbejde så sandelig heller ikke. Det psykiske arbejdsmiljø – det kan være utrygt at gå alene og stillingen kan blive svær at besætte.

Særskilt bilag fra Skovhøj (*mærket med blått nedenfor*)

Vedr. SS5

Reduktion af yderligere et nattevagtslag fra 9-8 ruter, der henvises til tidligere beslutning om reduktion fra 11-9 ruter. En evaluering af effekten tidligere beslutning bør afsluttes før der tænkes på flere vagtlag.

Vedr. SS4

Garanti for bemanding kl. 7-22 ophører på Birgittegården.

Der opfordres til at man er opmærksom på bemanningen i forhold til indvisiteringen af nye beboere.

Yderligere bilag:

Undren over Spareforslag

Vi har på Skovhøj læst jeres forslag til buget 2018-2021, der er nogle punkter (SS3 s. 82) og områder, som vi undre os over, og vil herunder gerne uddybe vores undren.

- Skovhøj er et af Varde kommunes specialtilbud til borgere med en demenssygdom. Skovhøj er et bo enhed med 14 lejligheder i udkanten af Oksbøl. Hvor der kommer borgere fra hele Varde Kommune, med en så svært fremskreden demens at de ikke kan være i eget hjem eller i almene plejebolig eller på plejecentre.

- I vil gerne spare penge ved at nedlægge nogle plejehjemspladser til borger med demens, det hænger jo ikke helt sammen med at Varde kommune er demensvenlig kommune og at der på landsplan forventes at der kommer flere og flere borger med demens. Hvis I nedlægger pladser fordi de skal passes af hjemmeplejen, vil det have den konsekvens, at borgerne bliver i eget hjem længere tid og pårørende til borgeren "køre ned", da det er psykisk hårdt at have en borger med demens hjemme hos sig. De "køre ned" og bliver en større bekostning for samfundet, da der vil komme flere lægebesøg, flere specialbehandlinger, borgeren vil flere gange skulle på aflastning på de forskellige aflastningspladser. Aflastningspladserne koster plejecentrene noget mere da de ikke får nær så mange penge for en aflastningsplads som en fast plads.

I skal ansætte flere til hjemmeplejen. Borgere med demens som bor i eget hjem, vil ikke have de samme beskyttede muligheder, som der er her på Demensenheden Skovhøj, da de vil

kunne være til fare for andre og sig selv da de fx:

- Borger med demens kan ikke være alene da de ofte forsøger at lave de ting de har lavet som raske, dette vil sige at de tænder for komfuret eller andet el, selvom der er ting til stede som kan forårsage brand eller forårsage stor skade på den selv og andre, den konsekvens husker de ikke.

De magter ikke at der kommer mange forskellige i hjemmet og nægter ofte hjælpere adgang hvorved der kan ske stor omsorgssvigt fordi den demente også mister evnen til egenomsorg og ikke kan forstå at der er brug for hjælp.

- eller når de demensramte bevæger sig ud i trafikken, uden at have evnerne til at færdes ude. De demensramte vil blive forvirret bange og nogle gange udadreagerende, i deres afmagt over ikke at kunne finde ud af samfundet. De kan finde på at opsøge andre hjem, som kan resultere i at beboer i følgende hjem vil blive bange og tilkalde politiet. Det vil kun forværre situationen for den demensramte og koste samfundet ekstra, de vil blive tvangsindlagt, medicineret i en sådan grad at de kommer til at være sengeliggende, dette vil koste hjemmeplejen mange og lange besøg, da man ikke kan skynde på en borger med demens, man er nødt til at give dem tid.

Borgere med demens kan blive bange når de er ude i det offentlige rum uden at kunne finde rundt dette kan også medføre at borgeren vil "gemme" sig og finde et trygt sted at være, dette resulterer i eftersøgninger af borgerne nogle gange i flere dage og nogle gange med døden til følge.

Borger med demens kan ikke klæde sig på efter vejret og vil uden problemer finde på at gå ud i frost og sne i kun undertøj. Endnu en gang en omkostning for det offentlige.

Tænk på den påvirkning det har for de pårørende, at den de holder af, ikke magter at være i eget hjem, går hjemmefra, bliver væk, og skal findes. Det vil give ekstra udgifter til behandlinger af psykiske sygdomme ved de pårørende. Det giver dem en dårlig erfaring med det offentlige system, dette vil ikke se godt ud i medierne, eller fremmer Varde kommune som demensvenlig kommune.

- Skovhøj er et dejligt og harmonisk sted, som er værd at bevare, vi er uddannet til at varetage borger med demens og give dem en tryk tilværelse og det gode hverdagsliv. Vi arbejder ud fra at behandle vores borger som vi gerne vil have vores egne pårørende skal behandles med de muligheder vi har. Vi har kurser og efter uddannelse til at varetage borger med demens, vi holder af vores job og af vores hus. Skovhøj er også den første demensenhed i hele Danmark der er blevet demens ven (gennem Alzheimers foreningen). Skovhøj er et hus med varme og venlighed, dette mærkes så snart man træder ind af døren. Vi har trygge rammer for vores borgere, de kan færdes udendørs uden at de skal være nervøse for at de ikke kan finde hjem igen, eller bliver væk. Vi har hæk hele vejen rundt om centeret, og en god sti de kan følge. Vi har hygge i udendørsarealerne i form af højbede, krukker, terrasser, markiser, en pavillon, her vi kan gå ud fra det helt tidlige forår, når solen er fremme og varmer huset op. Vi har frugtræer og krydderurter som mange af vores borgere har været vandt til at have hjemme. Vi forsøger at give dem en hverdag de kan forholde sig til, men den mængde stimuli de kan klare (borger med demens kan ikke klare for mange stimuli, de får for meget uro i hovedet.)

Vores beboer ser os som en del af deres familie, de kan ikke altid genkende deres egen familie, men de genkender os, selvom de ikke altid ved hvad vi hedder, ved de hvem vi er. Vi holder forskellige arrangementer som der er stor opbakning til fra borger og pårørende, som fx vores havedag om foråret, hvor vores beboer er med ude sammen med pårørende og plante til og gøre klar som vores udenoms arealer klar. Vi har haft besøg af en pølsevogn, hvor alle vores beboer har været ude og bestille hvad de gerne ville have. Vores beboer havde en fantastisk dag, uden at skulle bekymre sig om penge og de spiste over dobbelt så meget som de plejer.

- På Skovhøj har vi sat gang i implementering af KRAP (kognitiv, ressourcefokuseret, anerkende, pædagogik) som vi ønsker kommunalt at plejecentrene skal. Vi har lavet det på

borger, personalet og på hele huset. (Som ses på billedet til højre)

- Vi har et godt arbejdsmiljø. Vi har næsten ingen utilsigtet hændelser (fejl med bl.a. medicin) her på Skovhøj, vi har langt det laveste sygefravær i hele Varde kommune. Vi har et markant lavere sygefravær end andre plejecentre i Varde kommune. Vi går ind for at være selvdækkende så vidt muligt, hvilket betyder at vi selv går ind og hjælper med ekstra vagter når vi har sygdom. Vi er utrolig fleksible med at tage vagter for at hjælpe vores kolleger, som giver vores borger en tryk hverdag i kendte rammer (vikarer kan ikke hjælpe beboerne til den trygge hverdag, da de ikke kommer fast i huset, og vores beboer genkender dem ikke).
- Det er uforsvarligt at der ikke er en nattevagt omkring de demensramte, da mange borger med demens laver om på nat og dag, hvilket betyder de er meget aktive om natten. Nattevagten giver borger og pårørende tryk og ro. Hvis borgerne står op, pga. de skal tisse, har brug for et roligt/kærligt ord for at kunne sove, eller får et anfald af angst, så er nattevagten på "pletten," til at hjælpe dem i gennem natten på en tryk og værdig måde. Vi har i gennem flere år ikke haft rengøringshjælp til de offentlige områder, dette varetages af nattevagten. I skiver i jeres Effektiviserings- og prioriteringskatalog under ændringer på Ældreområdet jf. side 90 under **Personalekonsekvenser** "Der kommer løbende mere og mere dokumentation af, at natarbejde er sundhedsskadeligt. En positiv sidegevinst ved forslaget er, at omfanget af det sundhedsskadelige natarbejde begrænses." At vores nattevagter skal gøre rent om natten, hænger jo ikke sammen med kommunens undersøgelser om at natarbejde er skadeligt.
- Vi vil gerne vide hvor, hvilken dag og hvilket tidspunkt der er hørings svar, samt om dette er for åbne eller lukkede døre?

Bevar Demensenheden Skovhøj.
Med venlig hilsen personalet på
Demensenheden Skovhøj, Oksbøl.

Vedr. spareforslag Skovhøj/Oksbøl.

Der er rigtig mange ting der har betydning for en evt. lukning af Skovhøj. Vi vil gerne have folk til at flytte til småbyerne, vi vil gerne have børnetallet op, og vi vil bevare de mindre samfund. Det er ikke nemt når arbejdspladser forsvinder.

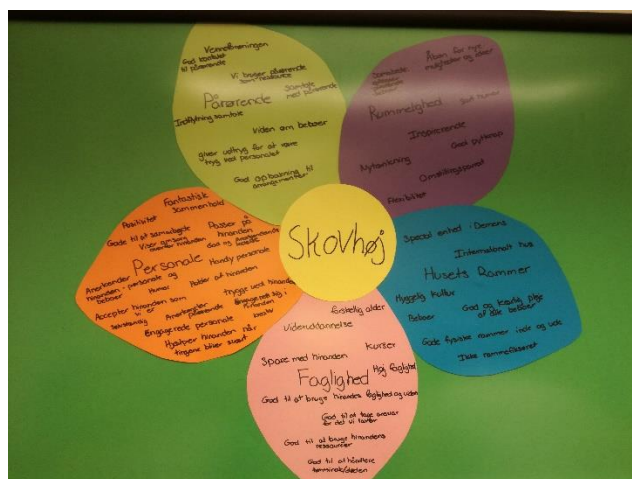
På plejecentrene i de mindre byer, er det ofte sosu-personale fra lokalområdet som arbejder på de pågældende centre. Dvs. det er reelle arbejdspladser for de lokale som forsvinder. Det er meget almindelig kendt, at når arbejdspladser forsvinder, eller tilbud til børn og børnefamilier forsvinder, så er det heller ikke særligt nemt, at tiltrække nye borgere til byen.

Vi skal huske på vigtigheden i at bevare folk i deres faste rammer – dermed ment at de skal kunne bevare deres netværk og de vante rammer så vidt det er muligt. Dette vil meget vel kunne forsvinde hvis de er nødsaget til at flytte til en helt anden og for nogle ukendt by, grundet deres sygdom.

Ikke alle pårørende har mulighed for at kunne komme på besøg, hvis det kræver en form for kørsel og på den måde kan vores gode samarbejde med de pårørende også være svært at bevare. Og dette samarbejde er jo ofte meget vigtigt når det handler om mennesker med demens.

Med venlig hilsen

Poghøj.

MED Ældreområde Syd

Ældreområde Syd ønsker indledningsvist at fremsætte følgende generelle betragtninger til Effektiviserings- og prioriteringskataloget.

Høringssvaret afgives med baggrund i udvalgte områder der:

- Har en direkte indflydelse på Ældreområde Syd (D).
- Forventes at kunne få indirekte indflydelse på økonomi, ressourcer og arbejdsopgaver i Ældreområde Syd (I).

Driften af Varde Kommunes ældreområde er allerede nu effektiv, hvilket i indeværende år er bekræftet gennem ældreanalysen, foretaget af konsulentfirmaet Implement.

Ældreområde Syd anser det derfor ikke for muligt, at effektivisere området yderligere. En besparelse bør derfor alene udmøntes via serviceforringelser, hvor konsekvenserne er tydelige for borgerne.

I forhold til de områder der gennem de seneste år har haft behov for budgetudvidelser, ser Ældreområde Syd et potentiale i en analyse og en forebyggende indsats, for derved at undgå en afsmittende negativ effekt på øvrige områders budgetter.

ØE1 (I)	Optimering af indkøb Med baggrund i erfaringer ønsker Ældreområde Syd fokus på risikoen for, at en dårligere kvalitet medfører øget forbrug eller på anden vis er fordyrende. I forhold til IT er det væsentligt at nye indkøb skal være forenelig med kommunens øvrige systemer ligesom høj grad af brugervenlighed skal vægtes – en besværlig arbejdsgang koster unødige ressourcer.
ØE2 (D)	Oprettelse af et fælles Ejendomscenter Viser analysen at der er potentiale i at oprette et fælles ejendomscenter, synes dette fornuftigt. Vores bekymring går alene på at egne pedeller forsvinder og dermed mistes fleksibilitet og kvalitet på plejecentrene. Komplexitet i forhold til IT, jordvarmeanlæg, kaldeanlæg, brandalarmering m.v. kræver tilgængelige kompetencer, da disse opgaver ellers skal løses af plejepersonale, som hverken besidder de nødvendige kompetencer og som kan resultere i færre ressourcer til borgerrettede opgaver. Det kan ikke udelukkes, at der i mindre byer / områder med fordel kan ses på et fællesskab i forhold til pedelfunktionen.
ØE3 (D+I)	Reduktion af kørselsudgifter i forvaltninger og institutioner Enig i at området bør have fokus. Ældreområde Syd har gennemgået processen og der er indkøbt biler og til dels cykler til transport mellem borgerbesøg. Ældreområde Syd honorerer allerede på nuværende tidspunkt kørsel til kurser med lav sats.
ØE4 (D)	Tilpasning af budget til fælles aktiviteter for seniorer Enig i at området kan bespares.
ØE5 (I)	Omlægning af Integrationsområdet og tilpasning af Ældre- og Handicaprådernes budgetter Enig i at området kan bespares.
ØE6 (D)	Tilpasning af den centrale uddannelsespulje Ældreområde Syd er enig i at området kan bespares, dog således, at der stadig er en reel mulighed for at teamledere og nøglepersoner kan udvikle sig gennem uddannelse. Dette skal ses i lyset af lederrekruttering og fastholdelse samt i forhold til Kommunens udvikling generelt. Det er Ældreområde Syds holdning, at forbruget 2016 ikke nødvendigvis afspejler behovet.

<p>ØE8 (D)</p>	<p>Reduktion af ledelse og lederlønninger Med baggrund i tidligere erfaringer, ønsker Ældreområde Syd at gøre opmærksom på nødvendigheden af præcise data i sammenligningsgrundlaget. Det har f.eks. stor betydning hvordan teamledere er understøttet af medarbejderfunktioner (planlæggere og administrativ hjælp), når den egentlige ledelsestid gøres op.</p> <p>Ligeledes gør Ældreområde Syd opmærksom på den reelle opgaveglidning fra centralt til decentralt ledelsesniveau, som er sket siden Kommunesammenlægningen.</p> <p>Ældreområde Syd kan ikke forholde sig til øvrige områder, men indenfor ældreområdet er der de seneste 10 år sket en løbende reduktion på lederniveau. Det vurderes derfor ikke realistisk at reducere yderligere på Ældreområdetets ledelse.</p> <p>Det ses heller ikke muligt at konvertere administrative opgaver til varme hænder, da dette vil have en direkte indflydelse på den borgerrettede tid (ATA).</p>	
<p>ØE9 (D+I)</p>	<p>Administrative effektiviseringer i Direktionens interne stabe Såfremt der effektiviseres på stabsniveau bør der være opmærksomhed på, at der på decentralt niveau ikke er ressourcer til at løse opgaveporteføljen med mindre der kompenseres med en ressourceforøgelse decentralt.</p>	
<p>ØE10 (D)</p>	<p>Administrative effektiviseringer i fagstabe og forvaltninger Såfremt besparelsen effektiviseres, opfordres til en analyse og en proces hvor medarbejderne involveres, så der opleves en reel besparelse frem for en opgaveglidning. Oplægget giver ikke et tydeligt svar på, hvordan effektiviseringen tænkes gennemført og hvilke konsekvenser det kan få for decentrale enheder.</p>	
<p>ØE11 ((I)</p>	<p>Effektivisering af receptionsfunktionen på Borgercenter Varde og Rådhuset på Bytoften Enig i at området kan bespares. Med fordel kan hjemmeside og borgernes elektronisk tilgang til Kommunen optimeres, med fokus på selvbetjening for borgerne og ansatte.</p>	
<p>ØE16 (I+D)</p>	<p>Analyse: Økonomisk potentiale ved at oprette en fælles Økonomi- og Lønfunktion Som udgangspunkt støtter Ældreområde Syd en analyse, dog med en bemærkning om, at udgiften til konsulenter og de interne ressourcer der skal medgå til analysen, holdes op imod gevinsten.</p>	
<p>SS2 (D)</p>	<p>Helårsvirkning af forslag fra effektiviseringsanalysen Besparelsen er iværksat i 2017 og slår fuldt igennem i 2018. Effektiviseringen er ikke udmøntet på serviceforringelser, men skal løses i de enkelte Ældreområder, hvilket er en bekymring i forhold til kvalitet og arbejdsmiljø.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1,0 mill. er reduceret i Frit Valgs prisen • 1,2 mill. er reduceret på plejecentrene • 0,8 mill. er reduceret i aktivitetsdelen – en besparelse der er kompenseret for i 2017 og 2018 via klippekort, kræver en opmærksomhed herefter i forhold til det gode hverdagsliv og aktiviteter, såfremt klippekort ikke forlænges. 	

<p>SS3 (D)</p>	<p>Strukturændringer vedr. demensboliger (medfører en anlægsbesparelse på 6,2 mio.kr. samlet for 2018 og 2019) Overordnet set vurderer Ældreområdet Syd, at det er vanskeligt at spare på demensområdet ud fra et demografisk synspunkt og i relation til den Demensvenlige Kommune.</p> <p>Ud fra oplægget i Effektiviserings- og prioriteringskataloget alene ser vi os ikke i stand til at kommentere de enkelte forslag, men ønsker dog at fremsætte høring på følgende punkter.</p> <p>I forhold til Alternativ 4 finder vi det ikke realistisk, at Lyngparkens nuværende natnormering kan dække en udvidelse af 9- 14 stuer- Dette skal ses i relation til reduktionen af udekørende med 2 nattevagtslag i juni og september 2017 og det faktum, at matriklerne huser en stor bygning med 2 specialafdelinger og 2 somatiske afdelinger.</p> <p>Ældreområdet Syd finder det ikke realistisk, at de borgere der er tildelt en demensvenlig bolig, vil kunne betjenes tilstrækkeligt i eget hjem. Det vil formodentlig resultere i en øget belastning på de somatiske afdelinger af borgere med demens. Denne udvikling vil forventeligt skabe længere venteliste for hjemmeboende i forhold til somatiske plejecentre. (Dominoeffekt hele vejen rundt i ældreområdet)</p>
<p>SS4</p>	<p>Garanti for bemanning kl. 7-22 ophører på Birgittegården Ældreområdet Syd ser det hensigtsmæssigt, at der arbejdes henimod at afvikle garanti for bemanning fra 07-22 på alle ældreboligcentre i Varde Kommune for at opnå et ensartet serviceniveau og en hensigtsmæssig ressourceudnyttelse.</p>
<p>SS5 (D)</p>	<p>Reduktion med (yderligere) et nattevagtslag (fra 9-8 ruter) Ældreområdet Syd finder det ikke realistisk med en yderligere reduktion på nuværende tidspunkt. Vi anbefaler i stedet at afprøve og evaluere nuværende bemanning på 9 ruter om et år, og herefter vurdere muligheden yderligere effektivisering.</p> <p>Baggrunden herfor er, at der pt. ses et forholdsvis højt træk på akutte besøg, ligesom en yderligere besparelse kan medføre en klar serviceforringelse. Eksempelvis må det forventes at responstiden på nødkald må øges, idet nattevagterne leverer ca. 1/3 af alle akutplanlagte besøg pr. døgn.</p>
<p>SS13 (D)</p>	<p>Reduktion af serviceniveauet i hjemmeplejen Reduktion af bad pr. uge. Dette forslag taler imod befolkningens generelle behov/ønsker og forventninger omkring personlig hygiejne fremadrettet. Der er en generel bekymring i forhold til nedenstående eksempler</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bariatriske borgeres sundhed (hudpleje), • Borgere med mentale barrierer i forhold til hygiejne – hvor det måske kun lykkes at levere ydelsen én gang pr. uge, vil borgeren med en reduktion måske reelt kun få et bad hver 14. dag. • Borgere, hvor ægtefæller hjælper med personlig pleje på 5 af ugens 7 dage, vil måske trække sig, hvis presset på dem øges – derved vil der blive behov for en øgning af andre ydelser. <p><i>Afløsning af pårørende</i> Ydelsen opleves som en forholdsvis 'lille' investering, som imødekommer et potentielt større behov. Aflastningstjenesten benyttes når det giver mening. Hvis reduktionen medfører, at nogle borgere ikke kan forblive i eget hjem</p>

foreslås beregning af konsekvenserne – f.eks. hvad udgiften til aflasningspladser og øget behov for hjemmepleje beløber sig til.

Færden.

Via ydelsen forebygges fald, hvilket ses som en habiliterende/ rehabiliterende indsats ligesom den medvirker til tidlig opsporing, opbygge svundne sociale relationer og udleve visionen 'Vi i naturen'.

Da indsatsen leveres i tidsrummet for praktiske opgaver vil en reduktion presse ATA-tiden eller medføre serviceforringelse i form af at morgenplejen kan blive leveret efter kl. 10.00.

Håropulning.

Som udgangspunkt kan indsatsen bespares. Dog opmærksomhed på at den sandsynligvis bliver afløst af andre behov for føntørring m.v. som i dag varetages i forbindelse med bad og som derfor vil presse personalets arbejdsmiljø/tid til opgaven.

Rengøring hver 3. uge.

En væsentlig serviceforringelse, der, hvis den besluttet medfører behov for en individuel vurdering af i forhold til borgere i hjemmet og ressourcer i nærmiljøet.

Opmærksom på om en reduktion på rengøring kan udløse behov for den enkelte borger på andre områder.

Opmærksomhed på risiko for tomgangstid – en reduktion på praktiske opgaver vil kunne resultere i tomrumstid og dermed et fald på ATA tid.

Ovenstående beslutning kan fortolkes som en øget egenbetaling for borgere med privat rengøringshjælp, der vælger tilkøb og der er dermed risiko for social ulighed.

MED Ældreområde Vest

SS13 Reduktion af serviceniveauet i hjemmeplejen.

Bad:

I forhold til forslaget om reduktion af bad fra standard 2 x ugen til 1 x i ugen, ser vi det som en udfordring, for vores borgere, da deres hygiejne niveau reduceres, og der vil blive større risiko for infektion, lugtgener samt hudproblemer. Dette kan godt betyde, at vi kommer til at øge antallet af borger der vil have brug for øvre og nedre toilette dagligt, netop for at kompensere for manglende bad.

Træning af færden:

Vi undrer os over, at der tænkes på at fjerne ydelsen træning af færden, da en af grundstenene i den nuværende sosu- hjælper uddannelse er rehabilitering. Og her er træning i færden en stor del af det. Hvis vi ikke genoptræner borgerne til at kunne gå igen efter en indlæggelse og andet der har svækket borgerne, vil det på sigt betyde mere plejkrævende borgere. Og det vil så i den sidste ende bliver en større omkostning for kommunen.

Håropulning:

For flere borgere giver det stor velvære at få hjælp til at få rullet hår op. Der er meget værdighed i netop den ydelse.

Rengøring:

Vi bliver meget bekymret når i vil ændre rengøringen fra hver 2 uge til hver 3 uge.

Vi har i forvejen meget kort tid til at vedligeholde hjemmet, og med mindre rengøring vil borgernes hjem komme til at bære præg af dette. Gulve vil være mere sandet til og dette øger risiko for fald både for

borgere og personale. Når der spildes på gulvet vil det ligge længere tid inden det bliver tørret op, og det vil øge risikoen for at bakterier som kan være sundhedsskadelige og i værste fald vil det betyde skadedyr i hjemmet. For ikke at tale om badeværelset, med lidt rengøring her vil der nemt kunne opstå lugtgener og dårlig hygiejne. Som også fører til øgning af bakterier i hjemmet og kan være sundhedsskadelig i forhold til kateterpleje og sårpleje.

SS3 Strukturændringer vedr. demensboliger.

Afvikling af Skovhøj:

Der er tidligere fremsendt bemærkninger til dette til Fælles MED. Lokal MED anbefaler ikke at lukke et meget fint tilbud til vores demente. Et lille afsnit med enorm trivsel blandt beboere og personale. Vi mener, at Skovhøj på alle måder lever op til de krav, der stilles til at drive et demensafsnit. Demensvenlig kommune må også have plads til Skovhøj.

ØE2: Oprettelse af fælles Ejendomscenter.

Forslaget har tidligere været bragt frem. Det er problematisk at fjerne vores pedeller fra plejecentrene. Udover at have opsyn med bygninger, haver og diverse tekniske anlæg hjælper vores pedeller også til ved større arrangementer, hvor der skal flyttes borde, højtalere og andet. Ligeledes har de en aktiv rolle når en pc går ned, printeren går i stå og meget mere. Vi er mange der skal have en hverdag til at fungerer på et plejecenter. Der er brug for hjælp lige ved hånden.

Derudover er der et tæt samarbejde med pedellerne fra diverse boligselskaber. Et samarbejde der i dag løses mellem de involverede og ikke kræver koordinering og administration fra andre.

Overgangs MED Ældreområde Nord

Høringssvaret er opbygget således, at de beskrevne forslag til effektiviseringer kommenteres under den systematik, som kataloget er opbygget efter:

Tværgående tiltag.

ØE2. Oprettelse af et fælles Ejendomscenter

Under konsekvenser ved beslutning om fælles Ejendomscenter er beskrevet, at det medfører kulturomlægning. For Ældreområdet generelt og bestemt også for Ældreområde Nord vil denne forandring have stor betydning, da pedellerne er en væsentlig medspiller i hverdagen til, at vi lykkedes med kerne opgaven "Det gode Hverdagsliv".

Mange og forskellige opgaver varetages i dag af disse medarbejdere til glæde og gavn for det enkelte hus og hele området. Derfor er det meget vigtigt, at ved evt. ændret organisering, at de mange og forskelligartede opgaver forsat vil blive varetaget. Ejerskabet, fleksibiliteten og nærværet i opgaveløsningen er vi meget bekymrede for vil forsvinde ved evt. ny organisering i et stort Ejendomscenter.

En model til ny og anderledes organisering af pedelopgaverne, hvor de samlede opgaverne løses i mindre geografiske nærområder kunne være et alternativt eller en model, som en del af en ny organisering, hvorved nærværet kunne opretholdes. Fælles maskiner, arbejdsredskaber og løsninger på tværs ville kunne fungere/etableres. Tilkald ved akutte situationer som eks. ved tordenvej, hvor teknikken ofte svigter eller ved behov for anden akut hjælp, hvor nærvær og lokalkendskab er væsentlig ville kunne imødekommes ved en sådan model.

Ledelse, kollegialt fællesskab og samarbejde samt administrationsopgaver, hvordan vil det fungere ved et fælles Ejendomscenter – hvordan med nærvær og ejerskab i kerneopgaven, dette udfordres

Plan og Teknik

PT1. Ophør med blå flag ved strandende i Varde Kommune

Forslaget harmonerer dårligt med, at kommunen har visionen "Vi i Naturen", samt ønsker om, at kommunen har stort fokus på turismen

Social og Sundhed

SS3. Strukturændringer vedr. demensboliger (medfører en anlægsbesparelse på 6,2 mio. kr. samlet for 2018 og 2019)

Varde Kommune ønsker at være en demensvenlig kommune – udvalget undrer sig derfor på, at man foreslår nybyggeri med alene 24 boliger, 9 færre boliger end i dag. Samtidig med en viden og forventning om et øget antal borgere med demens i fremtiden.

Økonomien ved centre med en størrelse på 32 giver anderledes muligheder både fagligt og økonomisk.

Forslag 3 i det beskrevne materiale prioriteres, da det forventes, at man kan spare en nattevagt – måske? Vi stiller spørgsmålstegn ved besparelsen, da arbejdsopgaverne i huset kunne forventes, at være sådan, at nattevagterne måske ikke vil kunne tage opgaver ude i byen, som det varetages i dag. Besparelsen på natbemandingen må ses i en større sammenhæng, hvor natbemandingen i hele kommunen indgår.

Ved gennemførelse af forslag 3 ville en del af nuværende servicearealer kunne løse behovet for servicearealer også for demensenheden.

Udvalget foretrækker forslag 1, hvorfor byggeri ved Skoven anbefales. Naturen tæt på i sikre rammer vil give mulighed for at de demente kan udfolde sig aktivt ude og dermed også få understøttet deres døgnrytme, gennem arbejde med dyr, skov og haveliv. Herunder med fysiske udfoldelsesmuligheder især for demente mænd.

Placering ved Skoven vil muliggøre, at der kan udvides yderligere. Vi tænker, at enheden af driftsmæssige hensyn ikke bør komme under en størrelse på minimum 30 boliger plus daghjem og gerne mulighed for nataflastningspladser.

Husk uanset beslutning om byggeriet – det er uhyre væsentligt, at centret vil indeholde daghjem og midlertidige boliger i minimum den størrelsesorden, som kendes i dag. Gerne en udvidelse af daghjemspladserne, efterspørgslen er hertil, samt midlertidige boliger, hvor også nattilbud kunne tilbydes.

Byggeri anbefales tillige, uanset hvor det måtte besluttes, at være i et-plan byggeri

SS4. Garanti for bemanning kl. 7-22 ophører på Birgittegården

Udvalget anbefaler, at besparelsen vil kunne være gældende for alle Ældreboligcentre, således at aftenbemandingen vil være svarende til de visiterede ydelser på alle Ældreboligcentre i Varde Kommune.

SS5. Reduktion med (yderlig) et nattevagtlag (fra 9 til 8 ruter)

Opgavemængden er steget i Ølgod by, nuværende tendens for Ølgod området bør give opmærksomhed for hele området, da yderlig reduktion af nattevagtslag alene kan ske, hvis opgavemængden giver mulighed herfor.

SS7 og SS9. Ændrer 1 ud af 4 afdelingslederstillinger til en vagtkoordinator samt Socialpsykiatriens ledelses- og opgavestruktur, sammenlægge bostøtte og værested

Der kigges på effektiviseringer og besparelser på det administrative og ledelsesområdet generelt i kommunen, hvorfor det også et fint fokus at have også på områder.

SS13. Reduktion af serviceniveauet i hjemmeplejen...

Beskrivelse af forslag... Forslaget går ud på at gennemføre reduktioner i serviceniveauet i hjemmeplejen. Det kan gøres på forskellig vis:

Bad som standard 1 gang pr. uge frem for 1-2 gange pr uge

Det kunne være interessant, hvor mange borgere, vi har, hvor ydelserne kommer til at hedde øvre/nedre toilette i stedet for bad..

Et eksempel... jeg har en borger, en hjerneskadet/dement borger der har ydelsen bad x 2 ugentligt... han er inkontinent for urin, han er ble-bruger... han bliver kun vasket de 2 gange ugentligt, hvor han har ydelsen bad (sådan vil han have det).. i fald han kun kan komme i bad 1 gang ugentligt pga. han

ikke også har ydelserne øvre og nedre.. skal vi naturligvis have ydelsen øvre og nedre toilette, som vi så ændre til et bad.. så i hans tilfælde, kan der ikke spares.

Generelt opleves det som uhyre begrænsende i den enkelte borgers frihed til selvbestemmelse og værdighed samt til medarbejderes faglige vurderinger og samarbejde med borgerne, at borgere visiteres til personlig hygiejne på en så firkantet vis. Visiteringer matcher ej heller med de nye nationale standarder.

Livsverden og systemverden – hvad ønsker vi at have fokus på i Varde Kommune.

Afvikling af ydelsen afløsning af pårørende i hjemmet

Demens venlig kommune... har man overvejet, hvad der måske vil ske, hvis pårørende ikke længere får mulighed for et lille pusterum?? Det kunne ende med, at den demente borger ikke længere kan bo hjemme.

Det må koste flere penge for Varde kommune at have borgere på plejehjem end at pårørende har ydelsen aflastningstimer....

Håropulning

Håropulning??? Hvad med barbering, kan vi ophøre med denne ydelse??? Vi tænker det ikke!!!

Færden

Et uhyre vigtigt tilbud til både at understøtte fysisk, psykisk og sociale behov.

Rengøring

Kan vi alene tilbyde rengøring hver 3. uge, tænker vi, det helt bør ophøre. Arbejdsvilkårene for medarbejderne vil ej heller være ok ved en så sjælden rengøring
Hvordan med hjem med husdyr???

I nogle hjem opleves det, at man i stedet kunne reducere, helt at ophøre med ydelsen rengøring.

MED Ældreområde Øst

Vedr. SS13

Høringssvar A + B siden

Er enige om, at der gennem en årrække har været flere effektiviseringer samt stramninger på området, der har betydet, at tiden og omsorgen til den enkelte borger er blevet presset. Det er vigtigt for A og B siden at pointere, at hvis medarbejderne fortsat skal kunne levere det gode hverdagsliv og den faglige kvalitet, så skal der ikke strammes mere op på effektiviseringen og hastigheden for personalet.

Områderne har gennem de sidste år oplevet flere medarbejdere der bliver ramt af stress og sygdom, dårlige arbejdsmiljø og risikoen er, at et øget arbejdspress vil øge risikoen for utilsigtede hændelser.

Så skal der ske yderlig økonomiske stramninger bør det ske ved at servicen og ikke plejen til den enkelte borgere forringes.

A og B siden oplever ikke at eks vis rengøring hver 3 uge er en god løsning, men skal der ske økonomiske stramninger, er det bedre, at det sker på praktiske opgaver end at det sker ved flere stramninger i personagernes tid og dermed dårligere tid til omsorg og pleje til de dårligste borgere.

Høringssvar B siden

Vedr: SS3

B-siden undre sig over, at man igen skal drøfte planen om, hvad der skal ske med Vinkelvejcentret.

Hvorfor kun 24 boliger, da det i statistikkerne viser, at der bliver flere og flere demente, som får brug for boglierne og de nuværende boliger har en konstant belægning.

Vedr. SS5

Reduktion af yderligere et nattevagtslag fra 9 til 8, ønskes der en evaluering af effekten af tidligere beslutninger, inder der træffes yderligere besparelser.

B-siden har også en bekymring over, at der ved en sammenlægning af demenscentret og Aktivitetscenter skal ske en besparelse på nattevagt inde. B siden mener ikke denne besparelse er realistisk i forhold til opgaverne, alenearbejde, arbejdsmiljøet, stress og sygdom.

Varde Kommune er jo trods alt en Demensvenlig kommune.

MED Sygeplejen

Nummer/emne	Høringssvar
ØE9 Administration	Bekymring rejses overfor en eventuel afsmittede virkning til vores decentrale drift. Sygeplejen har ikke behov for at flere administrative opgaver lægges ud i driften.
SS3 Demenspladser	Kan ikke gennemskue om forslag 3 vil dække det reelle behov pladser. Vi er optaget af kommunens vision om at være demensvenlig kommune.
SS5 Nattevagt	Sygeplejen har en bekymring for reduktion af det tredje nattevagtslag. Reduktionen vil kunne få negativ indvirkning på den patientoplevede kvalitet samt øge rekrutteringsproblemer for sosu-personale/sygeplejersker og få negativ indvirkning på arbejdsmiljø. Foreslår at indhente erfaringer og en grundig evaluering af konsekvenserne ved reduktionen af de to første nattevagtslag.

MED Ældre og Sundhed - Myndighed

Nedsættelse af serviceniveau for bad (SS13)

I forhold til at nedsætte serviceniveauet på bad, mener ønsker MED-udvalget at påpege, at der er nogle etiske betragtninger, som er vigtige i denne sammenhæng, da bad én gang om ugen ikke er i trit med den virkelighed, mange borgere lever efter i dag. Det samme synspunkt kan anføres i forhold til standarden om bad to gange ugentligt.

Centralisering af administration (ØE16)

I ØE16 foreslås det, at centralisere løn- og økonomifunktionen. MED-udvalget ved Ældre og Sundhed – myndighed ønsker at understrege, at man herved kan risikere, at der er nogle fejl i regninger og betalinger, der ikke bliver fundet, og at Varde Kommune derfor ender med at betale mere for ydelser, der købes eksternt. Når administrationen – som i dag - ligger tæt på myndighedsfunktionen er sandsynligheden for – efter konsultation med sagsbehandlere - at fange fejl bedre. Der er altså grund til at rejse tvivl ved, om Varde Kommune reelt vil opnå en besparelse ved at gennemføre forslaget. Man risikerer i stedet det modsatte. MED-udvalget ved Ældre og Sundhed – myndighed vil derfor advare imod at centralisere de administrative funktioner, der er i myndighedsfunktionen.

Besparelse på myndighedsfunktionen (ØE10)

I forslag ØE10 lanceres muligheden for af reducere i antal sagsbehandlere. MED-udvalget ved Ældre og Sundhed – myndighed ønsker at understrege, at kvaliteten i sagsbehandlingen vil blive dårligere, sagsbehandlingstiden længere og opfølgningen i forhold til de indsatser, brugerne modtager mindre hyppig. Det kan få den konsekvens, at der ikke kan høstes en reel besparelse, fordi man kommer til at bruge mange ressourcer forkert, idet det ikke vil være muligt at have det nødvendige fokus på tværfagligt samarbejde, på rehabilitering af borgeren og på opfølgning. Det er velkendt, at mindre tid til opfølgning er en udgiftsdrivende faktor på ældre- og sundhedsområdet.”

Høringssvar BUPL Sydjylland

Fritids- og klubområdet – en investering i fremtiden
Byrådet besluttede med virkning fra 1. august 2015 at indføre en ny struktur for klubområdet. Det lignede en vigtig investering i fremtiden. Men siden strukturændringen har klubbernes eksistens og økonomiske grundlag konstant været omdrejningspunktet for spareforslag.

I direktionens effektiviserings- og prioriteringskatalog 2018-2021 fremgår der ligeledes et forslag om at skære mellem 11 og 21 procent af timetildelingen til skolefritidsordningerne samt helt at nedlægge juniorklubberne og SFO2. Det finder BUPL Sydjylland bekymrende, da dette vil få negative konsekvenser for børnene.

Forskning viser nemlig, at et kvalitetstilbud i fritiden giver skolebørn højere selvværd samt bedre karakterer og mindre fravær i skolen. Også senere i livet er der effekter af et velfungerende fritidstilbud, idet færre dropper ud af en ungdomsuddannelse, ligesom der er reduceret risiko for stofmisbrug og ungdomskriminalitet.

Set med BUPL Sydjyllands øjne er det bekymrende, når man i Varde Kommune lægger op til forringelse af normeringen i SFO'erne. I forvejen er pædagogerne i fritidsinstitutionerne pressede, viser en undersøgelse, som BUPL har gennemført i forsommeren 2017. Her svarer 61 procent af pædagogerne i Varde Kommune, at de dagligt eller flere gange om ugen mangler tid til at være nærværende overfor børnene. 59 procent siger, at de dagligt eller flere gange om ugen mangler tid til at drage omsorg for børn, som ikke trives.

BUPL Sydjylland mener, at et godt fritidstilbud er helt afgørende for de unges trivsel og læring og er derfor forundret over, at direktionen igen vil skære på fritidstilbuddet til kommunens yngste skoleelever.

Folkeskolen skal mindske betydningen af social baggrund
Varde Kommune var foregangskommune for samarbejdet mellem pædagoger og lærere i skolen. Med direktionens effektiviserings- og prioriteringskatalog vil Varde Kommune skære 10 procent af tildelingen til helhedsskole timer (lærer/pædagog) for 0. – 2. klasse. BUPL Sydjylland mener, det vil være ærgerligt at smide det gode arbejde på gulvet, da netop indsatsen med to professioner er en vigtig grundsten i at opnå målet fra folkeskolereformen om, at folkeskolen skal mindske betydningen af social baggrund i forhold til faglige resultater.

To professionsordninger øger elevernes læring og trivsel, og forskning viser, at ordninger med en lærer og en pædagog giver de største effekter på elevernes læsefærdigheder, ligesom behovet for specialundervisning reduceres. Med forskningen in mente er BUPL Sydjylland bekymret for konsekvenserne, hvis der reduceres i tildelingen til helhedsskolen i 0. – 2. klasse.

Tidligere start i børnehave

BUPL Sydjylland er forundret over, at Varde Kommune foreslår at indføre tidligere overgang til børnehave, uden at forslaget inddrager erfaringer fra andre kommuner. Der er heller ikke indhentet pædagogfaglig viden i forslaget, og der ses bort fra den erfaring kommunens pædagoger har med at sikre den bedst mulige overgang til børnehaven. BUPL Sydjylland er derfor bekymret for, at beslutningen bliver taget i blinde, og at forslaget, som udelukkende tager afsæt i en økonomisk besparelse, næppe styrker børnenes overgang til børnehaven.

Når børnehaverne desuden skal modtage børnene tidligere uden den samme normering som i dagpleje og vuggestue, vil det alt andet lige påvirke den tidlige indsats i en negativ retning.

BUPL Sydjylland skal i forbindelse med dette høringssvar til budgetforslaget for 2018 afslutningsvis, i henhold til - Hovedaftalens § 1 - gøre kommunen opmærksom på, at BUPL Sydjylland begærer en forhandling vedrørende budgettet, inden den endelige politiske beslutning bliver taget. Dette i forhold til budgettet som helhed og konsekvenserne af besparelserne for "Tidligere opstart i børnehave", reduktion i helhedsskolen og klubområdet i særdeleshed.

FUR – Fælles Udviklingsråd

Der er siden kommunesammenlægningen arbejdet intenst med at sikre, at de enkelte lokalsamfund fremstår attraktive for såvel herboende, som potentielle tilflyttere. Derudover er der bygget videre på den enorme frivillige indsats, der er gjort i de enkelte foreninger, klubber og selvejende institutioner.

Der er i årenes løb opstået forskellige puljer, som understøtter dette vigtige arbejde, som bl.a. Byrådets udviklingspulje, Puljen til understøttelse af udviklingsplaner etc.

FUR ønsker i forbindelse med budgetlægningen for 2018 og overslagsårene at gøre opmærksom på den store betydning, disse puljer har for de lokalt forankrede projekter, og FUR vil i den forbindelse slå et slag for, at disse puljer som minimum er intakte efter afslutningen af budgetforhandlingerne, og gerne styrkede, således der er flere af de ventende projekter, som kan igangsættes til glæde for det enkelte lokalsamfund og hele Varde Kommune.

Høringssvar fra Sammenslutning af Idrætshaller i Varde Kommune (SIV)

SIV ønsker at komme med flg. høringssvar til Budget 2018 – 2021.

SIV vil på det kraftigste anbefale, at KF4: 'Sænkning af lokaletilskud til foreningernes brug af haller' ikke gennemføres. Det vil uvilkaarligt få følger for hallernes økonomi.

Endvidere kan SIV ikke anbefale KF5: 'Reduktion af prisfremskrivningen med 1 pct. på driftrammen for kultur og fritidsområdet'. En reduktion på 1 pct. vil påvirke hallernes økonomi i mange år fremover.

SIV gør opmærksom på, at en opførelse af en minihal i Agerbæk vil betyde en nedgang i lejeindtægt fra Agerbæk Skole til Helle - Hallen på ca. kr. 100.000.

SIV ønsker en dialog omkring differentierede priser pga. tomme haltimer i de timer skolerne fremadrettet ikke benytter.

Forældregruppe, Oksbøl

Kære hr. og fru politiker.

Nedenstående brev blev sendt til Jer i august 2014. Måske har I glemt vores budskab?

Derfor sender vi brevet til Jer igen. For det er et godt brev – et vigtigt brev!

Og ja, vi bliver boende, for vi håber på, at I viser os, at vi valgte rigtigt. Og vi håber på, at I giver os grund til at anbefale andre, at flytte til vores fantastiske by Oksbøl.

Vi ved godt, at vi i denne omgang er taget ud af sparekataloget og vi forventer, at I husker på dette brev - også i fremtiden, således I ikke endnu engang udsætter de små samfund for unødige bekymringer.

August, 2014

Kære hr. og fru politiker, tænk dog på børnene - et nybyggerkvarters refleksioner og bekymringer.

Samuelsgården i Oksbøl er et fyrtårn. Et fyrtårn, der var et pejlemærke for mange af os forældres valg, da det kom til bosætning i Varde Kommune. Et valg, der blev truffet for at sikre vores børns liv et helt unikt pasningstilbud. På Samuelsgården er der plads til mangfoldighed, udfordringer og oplevelser af højeste kvalitet. Alt det man kan håbe på at give sine børn i vores moderne samfund.

Og vi kunne faktisk alle have valgt anderledes. Vi kunne være flyttet tættere på de arbejdspladser, der ligger placeret i andre kommuner, byer eller blot tættere på Varde. Vi mener dog, at vi valgte rigtigt, da vi tilbage i 2006 lå i kø i en uge for at få vores drømmegrunde. Grunde, der har dannet et sikkert fundament for et godt liv for såvel voksne som børn i et område med et stærkt socialt netværk, godt samarbejde mellem skole og fritidsordninger og et spirende ungdomsliv.

Som tilflyttere fra andre kommuner, så som Esbjerg, Odense, ja sågar udlandet, har vi alle haft fokus på tryghed for vores børn. Det har været essentielt. Samuelsgården var/er med til at løfte denne opgave og rygterne om Samuelsgården gjorde stort indtryk på os. Derfor var beslutningen om, hvor vores børn skulle vokse op ikke så svær: det skulle naturligvis være i Oksbøl. Et samfund, der tager børnefamilier seriøst og et samfund i vækst.

Som forældre gav det os ligeledes en tryghed at vide, at skole og fritidsdelen arbejdede tæt sammen, og at det var de samme kompetente pædagoger, børnene mødte fra 0.kl til de forlod Samuelsgården som 18 årige. Den røde tråd i børnenes liv, og dermed vores, var tydelig.

Hvad sker der så nu, kan vi nærmest spørge med undren i vores stemmer? Hvilke konsekvenser får Varde Kommunes "harmonisering" på børne- og ungeområdet for Samuelsgården? Og vigtigst: hvilke konsekvenser får det for børnene i hele Varde kommune?

Kommunens fyrtårn, Samuelsgården, vil vi gerne eksportere til gavn for alle børn og unge i Varde kommune. Vi vil gerne sende vores erfaringer videre, så alle andre byer i kommunen, kan drage nytte af dem, når de selv skal til at etablere det tilbud, der passer bedst til netop deres børn og unge.

Har politikerne misforstået noget og glemt deres egen bosætningspolitik i deres kampagne og eksponering af hele Varde Kommune?

Har politikerne glemt budskabet med "fyrtårnet" ude i vest og er der bare én politiker, der tør se ud over egen valgperiode?

Hvilken fremtid går vores børn i møde? De er, trods alt dem, som fremtiden skal bygges på og hvis de ikke støttes ordenligt, hvor tror I så at Varde Kommune står om 10-15 år? Tænk langsigtet, kunne man næsten fristes til at råbe. Tænk på børnene. For hvorfor skal vi i det hele taget blive boende i Varde Kommune, hvis politikerne ikke tager lokalsamfundet og vores børns trivsel seriøst?

Gæt en gang, hvor mange der ville have valgt anderledes, hvis ikke det havde været for den nuværende ordning på Samuelsgården? Og måske det bliver slut med tilflyttere, hvis der ikke tages hånd om sagerne. Lige nu. Ikke i morgen. Ikke om en uge. Nej, lige nu.